

Închinare

De cite ori cuvîntul meu se-aprinde
și ochii cu mindrie mi-i deschid
o bucurie naltă mă cuprinde
simțindu-te, alătura, Partid.

De cite ori întimpin o răscruce
și visul meu se poticnește-n zid
lumina ta, mă cheamă și conduce
să birui greutățile, Partid.

De cite ori cu inima străpunsă
de-al indoielii neprielnic vid,
presimt o levitație ascunsă,
la tine vin să mă indrumi, Partid.

De cite ori cuvîntul meu se-aprinde
și ochii cu mindrie mi-i deschid
o bucurie naltă mă cuprinde
și simt nevoia să te cînt, Partid !

ANTON STANCIU ■

43

ANUL XXVIII (1272)
25 OCTOMBRIE 1979

Flacăra

Săptămînal editat de
Frontul
Unității
Socialiste

Gîndul și fapta țării întimpină

Congresul al XII-lea al partidului

Alpiniștii luminii

Cineva i-a numit, chiar așa: alpiniștii luminii. I-a numit așa nu pentru a folosi un epitet ornant, ci pentru că performanțele de altitudine pe care ei, acești cătărători, le fixează pe cer au ca rezultat imediat țîșnirea luminii, a energiei, spre orașele și satele patriei. Ei, electricienii-împinori, cum se numesc în limbajul profesiei, sînt făurarii și supraveghetorii drumurilor aeriene pe care curge lumina, drumuri ce înfășoară România de la o zare la alta, împletindu-se într-o vastă cunună de raze — sistemul energetic național. De obicei nu-i vezi, de obicei e greu să-i întilnești, spectaculoasa lor muncă desfășurîndu-se fără martori, fiindcă drumurile aeriene ale luminii nu coincid cu drumurile noastre, ale terestrilor. Ce rezultat este puntea de fire, portativul muzical ce leagă două așezări, două pisciri sau o prăpastie. Am admirat adesea, în peisajul nostru alpin ca și în golul cîmpilor, accentele zvelte în metal sau beton pe care le pun, comentînd muzical înălțimile sau lunecarea sub nouri a șesurilor, stîlpii înaltelor tensiuni, acești uriași ce conduc fuga luminilor peste țară. Se ivesc atunci cînd nu te-astepti. Țîșnesc ca niște semne de exclamare ale civilizației din inima pădurilor sau se înalță, semețe obeliscuri ale aceleiași civilizații, pe stîncile goale, acolo unde abia se cățără puii de capră neagră. Unii dintre electricienii îi plantează, alții îi veghează, astfel ca melodia acestor stîlpi, adică fuga muzicală a luminii, să urce și să coboare fără oprire, de la grav la acut, de la cota mării pînă în piscirile înzăpezite.

Cei despre care va fi vorba în însemnările noastre sînt autorii unei performanțe tehnice inedite în istoria energiei românești. Cei despre care va fi vorba în rîndurile ce urmează sînt cei dintîi electricieni români care, în marea întreprin-

(Continuare în pag. 4)

ILIE PURCARU ■

Comuniștii, oameni ai marilor responsabilități

Vigoarea industrială imprimă municipiului Ploiești o perpetuă tinerețe și este de datoria reporterului să închină în orice rînd dedicat acestui mare oraș un omagiu discret adresat locuitorilor lui, care au avut la timpul potrivit curajul să pășească într-o lume nouă. Într-adevăr, la Ploiești, desprinderea de un trecut lung îngălat în avaturile dezlănțuite de febra aurului negru a presupus tenacitate și elan, putere de a răsuci o zestre de dotări nu tocmai neglijabilă spre orizonturi noi. Cu ce au moștenit, dar mai ales cu ce au adăugat averii lor, cei din Ploiești bat azi la porțile viitorului comunist al patriei cu o hotărîre indoiată de amintirea sumbră a nemerniciei unor vremuri care au trecut peste ei cîndva. A fi stăpin pe uneltele, pe munca și pe roadele muncii tale e un adevăr care are aici

un înțeles mai profund și mai grav. Recent, i-am revăzut pe reprezentanții acestor stăpini în adevăratul înțeles al cuvîntului reuniți în Conferința de dare de seamă și alegeri a comuniștilor din municipiul Ploiești. Preț de cîteva ore am stăruit între oameni care știu să spună lucrurilor pe nume, care știu că răspunderea nu se împarte, ci se asumă și, ajunși în situația de a da noi înșine seamă despre felul cum au înțeles să dea seamă ei, comuniștii din municipiul Ploiești, sîntem datorii prin a releva faptul că o astfel de conferință, nu numai aici, ci în toate organizațiile țării, conferă atribute noi conceptului de spirit revoluționar. Unitățile fun-

(Continuare în pagina 3)

MIHAI PELIN ■

- Marea aventură umană din Munții Călimani: 7 mineri supraviețuiesc, în subteran, 11 zile!
- Un muncitor care acționează ca un savant: Ramiru Țarcă
- Două fronturi, o singură idee: salvarea celor 7
- Exemplara solidaritate a minerilor
- Etica luptei pentru viață refuză înfringerea
- Vor trăi, gîndul-speranță al unei femei care-și iubește soțul.

În pagina 8

Fii de nădejde ai țării,
întotdeauna la datorie

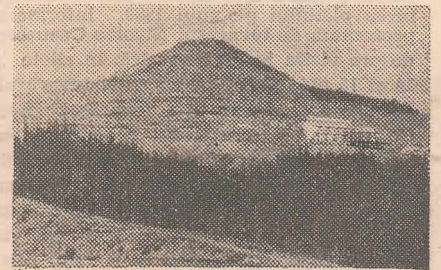
reportaj de DUMITRU CONSTANTINESCU

Cine decide șansele unei invenții?

În nota redacției din subsolul articolului anterior solicitam, conform Legii presei, punctul de vedere al forurilor de decizie vizate, privind cercetarea, asimilarea și producerea în țară de aparatură medicală. N-am primit pînă acum nici un răspuns, nici din partea Ministerului Sănătății, nici din partea Ministerului Industriei Construcțiilor de Mașini. Le reamintim obligativitatea răspunsului. Cu atît mai mult cu cit între cele două organisme centrale există încheiat un protocol (care a început să acumuleze ani !) pentru prof-lavea unor întreprinderi și organizarea pe baze mai bune a producției de aparatură medicală. Așa cum spuneam și atunci, vom continua să ne ocupăm de această realitate deoarece în momentul de față constituie o problemă. O problemă care interesează societatea și nu doar un singur minister ori un grup de persoane. Rețeaua noastră sanitară se dezvoltă (numai în București sînt în construcție cîteva noi și mari unități spitalicești și policlinici, dar și în multe alte orașe și sate în curs de a deveni orașe, ale țării), aparatura existentă a început să îmbătrînească fizic, dar și moral, calitatea asistenței medicale a populației la nivelul exigențelor politicii sanitare a partidului nostru nu poate fi desprinsă de acest aspect. Nu ne putem bizui numai pe importuri, cercetarea și industria noastră au la ora actuală potențialul de a rezolva acasă într-o proporție considerabilă necesarul de asemenea aparatură la cel mai înalt nivel, cum susțin specialiștii. După apariția primului articol, un activist de partid din județul Gorj ni s-a adresat cu rugămintea de a facilita întreprinderii mecanice Sadu preluarea unei astfel de producții, avînd capacități disponibile și dotarea tehnică necesară fabricării de aparatură medicală cu orice grad de complexitate. Din păcate n-am putut să dăm curs acestei solicitări. În schimb, studii tehnico-economice ale întreprinderii, industria tehnico-medicale stau și așteaptă de peste un an de zile avizările. Stau blocate ori uitate prin dosare la Ministerul Sănătății,

(Continuare în pagina 11)

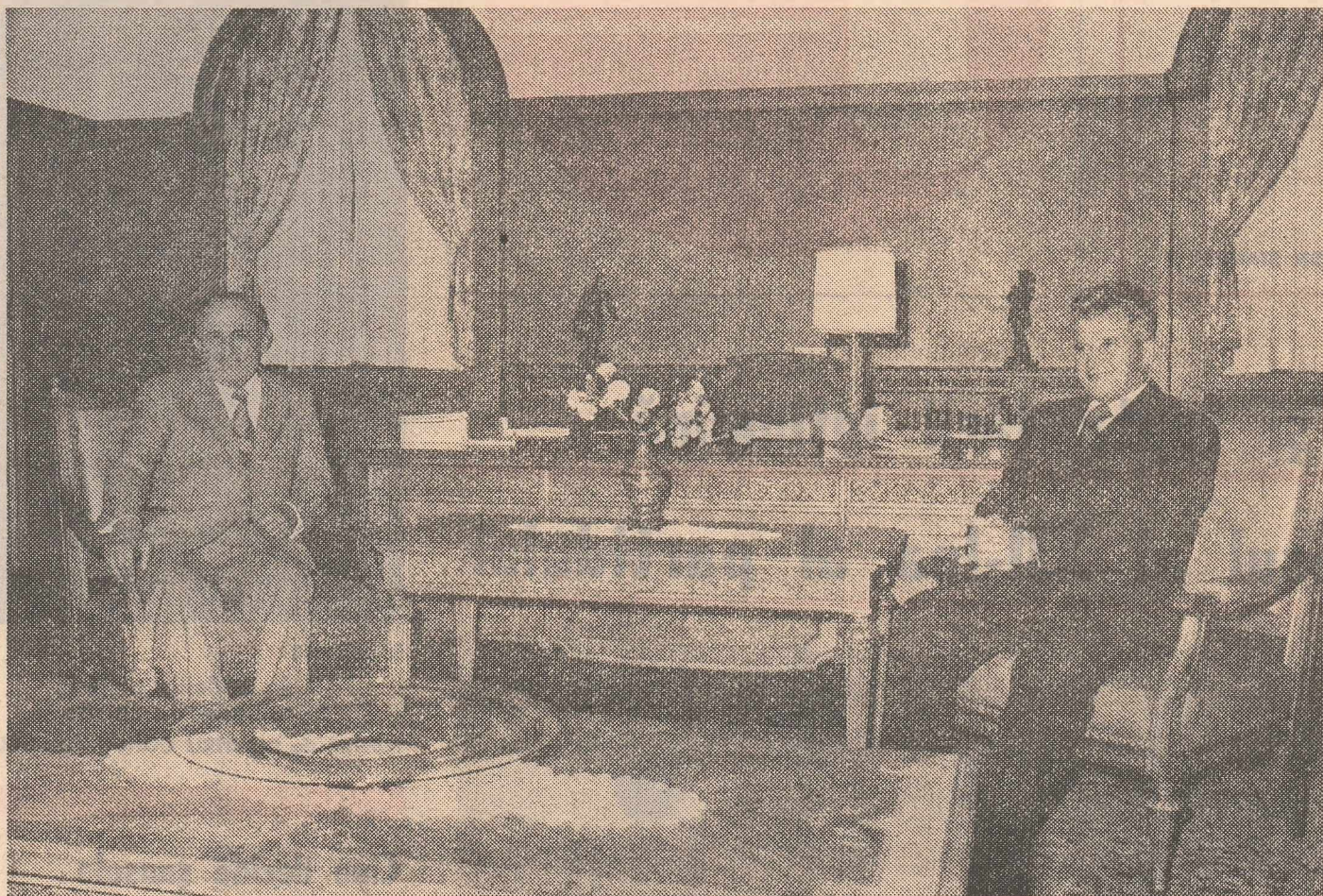
CICI IORDACHE ■

În paginile 12-13, reportajul
11 ZILE PIERDUȚI ÎN ADINCURI

Noi dimensiuni tradiționalele legături de prietenie și colaborare româno-bulgare

Este binecunoscută poziția partidului și statului nostru potrivit căreia o mare însemnătate pentru creșterea influenței socialismului în lume au atît succesele construcției socialiste în fiecare țară socialistă, cit și relațiile de tip nou ce se dezvoltă între țările care edifică noua orînduire. Înlesnind progresul fiecărei țări, colaborarea dintre statele socialiste capătă un tot mai larg teren de manifestare, pe măsura dezvoltării multilaterale economice și sociale a tuturor țărilor socialiste. „Acționînd cu consecvență pentru înfăptuirea politicii sale de dezvoltare complexă și în ritm înalt a economiei, — spunea în acest sens tovarășul Nicolae Ceaușescu — România acordă o importanță de prim ordin dezvoltării colaborării și cooperării pe multiple planuri cu țările socialiste. Pornim de la faptul că cooperarea economică și tehnico-științifică, schimbul de valori materiale și de tehnologii constituie un factor deosebit de important al accelerării progresului multilateral al fiecărei țări socialiste în parte, al punerii plene în valoare a resurselor și posibilităților lor

și, implicit, al întăririi forței socialismului în ansamblu”. Recenta vizită în țara noastră a tovarășului Todor Jivkov, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Bulgaria, dialogul la nivel înalt româno-bulgar desfășurat în aceste zile de toamnă se constituie într-o confirmare elocventă, pe planul acțiunii politice directe a acestei orientări de principiu, consecvente, promovate de țara noastră, de conducătorul partidului și stafului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Relatăriile cotidiene ale presei noastre centrale au relevat ca pe un element definitoriu pentru calitatea relațiilor româno-bulgare atmosfera de lucru, cordială și tovarășească în care s-au desfășurat convorbirile dintre cei doi conducători de partid și de stat, ambianța caldă ce a însoțit această vizită de prietenie pe întreaga sa durată. După cum subliniază dealte Comunicatul privind întîlnirea prietenească dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Todor Jivkov, dat publicității la încheierea vizitei,

tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Todor Jivkov s-au informat reciproc asupra realizărilor remarcabile obținute în construcția socialismului de România și Bulgaria. Afiindu-se între 18—20 octombrie în țara noastră, tovarășul Todor Jivkov, ceilalți oaspeți bulgari au putut să ia contact direct cu aceste realizări, în timpul vizitei la obiective economice din județele Prahova și Brașov: Combinatul petrochimic-Brazi și Întreprinderea de utilaj petrolier „1 Mai” din Ploiești și Întreprinderea de autocamioane Brașov. Rezultatele muncii creatoare a proiectanților și constructorilor de utilaje chimice și petrochimice, nivelul atins de industria românească în aceste domenii au fost apreciate în mod semnificativ pe traseul acestei vizite. „Vă mulțumesc mult pentru primire și vă felicit călduros pentru ceea ce ați realizat, a spus tovarășul Todor Jivkov, despărțindu-se de petrochimistii de la Brazi. Am fost aici acum 15 ani: pot să vă spun că ați realizat de atunci lucruri excepționale”. Aceleași impresii deosebite despre forța de creație a industriei constructoare de mașini ro-

mânești s-au detașat și la Brașov, în mijlocul constructorilor de autocamioane. Pretuindeni de-a lungul acestui traseu numeroșii locuitori ai Prahovei și Brașovului, veniți să salute prezența printre ei a tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășului Todor Jivkov, au dat expresii sentimentelor calde față de tradiționala prietenie româno-bulgară, față de continuă dezvoltare a conlucrării rodnice dintre țările și partidele noastre, în conformitate cu interesele popoarelor române și bulgare, ale creșterii forței de atracție și influenței socialismului în lume.

Și de această dată, dialogul româno-bulgar la nivel înalt prin hotărîrile și măsurile importante adoptate confirmă rodnicia întîlnirilor prietenești, tradiționale dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și tovarășul Todor Jivkov, însemnătate hotărîtoare a acestor contacte pentru dezvoltarea și adîncirea colaborării politice, economice, tehnico-științifice și culturale româno-bulgare, pentru întărirea și continuarea solidarității și colaborării frățești dintre cele două partide și popoare. Examinînd o serie de probleme privitoare la domeniul economic, cei doi conducători de partid și de stat au transmis organelor de resort sarcina de a acționa cu fermitate pentru intensificarea cooperării multilaterale în ramurile prioritare ale celor două economii naționale. Acestea sînt construcțiile de mașini, chimia, metalurgia, electronica, energetica, agricultura cercetarea tehnico-științifică. Acțiunea fermă — în planul foarte concret al dezvoltării relațiilor româno-bulgare — urmează a fi întreprinsă pentru realizarea la termenul prevăzute a marilor obiective industriale stabilite a fi construite prin eforturi conjugate: Uzina de utilaj și mașini grele Giurgiu-Ruse și Complexul hidrotehnic Turnu Măgurele-Nicolae.

Subliniindu-se necesitatea elaborării unor programe de colaborare pe termen lung, în timpul convorbirilor s-a ajuns la o înțelegere privind crearea unui organism comun de conducere a activității întreprinderii româno-bulgare de construcții de mașini Giurgiu-Ruse, precum și în legătură cu constituirea unei societăți mixte pentru realizarea în comun a unor operațiuni comerciale și a unor proiecte economice în străinătate. Formele superioare de conlucrare și cooperare între țări socialiste vecine examinate și stabilite în cursul acestui nou dialog la nivel înalt româno-bulgar sînt menite să contribuie la extinderea și aprofundarea în continuare a cooperării dintre cele două țări. Referindu-se la hotărîrea comună reafirmată de tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Todor Jivkov de a acționa în continuare pentru extinderea relațiilor multilaterale dintre cele două țări, Comunicatul subliniază faptul că acest curs trebuie să se întemeieze pe principiile marxism-leninismului și solidarității internaționale, să fie în spiritul principiilor egalității în drepturi, respectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, înrajuitorării tovarășești.

Agenda convorbirilor dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Todor Jivkov a înscris și o serie de probleme

Ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

Ne aflăm în pragul celui de-al XII-lea Congres al partidului, timp fierbinte care marchează nu numai eforturile exemplare ale poporului nostru, ci mai ales rezultatele exemplare pe care comuniștii, toți oamenii muncii le obțin în munca lor de zi cu zi, strîns uniți în jurul partidului, al secretarului său general. În aceste momente, mobilizatoare pentru țara întreagă, a avut loc marți, 23 octombrie a.c., ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., în cadrul căreia au fost dezbătute și aprobate Raportul cu privire la principalele probleme și măsuri, pentru îndeplinirea planului pe anul 1980, informarea, prezentată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, despre vizita în țara noastră, în zilele de 14 și 15 octombrie, la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu și a tovarășei Elena Ceaușescu, a secretarului general al Partidului Democrat din Guinea, președintele Republicii Populare Revoluționare Guinea, tovarășul Ahmed Sekou Touré, împreună cu tovarășa Andrée Touré, vizită de care se înscrie în cadrul bunelor relații de prietenie și colaborare dintre cele două țări și popoare, precum și informarea cu

privire la vizita de prietenie efectuată în țara noastră de tovarășul Todor Jivkov, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Bulgaria.

La primul punct al ordinea de zi, la dezbaterile căruia au luat parte și membri ai Biroului Permanent al Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale, Comitetul Politic Executiv a apreciat faptul că măsurile stabilite pentru îndeplinirea planului pe 1980, asigură dezvoltarea în continuare, în ritm susținut, a economiei naționale, a tuturor județelor țării, creșterea nivelului de trai material și spiritual al întregului popor — țelul suprem al politicii partidului nostru.

Aceste măsuri stimulează pe mai departe eforturile tuturor oamenilor muncii, în lupta lor pentru trecerea de la acumularea cantitativă la o nouă calitate, superioară, îi îndeamnă la mai buna valorificare a rezervelor de care dispun industria, agricultura, celelalte ramuri ale economiei naționale, pentru obținerea unor rezultate economice superioare, prin ridicarea pro-

ductivității muncii și a nivelului tehnic al producției. Măsurile îndeamnă, de asemenea, la reducerea cheltuielilor materiale, la aplicarea în viață a cuceririlor revoluției tehnico-științifice, la sporirea eficienței și rentabilității întregii activități. Mobilizarea comunistilor, sporirea eforturilor tuturor oamenilor muncii, spre binele întregului popor, sînt cu atît mai necesare cu cît planul pe 1980 prevede realizarea unei producții nete și a unei producții globale cu 11,8 și respectiv cu 11,6 la sută mai mare decît în 1979. Ritmul mediu anual de creștere a producției globale industriale în perioada 1976—1980 de 11,2 la sută, față de 10,6 la sută prevăzută în plan, permite obținerea, la finalul acestui cincinal, a unei producții suplimentare de 100 miliarde lei, a cărei valoare, firește, va spori veniturile oamenilor muncii, ca un corolar justificat și binemeritat. Și ca o expresie grăitoare a largului democratism, în care ne îngrijim de propria noastră dezvoltare, Comitetul Politic Executiv a hotărît ca prevederile planului pe 1980 să fie dezbătute în cadrul unor adunări generale speciale ale oamenilor muncii, în scopul ca oamenii să analizeze sarcinile și să stabilească singuri măsurile concrete de îndeplinire exemplară a lor. Comitetul Politic Executiv și-a exprimat profunda satisfacție față de rezultatele convorbirilor dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Ahmed Sekou Touré, desfășurate într-o atmosferă de căldă priete-

nie, de înțelegere reciprocă, convorbiri care au pus în evidență hotărîrea comună de a transpune în viață înțelegerile stabilite în documentele încheiate la București în vara acestui an, documente care asigură perspective și mai largi de colaborare bilaterală pe plan politic, economic, tehnico-științific și cultural, spre binele ambelor țări și popoare.

Comitetul Politic Executiv a aprobat întru totul și a dat o înaltă apreciere rezultatelor fructuoase ale noului dialog la nivel înalt româno-bulgar care a confirmat, încă o dată, prin hotărîrile și măsurile adoptate pe linia dezvoltării și adîncirii colaborării politice, economice, tehnico-științifice și culturale dintre România și Bulgaria, rodnicia întîlnirilor prietenești, tradiționale dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Todor Jivkov, însemnătatea hotărîtoare a acestor contacte pentru întărirea și continuarea solidarității și colaborării frățești dintre cele două partide și popoare.

În tot ce întreprinde poporul nostru, prin munca lui pașnică, prin dorința lui sinceră de a colabora cu alte popoare în idealul unei prosperități reciproce, este dovada grăitoare a atașamentului său față de politica internă și externă a partidului, politică științifică, clarvăzătoare care îi exprimă, mai bine și mai plenar decît oricînd, năzuința lui de pace și de progres.

N. GRIGORE ■

Emblemele muncii in intimpinarea Congresului partidului

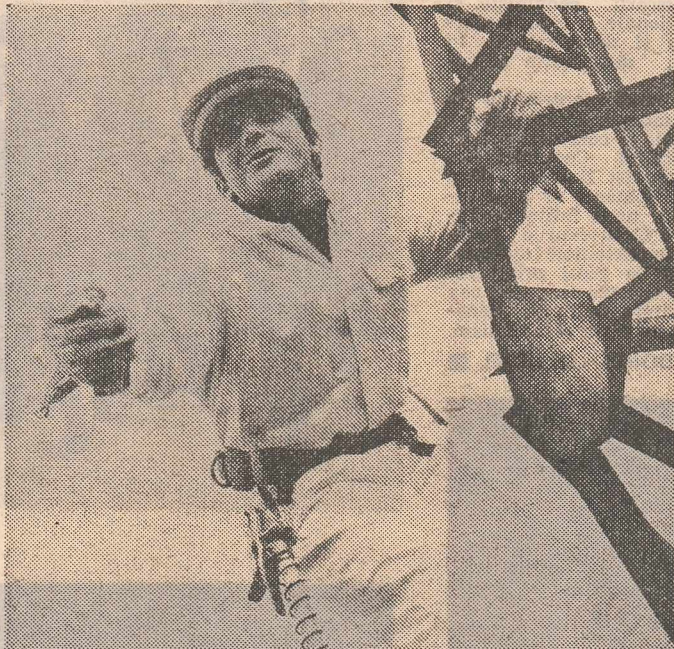
EROISM, INIȚIATIVĂ, SPIRIT REVOLUȚIONAR

Alpiniștii luminii

Fotografii de A. MIHAILOPOL

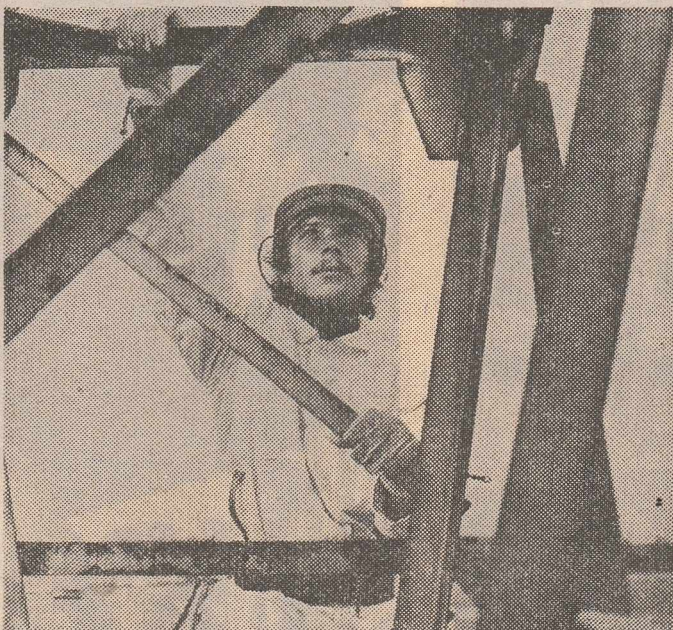
Ing. Mihai Ciocu

Adrian Tibu

Petrișor Vidrighin

Ioan Alexandru Grecu

Ion Pădurar

(Urmare din pag. 1)

cere națională dedicată Congresului al XII-lea al partidului, au efectuat ceea ce, în limbajul specialiștilor, se cheamă (aparent simplu și calm, dar frisonant și tulburător chiar și pentru neavizați) „lucrări de reparații-revizii la o linie electrică aeriană de 400 000 de volți, fără scoaterea acestora din funcțiune”.

Ce înseamnă aceasta? Înseamnă, ne spune ing. Mihai Ciocu, șeful secției de înaltă tensiune a întreprinderii de rețele electrice Sibiu (pe teritoriul căreia s-a săvârșit performanța) și șeful echipei ce a înfăptuit lucrările, aplicarea unei metode care, la ceasul de față, se aplică doar în câteva țări ale lumii. E o metodă a temerarilor muncii și a așilor în profesie. E o metodă care răstoarnă nu numai tehnologia clasică, ci și (cuvântul aparține interlocutorului nostru) ideologia unei profesii. Adică omul, electricianul, pentru prima oară de cînd se știe, de cînd există această profesie, repară și revizuitește tronsonul unei linii electrice (și încă al uneia de 400 kV!) nu scoțindu-l „din priză”, ci punind mina, acolo, sub cer, pe conductorii aflați sub tensiune, mișcîndu-se printru rețelele prin care fulgeră sute de mii de volți. E o tehnologie pe care specialiștii Sibiului, în colaborare cu cei ai ICEMENERG-București, au experimentat-o și aplicat-o în cadrul unui program de tehnică nouă, elaborat în lumina documentelor Congresului, a indicațiilor secretarului general al partidului, pentru fructificarea cât mai înaltă a resurselor naționale de energie. Spațiul, firește, nu ne îngăduie să descriem pe larg această nouă tehnologie, care, firește, nu-i simplă, ea obligîndu-te, ca s-o înțelegi, să urci scările matematicii, ale fizicii, ale energeticii, ale automaticii, pe o spirală mereu suitoare, care duce dincolo de înălțimi, într-un pisc (unul și mai înalt decît cei ai înaltelor tensiuni pe care noi, neofiiți, îi admirăm de jos!), numai ajuns acolo putînd lua fotografia întregului amplu și complicat proces. Fiind vorba de stabilirea celor mai economice scheme de transport al energiei, să apelăm și noi, pentru înțelegere, la o schemă. Anual, ne spune ing. M. Ciocu, „LEA”-urile (liniile electrice aeriene) trebuie scoase de sub tensiune, pentru revizii și reparații, între

7 și 10 zile, răstimp în care energia e dirijată pe alte căi, mai lungi, spre cei ce-o așteaptă, cu toate consecințele ce decurg de aici (un consum tehnologic suplimentar, sporirea consumului de combustibil, întreruperi în alimentarea consumatorilor, pierderi de energie etc.). Prin noua metodă (conform calculului transmise unui confrate de ing. Stelian Hașegan, directorul I.R.E.-Sibiu), se pot economisi, la nivel național, circa 8 milioane kWh.

Cine sînt autorii performanței și cum au ajuns ei la ea? E, mai întîi, inginerul M. Ciocu, om încă tînăr (40 și ceva de ani), fiu de țaran din Stroiești Vilcei, cîndva muncitor electrician, evoluînd în salturi ambițioase, dar ferme, temeinice, pe toate treptele muncii, învățînd, perforînd ierarhiile tehnicii pas cu pas. Sînt, lîngă el, patru muncitori, patru tineri, care se cheamă Ion Pădurar (27 de ani, sibiian, absolvent de școală profesională și de liceu energetic), Ioan Alexandru Grecu (26 de ani, sibiian, trecut și el prin aceleași învățături), Adrian Tibu (24 de ani, sibiian, cu patalama de școală profesională și de liceu teoretic), Petrișor Vidrighin (20 de ani, de fel din Rășinari Sibiu), absolvent de școală profesională, elev în ultimul an la liceul energetic). Sînt, lîngă ei, și alți specialiști, precum maestrul Gheorghe Mănescu, ing. Ioan Sevastre, ambii de la I.R.E.-Sibiu, ing. Ștefan Dimitrievici, din Centrala de rețele electrice, ing. Ion Diaconu, de la ICEMENERG-București. Toți cei numiți au făcut parte dintr-o delegație care, între 14 august și 4 septembrie a.c., s-a instruit „pe viu” în „lucrul sub tensiune”, instrucție făcută în R.D. Germană, la întreprinderea Verbundnetz Electroenergie Nevenhagen. În ziua de 23 august a.c., la ceasul 13 și 25 de minute, cel dintîi electrician român, pe numele lui Adrian Tibu (dese-mnat a fi „cel dintîi” prin jocul hazardului, prin capriciul zarului, dar chiar al zarului, fiindcă tîspatru tinerii rivneau locul de „cel dintîi”), s-a instalat pe conductorii activi ai unei linii electrice de 220 kV aflată sub tensiune. L-au urmat Vidrighin, Grecu și Pădurar. Tîspatru au lucrat perfect, cu o precizie, cu o siguranță, cu o știință a meseriei și cu o disciplină a curajului care le-au atras elogiile celor de jos. Au lucrat apoi, tot sub

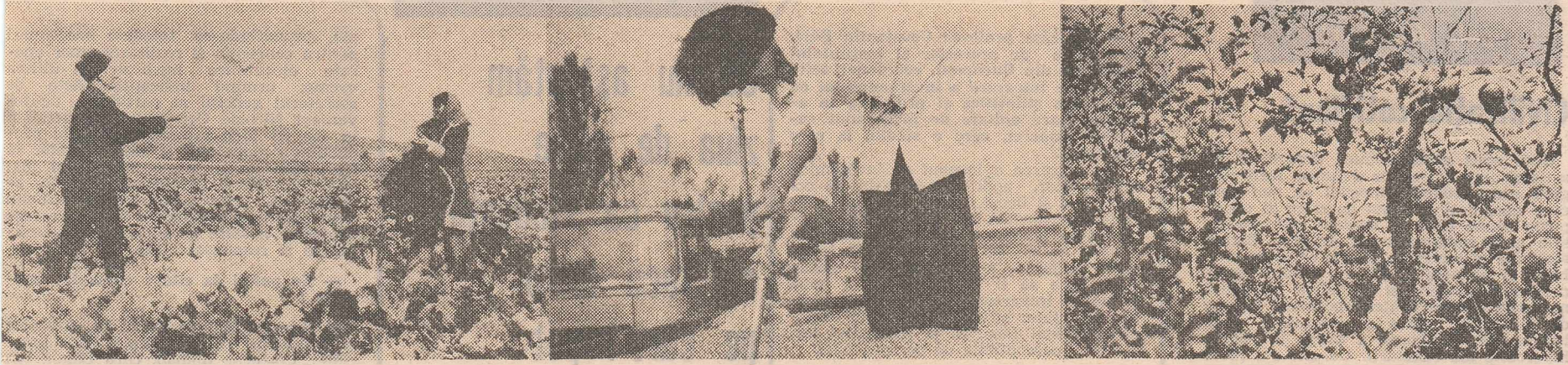
tensiune, la o linie de 380 kV. Intorși în țară, cei patru tineri, sub conducerea aceluiași inginer M. Ciocu, ajutați la sol de inginerul Sevastre, de maestrul Mănescu și de electricianul Ion Bordon, au efectuat, la 25 septembrie, pentru prima oară în istoria energeticii românești, lucrări de reparații și revizii sub tensiune la linia de 400 kV Țîntărești-Sibiu.

Sînt riscuri într-o astfel de intervenție? Unelte și dispozitive speciale, de cea mai înaltă tehnicitate (tije și scări electroizolante, brățări și mănuși ecranate, costume de in cu pereți dubli, căptușiți cu plasă de cupru etc.), protejează perfect viața omului, în condiția respectării depline a procesului tehnologic, în toate cuprinderile și adîncimile lui. Dar o asemenea condiție face parte din însuși alfabetul acestei profesii (și nu doar al acestei profesii!), ea fiind înțeleasă și asumată de către tinerii noștri la un mod exemplar, ea fiind cucerită prin efort, prin învățatură, prin cheltuiala de nopți și zile, prin zel aspru, prin aspre tatuări de inițiere, nelăsînd să se filtreze comod nerăbdarea sau graba printre parametrii unor cunoștințe de mare clasă. Ei, acești patru muncitori, sînt niște ași ai profesiei, deși sînt tineri, deși un „veteran” ca Pădurar e electrician doar de vreo șapte ani, iar un „minz” ca Vidrighin doar de vreo doi și jumătate. Ei, în lunile de cînd se pregătesc să lucreze „sub tensiune” (fiindcă se pregătesc pentru asta de multe luni, inițial sub raport teoretic), s-au „lucrat”, practic, pe ei înșiși, operînd foarte multe rețeturi, completări, reveniri, redimensionări asupra propriilor cunoștințe, pictîndu-și de-a dreptul pe minte, după o prealabilă curățire a unor eresuri, toate datele și detaliile, toate marile exigențe ale performanței care îi aștepta. Ei, în tot acest timp, au dus o viață de sportivi („de cosmonauți”, spunea cineva), s-au ferit de alcool, s-au ferit de orice fel de excese, și-au antrenat reflexele, și-au cultivat perspicacitatea, ei sînt în stare să distingă corect o șoaptă la 6-7 metri depărtare (am numit prin asta doar unul dintre multele teste la care au fost supuși!), ei, peste toate, și-au cultivat încrederea în victorie, conștiința necesității, a importanței ei pentru țară. Ei au dovedit încă o dată, cu măiestrie și

strălucire, ceea ce noi toți, de fapt, știăm. Și anume că în profesia lor, ca în oricare alta, trebuie (și se poate, faptele înseși dovedind-o!) să se acceadă mereu mai sus spre nou, spre o calitate nouă, spre victorii tot mai mari. Chestiunea victoriilor noului pe planul oricărei profesii (și cu atît mai pregnant pe cel al profesiilor energiei, de cîșiv pentru înaintarea noastră!), trebuie să rămînă, mereu și mereu, deschisă, ca și nevoia noastră zilnică de oxigen. Fără el, fără acest oxigen vital al victoriilor noului arderele mașinării noastre sociale n-ar fi complete. („Am înainta, ce e drept, și fără el, zice, zîmbînd, inginerul Ciocu, dar scoțînd foarte mult fum...”). Ei, acești tineri muncitori, alături de ceilalți specialiști care i-au ajutat sau i-au îndrumat, au dovedit, cu strălucire, faptul (pe care iarăși îl știăm!), că noi, românii, sîntem în stare de performanțe tehnice, de gîndire și de creație, ce ne așază pe culmea veacului alături de țări cu veche și glorioasă tradiție a domeniului. Prea am stat mult (ne-o spune tot inginerul Ciocu, fostul muncitor) sub teroarea faimelor mari, adesea doar a fumurilor mari. O întreagă pedagogie a înfringerii, cultivată de către alții, ne-a tot repetat: „Vezi-ți de lungul nasului!”, deși există, a existat dintotdeauna, o înțelepciune populară mai sănătoasă, cu o singură morală, care ne-a zis și ne zice: „N-avem voie să ne lăsăm bătută, n-avem voie să rămînem în urmă!”.

Și nu rămînem, ci, dîmpotrivă, ne ridicăm mereu mai sus, spre cotele de ideal înscrise în planurile partidului, în planurile înălțării economiei, a patriei. Ne ridicăm mereu mai sus, asemenea acestor tineri eroi ce lucrează, suspendați în centuri, la zeci de metri înălțime, atîrnînd pe fire vîsăria elegantă de faianță a izolatorilor electrice. Văzuți de departe, profilați pe cer, acești alpiniști ai luminii par stoluri de lăstuni pregătindu-se de zbor. Se și mișcă dealtfel, în lungul firelor (al firelor prin care fulgeră sute de mii de volți!), suspendați în cărucioare, ca și cum ar pluti în văzduh. Izolatorii de faianță sînt parcă note muzicale. Oamenii le fixează pe portativ, făcîndu-le apoi să cînte. De fapt, neîntrerupîndu-le nici o clipă cîntecul...

Se culeg ultimele suprafețe cu varză la Valea Drincei — C.A.P.-Oprisor

La baza de recepție de la Vinjul Mare, la fiecare transport de porumb se determină umiditatea

Duminică, zi trumoasă de toamnă — la ferma pomicolă din Ilovăț

BĂTĂLIA PÎNII CONTINUĂ

**Simbătă și duminică
pe ogoarele județului
Mehedinți
Nici un răgaz pină
cînd ultimul bob
va fi în hambar**

Primul popas îl facem simbătă dimineața la baza de recepție a porumbului la carei responsabil este Ioan Huza. Cîteva mașini, încărcate cu porumb, așteptau la poarta silozului să fie recepționate. De la șeful bazei de recepție, flăm, că în primele ore ale dimineții aici s-au livrat către fondul de stat 30 tone de porumb, destinat întreprinderilor de morărit, de foarte bună calitate, umiditatea acestuia fiind de 17 la sută. De asemenea, în primele ore ale dimineții s-au recepționat peste 20 de tone de porumb știuleți de la C.A.P. — Rogova și 5 tone de la C.A.P. — Orenița. Pînă la ora actuală, la această bază de recepție din Mehedinți s-au depozitat în pătule o cantitate de 3.500 de tone. Dar capacitatea bazei este de 7.000 de tone. Ce se întimplă? Răspunsul îl aflăm tot de la șeful bazei: „Multe dintr-un unități nu au livrat încă toate cantitățile. Astfel, C.A.P.-ul din Fintinile Negre, conform graficelor, trebuia să afluca și să predea la fondul de stat o cantitate de 600 tone de porumb. Pînă simbătă, cei de la Fintinile Negre aveau predate, la baza de recepție, abia 40 de tone. O altă unitate, C.A.P.-ul din Recea dintr-o cantitate de 560 de tone cit trebuia să o livreze la fondul de stat, nu au predat la baza de recepție decît 74 tone. „Desigur, ne spune în continuare Ioan Huza: sînt și unități frunțase în ce privește livrarea cantităților de porumb. Astfel, C.A.P.-ul din Radova, pînă la ora actuală, a livrat întreaga cantitate de 350 de tone porumb către fondul de stat și totodată și o cantitate de 224 tone către fabricile de nutrețuri concentrate. Și C.A.P.-ul din Vinjul Mare se numără printre unitățile frunțase — predînd 359 de tone către fondul de stat și 600 tone către F.N.C.-uri. O altă cauză pentru care respectiva bază de recepție nu a putut să-și realizeze planul decît într-o proporție de 70 la sută este faptul că singura mașină pe care au primit-o destinată depozitării porumbului în pătule, mașină tip Năvodari și confecționată la Dragalina, desore care revista noastră a scris în numărul trecut, nu a funcționat decît 6 ore din întreaga campanie. Acest fapt a fost relatat și factorilor de răspundere, cit și celor care au confecționat utilajul. A venit un delegat, s-a uitat la utilaj, l-a consultat, iar apoi a plecat promițînd că în cel mai scurt timp va veni un specialist care să pună mașina pe picioare. Dar pînă acum, la sfîrșitul campaniei, nu a mai venit nimeni, utilajul transformîndu-se într-un morman de fier vechi — împiedicîndu-se toată lumea de el. Din acest motiv cei de aici și-au confecționat un buncăr metalic unde sînt

basculate mașinile încărcate cu porumb, iar apoi pe benzi transportoare este depozitat în pătule. Dar și bascularea mașinilor este o poveste cu cîntec. Alexandrina Ilie, din comuna Rogova, ne spune că la bază se află prezentă o echipă formată din 4 femei și 10 bărbați, plus un merceolog și contabilă principală de la C.A.P.-Rogova, care pe lângă întocmirea actelor respective ajută la descărcarea mașinilor, fiindcă nu toate se pot bascula. Deci, o echipă, destul de numeroasă, în loc să ajute efectiv la munca cîmpului, așteaptă la baza de recepție să vină cite o mașină, ca să ia din nou porumbul la mînă. Operație care, practic, nu durează decît cîteva minute dacă șoferii mașinilor s-ar îngriji ca instalația de basculare să funcționeze.

Fiindcă drumul nostru trecea prin comuna Recea, am oprit cîteva minute la C.A.P.-ul din localitate să aflăm care sînt motivele pentru care cei de aici au livrat către fondul de stat, la baza de recepție de la Vinjul Mare, doar 74 de tone din totalul de 560. La ora 10 dimineața, la sediul C.A.P.-ului nu se afla nimeni din conducere. Într-un birou destul de mare cîteva tineri stăteau la taclale. Secretarul comitetului de partid, tovarășul Ilie Neagoe, ne spune că toată conducerea, adică președintele împreună cu contabilul șef, cit și primarul comunei se găsesc în sat să facă o anchetă la un țaran acasă care este bănuît că ar fi furat porumb. Desigur, trebuie făcute și asemenea anchete, cînd este cazul, și hoții pedepsiți — dar nu putem fi de acord ca asemenea anchete să antreneze, și încă la primele ore ale dimineții, zi însoțită de toamnă, chiar toată conducerea unei cooperative, cînd nevoile cîmpului, cit și transportul porumbului, necesită încă intervenții urgente. Ce aflăm în continuare: Pînă la ora actuală la C.A.P.-ul din Recea s-au recoltat 652 de tone porumb. La fondul de stat s-au predat pe lângă cantitatea menționată încă 40 de tone la o altă bază de recepție. Restul porumbului este depozitat la baza volantă din comună, urmînd să fie transportat ulterior. Mai aflăm că la Recea au fost pînă acum însămîntate doar 150 de hectare cu griu. Atîta tot. Dar în curtea C.A.P.-ului o grămadă imensă de porumb stă depozitată, în ploaie, la cîteva metri de baza volantă, iar o însemnată cantitate de fasole soia a încolțit.

Pe primarul comunei Oprisor, Dumitru Balaci, îl găsim la baza de recepție și depozitare a sfeclei-de-zahăr. Aflăm că

simbătă, 20 octombrie, este zi de sărbătoare pentru întreaga suflare a comunei. Pe lângă faptul că s-a terminat recoltatul porumbului de pe întreaga suprafață cultivată, s-a terminat și însămîntarea a 2.800 hectare. Acum, se urgencează recoltatul ultimelor suprafețe cu sfecla-de-zahăr. Conform ultimelor statistici, la sfecla-de-zahăr s-a obținut o producție de peste 40.000 de kilograme.

La sediul fermei numărul 1, din Balota, aparținînd stațiunii de cercetări pomicole Mehedinți, după-amiază, îl găsim pe inginerul Gheorghe Butușină, șeful fermei. De pe o suprafață de 155 hectare s-au recoltat pînă în prezent 650 de tone de prune și 360 de tone de mere. Dacă la prune situația s-a rezolvat, la mere nu se poate spune același lucru. În stoc sînt 100 tone de mere, adică mere neridicate de către I.L.F. și care stau stricîndu-se și blocînd ambalajele. Dacă mai amintim că mai sînt de cules încă peste 200 de tone, putem să ne dăm seama că situația de la ferma pomicolă din Balota nu este deloc îmbucurătoare. Pe lângă toate acestea o echipă formată din 10 femei stau și sortează merele, operație care se repetă la cîteva zile, fiindcă stînd în lăzi, mult timp, merele se strică. Dacă ar fi să amintim că cele 10 femei, în loc să fie prezente în livadă, la culesul fructelor, sortează merele în timp ce într-o hală de peste 100 de metri pătrați un singur sortator de fructe stă nefolosit, ne putem da seama cu ușurință cum sînt folosite acum, în campanie, atît forța de muncă cit și spațiile de depozitare. Șeful fermei, cit și contabilul șef Mihai Hobeau fac desigur eforturi mari în ceea ce privește recoltarea. Dar nu trebuie să uităm că nu este suficient să strîngi merele în lăzi și să le sortezi mereu pînă se micșorează cantitatea și se depreciază fructele pînă să ajungă la consumator.

Duminică dimineața. La 34 de kilometri de Drobeta-Turnu Severin, pe șoseaua ce duce spre Sîsești, se află ferma pomicolă numărul 12 Ilovăț, aparținînd întreprinderii agricole de stat-Corcova. Pe marginea drumului, plantații de meri, cu poame date în pîrg, te îndeamnă să te oprești și să savurezi dulceața unui fruct. La sediul îl găsim pe inginerul Ion Imoșeanu, șeful fermei, și pe inginerul șef al întreprinderii agricole de stat-Corcova, aflat la Ilovăț ca să constate stadiul recoltatului și să rezolve greutățile ivite pe parcursul recoltării. Ne notăm în carnet că pînă în prezent s-au recoltat peste 1.500 tone de fructe de cea mai bună calitate și că urmează să se recolteze încă aproximativ 1.000 de tone de pe o suprafață de 95 hectare. Plantațiile sînt clasice, iar de pe un hectar se obține în medie o producție de 10.000 kilograme. Cei 20 de muncitori permanenți, acum în campanie, au fost ajutați de elevii școlilor din localitățile vecine și de militari. Zilnic, cu aceste forțe se recoltează pînă la 100 de tone. Ce greutăți sînt? Problema ambalajelor. I.L.F.-Mehedinți trebuia să aducă, la fața locului, lăzi de peste o lună. Acestea sînt aduse pe parcursul recoltatului. Din acest motiv nu se poate mări ritmul zilnic de recoltare. „Lipsește ambalaje în mai toate livezile noastre — ne spune inginerul șef — în timp ce la intrarea în oraș sute de mii de lăzi, adică munți întregi de cutii așteaptă să fie umplute cu roadele toamnei. De unde se vede că organizarea nu-i totdeauna corespunzătoare.

SORIN POSTOLACHE

În Teleorman, strinsul porumbului ca stare de spirit, ca faptă a întregii obști

Cînd, vineri seara, inginerul Emilian Mihăilescu, directorul Direcției județene pentru agricultură și industrie alimentară din Alexandria, zice că Teleormanul se află în primele rînduri ale bătăliei pentru piinea țării, asta vrea să însemne, ne argumentează cu date, că porumbul a fost strins de pe 81 la sută din suprafețe în I.A.S. și de pe 92 la sută din suprafețe în C.A.P., operația fiind în toi și, după toate semnele, găsindu-se încheiată la apariția acestor rînduri.

Știînd că e mai greu de păstrat un prestigiu, cel de fruntași pe țară, decît chiar de cîștigat, teleormănenii au folosit anul acesta mai bine decît în alte dăți mașinile la recoltatul mecanizat, 41.000 de hectare fiind culese cu ajutorul cailor putere. Pe de-o parte, ne-am convins, pierderile au fost substanțial reduse, pe de alta, oamenii au căpătat încredere în recoltatul mecanizat, tot porumbul de la I.A.S. Turnu Măgurele, de pildă, întins pe 14.000 de hectare, fiind cules cu mașinile, S.M.A. Turnu Măgurele, ca și S.M.A. Brînceni sau Nanov, lucrînd cu multă trăgere de inimă și cu mașini bine reglate, dînd, ca o consecință subînțelcasă, randamente superioare.

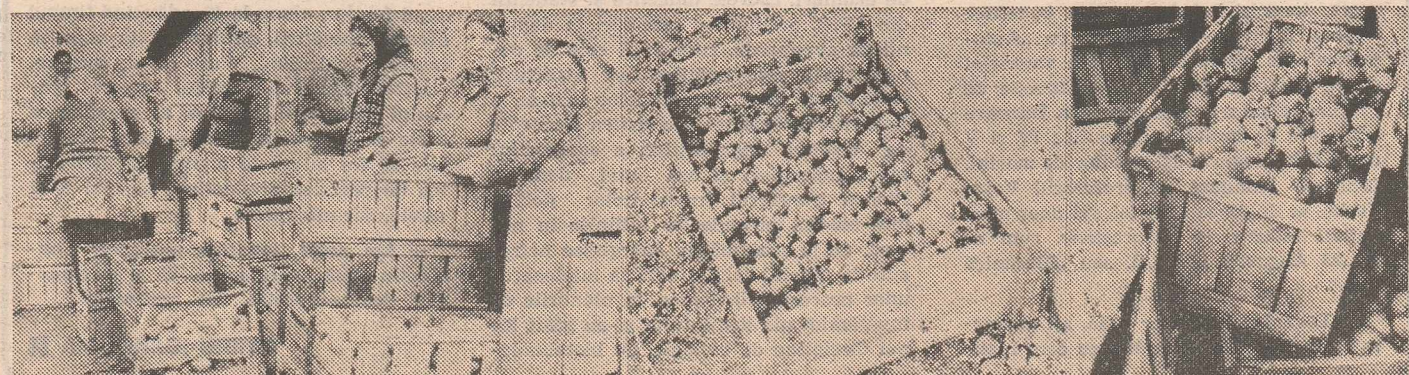
Constatănd că, în ciuda apropierei termenului de încheiere a culesului, 25 octombrie, pe cîmp se găseau încă importante cantități de porumb și gîndind, cu temeinicie, că recolta e, în aceste zile, o chestiune a tuturor cetățenilor, Comandamentul județean a apelat pentru sfîrșitul de săptămînă la unitățile industriale din orașe, primînd un sprijin concret din partea acestora. 24 de mijloace de transport, aparținînd fie de I.C.M.T., fie de B.J.A.T.M., fie de T.C.I.F., fie de I.J.C.L., au dat, duminică de duminică, o mînă de ajutor recoltei, vineri seara, inginerul Emilian Mihăilescu avînd suficiente motive să afirme că „Teleormanul va respecta întocmai termenul de 25 octombrie“.

Dacă la arături, la discuit sau la tăiatul cocenilor s-a muncit adesea și noaptea, la lumina farurilor sau, pur și simplu, la cea a lunii, atunci trebuie să spunem că, în unele locuri, nu s-a muncit ca lumea nici ziua! Mașinile închiriate de la I.T.A. n-au făcut, în medie, decît 2,3 curse în 24 de ore, ele dînd multe bătăi de cap recoltării.

Datorită acestor inconveniente, pregătirea porumbului către fondul de stat, operație ce trebuie încheiată pînă la sfîrșitul lunii, nu atinsese în Teleorman, la data documentării noastre, decît 60 la sută, între care 22 la sută pentru fondul F.N.C. Procent, în ansamblu, bun, dar nereflctînd decît parțial posibilitățile și ambițiile de frunțas ale județului.

Vorbînd despre asta, e necesar să subliniem că achitarea obligațiilor față de stat nu-i o chestiune benevolă, la aprecierea uneia sau alteia dintre cooperative, ci ea reprezintă o îndatorire față de societate, față de interesele ei generale, piinea țării nefiînd altceva decît suma tuturor recoltelor, în evaluarea și raportarea cărora nu se admit nici un fel de aproximații, de aprecieri după ochi. Asemenea estimări, de regulă inferioare realității, după cum s-a întimplat și în Teleorman, pot avea urmări dintre cele mai grave, încurcînd socotelile făcute la nivel național, socoteli care, urmărînd bunul mers al țării, bunăstarea oamenilor, trebuie să fie cit mai realiste, cit mai exacte. În Consiliul unic agroindustrial Peretu, de pildă, s-a constatat că producția reală depășea raportările înaintate la județ, drept pentru care, deși s-a reținut că diferențele nu s-au datorat relei-intenții, ci numai superficialității, inginerul șef Ion Vișan a fost drastic sancționat. Pentru aceeași culpă, în Consiliul unic Bujoru, inginerul șef Lazăr Bechira a primit aceeași severă pedeapsă, spre a înțelege că atunci cînd e vorba despre piinea noastră, a tuturor, acțiunea numită eufemistic a trage spuza pe turta proprie nu e numai periculoasă, ci și ilegală. Asemenea măsuri fiind luate, cu responsabilitate și promptitudine, lucrurile au reintrat în normal, socotelile din cîmp potrivindu-se exact cu cele din hirtile înaintate județului și, mai departe, ministerului de resort.

OVIDIU IOANIȚOIAIA

La ferma pomicolă din Balota — vorbă multă — în timp ce prunele mai sînt în cutii, iar merele se strică

Cuget, deci exist

Civilizația cotidiană

S-au scris atâtea tomuri despre civilizație și s-au dat atâtea definiții, încât este greu sau aproape imposibil să mai spui ceva nou, deși în viața de zi cu zi nu se poate spune că s-au epuizat toate resursele unui comportament civilizat. Caracterizarea ei teoretică își are originea probabil în primele pagini ale gândirii omenesti noneuropene și europene. Învaluită nu o dată într-un context speculativ extrem de sofisticat, parcă pe nesimțite, însă îndubitabil, civilizația a intrat în zonele hiperculte ale cugetării. De aici s-a făcut un transfer social. Înțelegerea și folosirea ei nu puteau să fie decât o favoare a elitelor intelectuale și a claselor suspuse. Cu timpul, în urma unor transformări democratice și apoi socialiste ale structurilor economice și sociale, civilizația a devenit un ideal și în parte o realitate de masă. Au intervenit însă și înțelegeri greșite. Civilizația a continuat și continuă uneori să fie apreciată ca ceva de nerealizat în absența unor nivele de dezvoltare tehnică și economică ce se apropie de zonele excepției. Între economic și civilizație, s-a stabilit parcă tacit, însă dogmatic, o relație ca de la cauză la efect, ca de la determinat la determinant. Fără nici un dubiu, există o strinsă legătură între aceste două elemente. Dar aceasta nu înseamnă mai întâi că în mod fatal, pentru realizarea unor deziderate ale civilizației, trebuie să ajungi la un venit pe cap de locuitor de cinci, zece mij de dolari sau chiar mai mult, să produci câteva sute sau mii de tone de oțel, tot pe cap de locuitor, să dispui de televizoare în culori, să inventezi și să execuți dispozitive legate de cercetări cosmice. Totodată, în al doilea rând, ar fi cu totul deplasat să se creadă că anumite elemente de civilizație sînt un lux pe care nu ni-l putem permite atîta timp cît toate eforturile trebuie îndreptate spre a ajunge pe noi culmi ale producției materiale și tehnice.

Am în vedere ceea ce s-ar putea numi, evident nelitist, civilizație cotidiană. Cadrele ei sînt, fără îndoială, foarte largi, dar atît de palpabile sau concrete încît cu toții, zi de zi, avem față de ea cele mai diverse atitudini: îi dăm sau nu curs, o implorăm, o vrem îmbunătățită, o sperăm, o criticăm, ne bucurăm, ne mîhnesc, ne exasperează.

În mod cert, ne-am dori o asemenea civilizație cotidiană care să corespundă imperativelor demnității umane, valorilor tradiționale de cuminenție și stimă față de aproapele, proprii poporului nostru, și nu în ultimul rînd cerințelor realizate deja în multe alte țări de pe toate continentele, nu în mod obligatoriu aflate pe primele ranguri ale indicatorilor sintetici ai proprietății economice. Fără pretenția de a fi exhaustiv, mă voi referi la cîteva aspecte. Relațiile dintre oameni în cursul inițierii forme pe care le îmbracă viața sînt într-o măsură importantă legate de statusul lor, în structura producției, socială, culturală. Acest status este însă o valoare socială care în limitele unui comportament civilizat, rezultat dintr-un consens în cadrul căruia fiecare își știe drepturile și obligațiile, nu poate fi negociată la nici o bursă din lume. Corect și principal ar fi ca individul să nu dispună după bunul lui plac de o calitate cu care a fost investit iar ceilalți să nu tolereze în nici un fel, nu abuzul, ci orice încălcare, cît de elementară ar fi ea, de folosire în interes personal a unui bun social. Abaterile de la această normă a civilizației cotidiene generează mîhnire, apatie, încredere, ruinează optimismul, alterează nervii pînă la astenie, care poate lua proporții sociale. Un alt caz e acela al respectării regulilor de desfășurare a lucrurilor și normelor sociale proprii vieții de zi cu zi. Pentru a se putea vorbi de civilizație în această situație este necesar ca fiecare să știe că lucrurile se vor desfășura exact așa cum este stabilit și nu altfel. Aici nu există pardon, aici orice presiune sau discuție sînt nu numai fără rost dar și ridicole. Simplu exemplificînd, dacă trenul pleacă la orele 22,00, și vrei să-l iei, trebuie să ajungi la gară înainte de această oră. Nu poți schimba un mers al trenurilor prin influență, debit verbal sau impertinență. În sfîrșit, semnalez și un caz ce nu-l consider periferic, deși oame-nii, de regulă, se feresc, condamnații de nefiresc, să-l ia în serios. Curățenia depinde de noi toți, în general vorbind, însă există situații particulare în care responsabilitățile unora sînt mai mari decît ale altora. Este necivilizat și neigienic într-un magazin, ca vinzător, să întinzi cu o mîna piinea și în cealaltă să primești banii, ca apoi să schimbi funcția mîinilor. Gările și stațiile de autobuze, cu mici excepții, par să nu fi cunoscut curățenia de multă vreme. Unele WC-uri publice, ale restaurantelor, cinematografele, sînt de-a dreptul insalubre.

Oameni buni, să facem tot ce putem. Depinde în mod decisiv de noi să ne trăim în mod civilizat viața cotidiană. Societatea noastră socialistă, prin definiție și idealuri este deschisă unui asemenea mod de trai. Totodată pentru aceasta nu este nevoie de investiții bugetare care să periclitaze mersul nostru înainte.

MIHU ACHIM ■

— Tovarășe profesor Constantin Bălă, în calitate de prorector al Institutului politehnic din București, coordonați activitatea de integrare a învățămîntului cu cercetarea științifică și producția în această mare unitate de învățămînt superior. Concret, care e stadiul la care s-a ajuns.

— Integrarea a început cu învățămîntul superior, apoi ea s-a extins la cel gimnazial și liceal, unele activități aplicative pătrunzînd, din ce în ce mai apăsător, și în învățămîntul elementar. Din punctul nostru de vedere, intrucît Institutul politehnic n-a primit încă absolut nimic care să fi parcurs complet noua formă de integrare, procesul e tranzitoriu. Ca atare, structurile folosite corespund acestei faze, ca și conținutul lor, ele fiind susceptibile de perfecționări.

— Tovarășe prorector, tot ce ne-ai spus pînă acum e, fără îndoială, adevărat și prețios, reprezentînd, ca să zicem așa, o introducere în temă. Cum se reflectă toate acestea, concret, la nivelul Institutului politehnic din București?

— La noi, activitățile de integrare își găsesc rostul, în primul rînd, în formarea unor cadre cu o pregătire superioară, care să stăpînească pînă la detaliu secretele cercetării științifice și, în același timp, să fie capabile să lucreze în producție imediat după absolvire, cu maximum de randament. Grație sprijinului acordat, în permanență, de partid și de stat, Institutul politehnic, a cărui avuție, ca să vă faceți o imagine exactă, depășește 2,5 miliarde de lei, oferă cel mai bun cadru pentru formarea de ingineri, inarmați cu cunoștințe vaste și profunde și în ceea ce privește cercetarea și în ceea ce privește producția. Astfel, din cei 27 000 de studenți, 16 000 lucrează nemijlocit în producție, anii I, II și III, iar 8 000 sînt antrenati în activități de cercetare și proiectare.

— După cea mai simplă dintre matematici, 16 și cu 8 fac 24. Ce se întimplă cu restul de 3 000 de studenți?

— Seraliști, ei sînt cuprinși, fiecare, într-o activitate productivă. Revenind, am să menționez că, anual, beneficiile noastre, realizate din ducerea la îndeplinire a unor contracte de cercetare și proiectare, depășesc 120 de milioane de lei. Această sumă acoperă pînă la 40 la sută din cheltuieli, diferența fiind completată, cum am mai spus, de subvenții acordate de stat.

— Să luăm, pe rînd, cele 2 aspecte fundamentale ale integrării, chiar dacă, firește, ele sînt greu de separat. Ziceați că mai bine de jumătate din studenți lucrează nemijlocit în producție. Unde, tovarășe profesor, cum?

— Studenții din anii mici, I, II și III, fac practică în producție și, firește, lucrează în laboratoarele și în atelierele institutului, ceea ce, fiind vorba despre o activitate începută devreme, îi călăște, le oferă o concepție solidă despre muncă și viață. Una e, nu-i așa, să-i explici unui tînar cum trebuie să muncească și alta să-l pui să muncească direct, în focul producției, cot la cot cu muncitorii, din experiența și din robustețea morală a cărora deprinde, în fiecare zi, pîlde demne de urmat. Personal, consider însă că actuala structură pentru anii I—III nu e optimă. Practica de producție, redusă la o lună pe fiecare semestru, nu corespunde continuității, atît randamentul în muncă, cît și cel în formarea studentului pentru profesie, rămîind adesea sub nivelul cerut. În liceu, lucrurile stau cam la fel, o săptămînă de practică pe lună, elevul avînd tot timpul, 3 săptămîni, spre a uita ce-a acumulat!

— Chiar cu riscul de a vă întrerupe, care credeți că e soluția?

— Cred că perioada destinată practicii productive ar trebui să fie mai mare. Dacă acest lucru nu-i posibil, ea să se efectueze compact, două luni, de pildă, într-un an universitar, dar fără întreruperi.

— Vă rugăm să continuați.

— Facultatea de automatică, avînd ca decan pe profesorul Simion Florea, a organizat activități productive, la cel mai înalt nivel, în cadrul „întreprinderii de aparate și utilaje pentru cercetare, transferînd acolo o valoare, realizată în laboratoarele și atelierele Politehnicii, de 11 milioane de lei. Se estimează că, în acest an, studenții Politehnicii vor depăși, la I.A.U.C., planul cu 30 de procente, înregistrînd importante beneficii. Aceeași facultate colaborează cu „Automatica”, pe platforma căreia a amenajat cîteva ateliere, angajînd o producție de 4 milioane, pe trimestrul în curs. Întreaga activitate de proiectare a anilor IV și V de la Tehnologia construcțiilor de mașini, facultate condusă de profesorul Voicu Tache, se desfășoară în folosul unor mari unități industriale bucureștene, cum ar fi „23 August”, I.M.G.B. sau „Mecanică fină”.

— Tovarășe prorector Bălă, ați enumerat o serie de întreprinderi cu care Insti-

Să nu așteptăm ziua de miine pentru ca studenții să facă lucrul pe care-l pot face azi

Profesor doctor inginer Constantin Bălă; prorector al Institutului politehnic din București; profesor la catedra de mașini electrice a Facultății de electrotehnică; autor a 7 brevete de invenție, a numeroase cursuri universitare, manuale și cărți; dintre ultimele, „Infășurările mașinilor electrice”, Constantin Bălă, Virgil Lefter, Alexandru Fețița, a fost tradusă, două ediții, de Editura Tehnică din Berlin; președinte al Comisiei Inginerilor și tehnicienilor din municipiul București; vicepreședinte al Consiliului de conducere al Inspectoratului general de stat pentru controlul calității produselor.

tutul politehnic are raporturi de producție rodnică. Probabil că ați fi putut da, nu ne îndoim, mai multe exemple, dar ne-ar interesa să aflăm dacă toate unitățile industriei Capitalei colaborează la fel de bine cu Politehnica. Da sau nu?

— De regulă, avem mai multe comenzi decît putem onora. Trebuie să spun, însă, că nu peste tot am întîlnit porți larg deschise. Întreprinderea „Timpuri Noi”, de pildă, a avut unele rezerve față de noi, antrenîndu-se mai greu în colaborare. Din acest punct de vedere, aș remarca ajutorul pe care ni l-a dat Casa științei și tehnicii, organizată sub auspiciile Centrului universitar, care ne-a înlesnit unele contacte cu întreprinderile.

— Fără să fi epuizat subiectul, prea vast pentru un simplu interviu, să trecem la partea a doua a problemei, invitîndu-vă să zăboviți asupra cercetării științifice.

— Înainte de a ajunge acolo, aș vrea să insist asupra faptului că unele din catedrele noastre sînt complet integrate. Cea de motoare cu ardere internă, ca să dau un exemplu, își desfășoară activitatea în Institutul național de motoare termice, participînd activ și direct la soluționarea problemelor din planul acestuia. În aceeași situație se găsesc catedrele asimilate în cadrul Institutului central de cercetări chimice. Răspunzînd la întrebare, e de reținut că, în Institutul politehnic București, se acordă un interes major cercetării științifice celei mai îndrăznețe și mai moderne, deschizătoare de drumuri, cadrele didactice și studenții din I.P.B. promovînd cercetări în domeniul de avangardă, cum ar fi cele de cunoaștere a proprietăților și structurii fasciolelor laser, a cristalelor lichide, a dispozitivelor electronice pentru frecvențe de ordinul gigahertilor, a compuşilor macromoleculari și așa mai departe. Pentru transferul cunoștințelor dobîndite studiul procedeelor întîlnite în natură, de la schimbările energetice petrecute la nivelul celulei pînă la înțelegerea unor procese psihologice, în planurile de învățămînt ale institutului și-au găsit loc noi discipline de biologie, de biotehnolo-

gie, dezvoltîndu-se totodată preocupări pentru concepția și realizarea unor aparate electronice medicale. În ultima vreme, urmînd indicațiile date de secretarul general al partidului, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, am acționat în așa fel încît întreaga activitate productivă a atelierelor și laboratoarelor să fie subordonată, într-o măsură și mai mare, cercetării științifice. Această se desfășoară, cum aminteam, în teamei unor contracte economice ferme, de care catedrele noastre se achită cu promptitudine și responsabilitate.

— Ne puteți da cîteva exemple concrete?

— Firește. Mai multe cadre didactice și 7 studenți, Valentin Bițan, Paul Amariuței, Costache Roman, Gică Bălan, Ion Bolohan, Andrei Horvath, Aurelian Corin, au pus la punct o serie mică de aparate radar, destinate controlului circulației rutiere, cu aplicații și în circulația feroviară. Contractul, realizat de un colectiv dirijat de profesorii George Rulea, și Edmond Nicolau, valorează 1,8 milioane lei, studenții urmînd să încaseze, chiar zilele acestea, o bună parte din manoperă.

— Vă întrerupem din nou, rugîndu-vă să precizați cît. Despre ce sume e vorba?

— Sumele ajung, după contribuția fiecăruia, pînă la 1 600 de lei. În altă ordine de idei, aș adăuga că am predat, recent, beneficiarilor un compensator sincron de 60 000 de kilovoltamperi, ce se află în prezent în fabricație, la I.M.G.B. Subsemnatul, studenții Andrei Zaides, Valeriu Crețea și Andrei Kepes, ajutați de cîteva specialiști de la I.C.P.E., am realizat, în timp record, un model fizic, l-am testat și, din noiembrie pînă în martie, am elaborat o nouă soluție, devenită obiectul unui brevet de invenție. În cadrul catedrei de electronică aplicată, profesorul Alexandru Spătaru a condus un colectiv mai larg, alcătuit din 19 studenți, Silvia Răileanu, Vlad Conțescu etc, încheind o lucrare dintre cele mai pretențioase, intitulată „Procedeu și sistem pentru extragerea, afișarea și măsurarea în timp real a unor parametri ai imaginilor de teledetecție”, oferind utilizării multiple, în geologie, în determinarea gradului de umiditate a solului, în studii ecologice vizînd nivelul de poluare al apelor, în prelucrarea și interpretarea datelor furnizate de nava cosmică „Skylab”. Tot la I.M.G.B., se găsesc în producție sculele și dispozitivele puse la punct, ca tehnologie, de un grup de studenți și cadre didactice, profesorii Ionel Gavrilă și Constantin Dumitras, de la T.C.M., contract cu o valoare de jumătate de milion de lei. În sfîrșit, pentru a încheia, deși lista contractelor e, lesne de înțeles, mult mai lungă, catedra de calculatoare a realizat calculatoarele M 8 și M 18, precum și un minicalculator cu miniprocessor, lucrare la care și-au adus contribuția și studenții Liliana Moisa, Eugen Vargă, Lucian Păunescu, Sorana Munteanu, Justina Păsărică, Eugenia Păun și Daniela Vasile.

— Din lista pe care ne-ați pus-o la dispoziție, înțelegem că ar mai trebui să vorbim despre agregatele cu frinare magnetică, despre centrala teleonică cu microprocesor, despre echipamentele de prelucrare a datelor, despre alte realizări ale studenților și cadrelor didactice din Politehnică, numai că, din păcate, dialogul nostru a ajuns spre partea lui finală. Tovarășe profesor Constantin Bălă, credem că ne-am făcut, din cele ce ne-ați înfățișat, o imagine limpede despre ce reprezintă procesul de integrare în una din marile cetăți ale învățămîntului nostru superior. Înainte de a încheia, v-am întreba dacă mai aveți ceva de adăugat. Vă stăm la dispoziție.

— Ar fi mai multe, dar am să mă rezum la un singur aspect. După cum se știe, conținutul planului de învățămînt a fost revizuit și modificat, în funcție de cerințele integrării. Programa analitică s-a îmbunătățit sau, în orice caz, a fost adaptată noilor cerințe, noilor orientări, numai că nu s-a creat, după opinia mea, cadrul cel mai propice ca studenții să-și formeze propriile metode de lucru în laboratoare. Altfel zis, activitățile de integrare au fost atașate celor didactice, fără ca primele să le afecteze în mod corespunzător pe ultimele. Am să încerc să fiu mai explicit. Din cele ce-am văzut în străinătate, activităților didactice le sînt rezervate 25, maximum 30 de ore. La noi, se merge pînă la 36 de ore care, în cazul fetelor, ajung la 42, adăugînd timpul afectat pregătirii militare. Asta vrea să însemne, calculînd, 7 ore pe zi, ceea ce, firește, reduce din spațiul rezervat studiului individual. În plus, aș propune ca orele de laborator, seminariile și proiectele să fie integrate organic în activitatea de practică productivă. Ar mai fi și altele, dar mă opresc.

— Am notat, tovarășe profesor Constantin Bălă, toate sugestiile și propunerile dumneavoastră. Vă mulțumim.

OVIDIU IOANIȚOIA ■

CASA NOASTRĂ CEA MARE: PĂMÎNTUL, APELE ȘI PĂDURILE ROMÂNIEI

Ceea ce natura a creat în sute și mii de ani
poate fi distrus în scurt timp sau chiar într-un singur an prin greșelile omului"

Participantii la masa rotundă :
Profesor universitar doctor inginer VALERIU DINU
Profesor universitar doctor docent CONSTANTIN D. CHIRIȚA,
membru al Academiei Republicii Socialiste România și al Academiei de Științe Agricole și Silvice
Doctor inginer CORNELIU RUSU din Consiliul Național al Apelor

REDACȚIA : Tovarășe profesor Valeriu Dinu, punem în discuție la masa noastră rotundă de azi câteva probleme desprinse din cartea dumneavoastră recent apărută "Mediul inconjurator în viața omului contemporan", Editura Ceres. Ele afează în mod nemillocit soarta fiecărui cetățean al țării, prezentul și viitorul lui și al generațiilor ce-i vor urma. Este vorba de casa noastră cea mare, de pământul, apele și pădurile României, încă, firește, principalul accent în lucrarea dumneavoastră cade asupra țării noastre. Cartea (dar de ce un tiraj doar de 1 700 exemplare ?) a avut un deosebit succes printre specialiști. Unii dintre ei o consideră ca fiind unică pe plan mondial în abordarea largă, interdisciplinară, ea însăși izvorâtă din formația interdisciplinară a autorului. Însumată 49 de ani de activitate neîntreruptă în economia forestieră și în economia apelor, cu un important număr de lucrări publicate, dintre care trei premiate ; ca inginer silvic și ca doctor în științe economice ați predat mai mulți ani la politehnica bucuresteană, dar iată, sintetiți și doctor în filozofie și o faimoasă universitate germană, cu o eză despre... pădurea română. Ne mărturisim nedumerirea : ce legătură este între filozofie și politica forestieră ?

VALERIU DINU : Pe vremea tinereții mele, acum 50 de ani, la Giessen ca și în alte universități germane cel mai înalt nivel al cunoștințelor într-o disciplină sau alta era considerat a fi nivelul filozofic, care nu excludea, ci dimpotrivă presupunea cunoștințe extrem de specializate. Giessen era un fel de cetate a forestierilor, precum și o privire de ansamblu, o înțelegere profundă a implicațiilor problemei tehnice respective asupra vieții oamenilor. Teza de doctorat de atunci și subiectul cărții mele de azi implică tocmai o asemenea viziune. Cit despre pădurea română, ea a fost pasiunea mea de-a viață.

CUM SĂ OBȚII CIT MAI MULT, DISTRUGÎND CIT MAI PUȚIN

CORNELIU RUSU : Problemele sunt foarte complicate. Considerând gospodărirea pădurilor ca o ramură în sine și opunându-și să obții maximum de folosuri economice de la ea, se ajunge la efecte nedorite asupra apelor, solului, calității vieții. Optimumul pentru fiecare ramură în parte nu concurează automat și la optimumul general, național, acesta din urmă trebuind să reprezinte un compromis : cum să obții cit mai mult, distrugând cit mai puțin.

VALERIU DINU : În prezent există la noi un context foarte favorabil. Mă refer la cele două programe naționale de perspectivă, adoptate în 1977, privind conservarea și dezvoltarea fondului forestier și amenajarea bazinelor hidrografice — adevărate premii mondiale în domeniu.

Un prim aspect, în ceea ce privește poluarea, România, în ansamblul structurii sale agroindustriale, este și va rămâne departe de încălcarea "limitelor extreme" la care se referă economistul de renume mondial, laureat al Premiului Nobel, Jan Tinbergen. Se știe însă că, din păcate, avem și noi un număr de zone influențate de noxele marilor platforme industriale și în care locuitorii continuă să aștepte efectele lezilor din 1973 și să constate prin proprie experiență eficiența Consiliului Național pentru Protecția Mediului Inconjurător.

CORNELIU RUSU : Să nu uităm un fapt aproape incredibil. S-ar putea crede că încălcarea prevederilor antipoluare de către combinatele chimice constituie excepția. Ei bine, aceasta tinde să devină regula : foarte puține combinate chimice se încadrează actualmente în limitele admise de poluare a apelor.

VALERIU DINU : Firește, nu ne putem multumi cu nivelul atins la noi în combaterea poluării industriale. Aș putea da și eu multe exemple, și ele figurează în carte. Întreprinderi industriale continuă să evacueze în atmosferă, liber, fără captare, bioxid de sulf, amoniac, oxizi de azot etc., riurile continuă să fie impurificate, pe anumite secțiuni, cu substanțe organice și reziduuri petroliere (de exemplu, Teleajen, Prahova, Ialomița, Bistra, Dimbu, Cibin) sau cu ape uzate, insuficient sau total neepurate (Someșul mijlociu și inferior, Tirnavele, Dimbovița în aval de București, Mureșul și Oltul în aval de zonele în care se descarcă leziunile de la fabricile de sodă etc.). Vegetația în general, deci inclusiv cea forestieră, din apropierea marilor combinate este distrusă pe o rază largă : date recente, din

1977, estimează la 40 000—50 000 ha suprafața pădurilor afectate de poluarea industrială. Toate acestea sunt fenomene regretabile, totuși locale. Problema mare este alta.

CONSTANTIN D. CHIRIȚA : Eroziunea solului și torontializarea rețelei hidrografice — iată principalele probleme naționale, de maximă gravitate. Dealtfel, acestea sunt probleme întâlnite în multe țări ale globului.

VALERIU DINU : Drept consecință, apele Dunării transportă în suspensie spre Marea Neagră anual circa 40 milioane de tone de pământ românesc, pătura cea mai fină și mai productivă a solului.

CORNELIU RUSU : În medie se erodează aproape două tone pe an de fiecare hectar ; sunt însă zone în care se depășesc 50 t pe an de fiecare hectar.

VALERIU DINU : Apele de ploaie care cad pe versanți antrenează stratul superior al solului în rețeaua de ape. Uneori, pământul este luat „în bloc”. Am văzut cu ochii mei pe afluenții ai Argeșului și ai altor riuri cu scurgere rapidă și nante mari blocuri de piatră de dimensiuni impresionante rupte din stîncă și cărate la vale. Eroziunea solului, la nivelul anului 1976, a făcut necesară planificarea combaterii fenomenelor grave existente pe 5 200 000 ha. Avem circa 30 000 km de albiu torontiale, cele mai afectate fiind bazinele hidrografice Argeș, Buzău, Prahova, Putna, Oltul mijlociu, Jiul și Trotușul.

REDACȚIA : Ce înseamnă cifra de 30 000 km ? E mult sau mai puțin ?

VALERIU DINU : E o cifră fantastică, dacă ținem seama că lungimea totală a rețelei noastre hidrografice nu depășește 100 000—120 000 km. Așadar, cam o treime din albiu sunt torontiale. Consecințele pot fi dramatice dacă nu se iau măsuri — este ceea ce își propun programele naționale de perspectivă.

„APA ARE UN MARE DEFECT : CURGE”

CORNELIU RUSU : Inundațiile mari, creșterea torontialității apelor reprezintă rezultatul unui serios dezechilibru biologic. Este un lanț, un cerc vicios : gospodărirea irațională a bazinelor hidrografice, tăierea excesivă a pădurilor, lipsa de măsuri la timp — toate acestea constituie verigi. În Vrancea, de pildă, s-au tăiat pădurile excesiv, le-au luat locul pășuni, de asemenea, exploatate peste normal, s-a distrus suportul vegetal, iar solul s-a erodat oină la stîncă. Cam la fel s-au petrecut lucrurile în bazinele Putna, Rîmnicu Sărat etc. Acum, aceste zone se împăduresc, dar aceasta cere timp. Un alt aspect, asupra căruia stăruie îndelung cartea profesorului Dinu : pădurea reduce considerabil efectul ploilor torontiale prin capacitatea de a înmagazina apă în stratul de frunze moarte, care, într-un sens, preiau funcția unui imens burete : ele se impregnează de apă, pe care apoi o cedează lent. Însă pe terenurile descoperite apa rezultată din precipitații se scurge și antrenează solul. Acestea par noțiuni banale, întâlnite în orice manual. Adevărat, ceea ce nu mai este banal este ceea ce se întâmplă mult prea des la noi : introducerea și menținerea unor culturi neadevrate, în special prășitoare, pe terenuri arabile cu pantă mare determină degradarea, distrugerea solului.

Aproximativ 5 300 000 hectare sunt afectate de cancerul eroziunii. Am observat cu ochii mei fenomenul, în diverse ipostaze, în Prahova, Argeș, Gorj, Vrancea, Olt, Sibiu, Sălaj, Alba, Bihor etc. E drept, s-au efectuat lucrări importante de „stingere” a torontilor în județele Iași, Vaslui, Argeș, Dimbovița etc., dar ele sunt insuficiente dacă le raportăm la necesități. Tocmai de aceea programul național prevede o rezolvare abia prin anul 2000. Fapt este că în prezent apele transportă anual circa 40 milioane metri cubi de material erodat. Colmatarea anormal de rapidă a lacurilor de acumulare de la Bascov și Pitești pe Argeș, de la Rîmnicu Vilcea pe Olt etc. se datorează acestei situații. Schemele de amenajare pe bazine hidrografice și programul național tind să remedieze lucrurile, dar pentru aceasta nu sunt suficiente planurile, oricât de perfecte ar fi ele, se cere și intervenția opiniei publice. Aceasta e la fel de valabil și în problema poluării.

REDACȚIA : Tovarășe profesor doctor docent Chiriță, sintetiți o autoritate recunoscută în țară și peste hotare în probleme de pedologie. Cum apreciați problemele pe care le ridică Valeriu Dinu în cartea sa și îndeosebi cum priviți problema eroziunii pământului românesc ?

CONSTANTIN D. CHIRIȚA : Relieful accidentat pe circa trei pătrimi din suprafața țării, defrișarea exagerată a pădurilor pe versanții accentuați și chiar puternic inclinați, împreună cu extinderea pășunilor pe acești versanți și practicarea unui pășunat irațional, arăturile pe linia de cea mai mare pantă și cultura exagerată a prășitoarelor pe terenuri inclinate au dus la dezvoltarea în forme și grade variate a eroziunii accelerate a solului și la o rețea hidrografică excesiv torontială. Datele se cunosc : în 1975 eroziunea în fondul agricol era prezentă pe 7,3 milioane ha, din care peste cinci milioane ha cu fenomene grave, necesitând lucrări ample de combatere.

Cine privește harta oficială a eroziunii solului la scara 1 : 500 000 — în care eroziunea foarte puternică și excesivă la suprafață și în adâncime este figurată în culoarea roșie — rămâne cu impresia dezolantă că trupul țării singurează în cele mai multe regiuni accidentate, predominant în zona dealurilor, de parcă gheare uriașe l-ar fi sfîșiat. Fapt regretabil, consider eu : pe plan local nu se ia destul în seamă gravitatea procesului de eroziune, nu i se acordă totdeauna importanța cuvenită. Mai mult, se comit încă greșeli în gospodărirea pământului. Îmi apare de neînțeles menținerea pe pantă exagerată a unor pășuni înaintea și excesiv degradate cu eroziuni puternice și foarte puternice. Foarte răspândite sînt încă arăturile pe linia de cea mai mare pantă, ca și culturile prășitoare — despre care s-a mai vorbit la masa noastră rotundă — pe terenurile neamenajate, risipite pe pantele accentuate din regiunea deluroasă.

Acțiunea necesară de sporire a arabilului poate să conducă, dacă o extindem pe terenuri inclinate, la rezultate contrarii celor urmărite, anume, în loc să crească suprafața arabilă, să sporească aceea a terenurilor erodate! Astfel, destelenirile de pajisti din pășuni, pe terenuri accentuat inclinate, cu sol încă în parte păstrat, pot declanșa o eroziune accelerată, dacă panta este exagerată pentru arabil și nu se iau măsuri de protecție a solului. Se pot da exemple mai vechi de pierdere într-un singur an a întregii părți fertile a profilului de sol în urma destelenirii pajistii sau defrișării pădurii, contraindiciile în condițiile de pantă. Ceea ce natura a creat în sute și mii de ani poate fi distrus în scurt timp sau chiar într-un singur an prin greselile omului.

Ar trebui reflectat cu seriozitate dacă, în interesul pământului și al economiei naționale, apare îndreptățită păstrarea în folosința agricolă a terenurilor excesiv erodate, care, cu investiții însemnate, produc puțin și costisitor. Poate s-ar justifica, în asemenea cazuri, ca ele să fie trecute, prin împăduriri, sub influența protectoare și creatoare de sol a pădurii.

PEISAJUL : NU NUMAI DE LA NATURĂ, CI ȘI DE LA OAMENI

REDACȚIA : Stim că dumneavoastră aveți mult la inimă problema peisajului românesc. Întrucât se leagă aceasta de problemele în discuție la masa rotundă și de cartea lui Valeriu Dinu ?

CONSTANTIN D. CHIRIȚA : În numeroase zone, în special deluroase, frumusețea pământului pe care natura i-a hărăzit-o României a fost ciuntită de „pecinginea” terenurilor degradate, cum e caracteriza marele geograf Simion Mehedinți. Nu este o noutate ceea ce spun dar cred că merită repetate aceste lucruri. În unele regiuni, chiar pe traseele internaționale, feroviare sau rutiere, se întind aspecte de degradare excesivă, care împresionează neplăcut — probabil și pe turiștii străini. Ca exemple grăitoare as

menționa Podișul Tirnavelor și Cimpia Transilvaniei, unde peisajul lipsit de păduri este puternic afectat de eroziuni mai vechi sau mai noi, precum și traseul internațional al căii ferate Brașov — Teiuș — Cluj-Napoca, unde, datorită dispariției pădurii și prezentei pășunilor excesiv erodate, apare aspectul ruinos și haotic al versanților accentuați și puternic inclinați. De asemenea, menționez traseul soselei internaționale nr. 1, în zona Brașov — Făgăraș — Sibiu, unde pe dreapta Oltului

NIKOLAUS BERWANGER

cine mă va sfătui

- cine mă va sfătui
- ce să fac
- cînd voi descoperi miine
- un defonator
- sub acoperiș
- cine mă va sfătui
- ce să fac
- cînd mediul ambiant
- se va prefăce
- într-un iad de venin
- cine mă va sfătui
- ce să fac
- cînd oameni
- orbiți de putere
- fac din oameni neoameni
- cine mă va sfătui
- ce să fac
- cînd indoiala
- mă roade
- și-i chinuie pe toți
- ca o gută
- cine mă va sfătui
- ce să fac
- cînd un prieten
- își vinde sufletul
- pe treizeci de arginți
- cine mă va sfătui
- ce să fac
- cînd peste noapte
- cad în dizgrație
- cine mă va sfătui
- ce să fac
- cînd în drum spre iad
- prind rădăcini în rai
- cine mă va sfătui
- ce să fac
- cînd într-o bună zi
- voi fi întrebât
- de ce pun
- atîtea întrebări

În românește de ANTON PALFI ■

rama sudică a podișului Tirnavelor apare aproape distrusă prin eroziuni în suprafață și adîncime, în contrast cu frumosul versant nordic al munților Făgăraș, bine împădurit. Si din punct de vedere peisagistic, deci implicit al turismului, gospodărirea greșită a unor terenuri accidentate a lăsat urme adînci, a căror vindecare trebuie să ne preocupe intens.

VALERIU DINU : Permiteți-mi, în concluzie, să fac și eu unele propuneri, menite să crească aportul științei și tehnicii la progresul economiei noastre naționale. Iată-le :

- amplificarea cercetărilor, cu metodă și aparatură modernă (subliniez aceasta !), privind rolul pădurilor în gospodărirea cantitativă și calitativă a apelor, inclusiv studiul capacității solurilor și a arboreului forestier de a regenera apele uzate ;
- sporirea gradului de împădurire în zonele de obîrsie a apelor ;
- organizarea unor cercetări ecologice și fiziologice în zonele înalte, în scopul ridicării actualei limite superioare a vegetației forestiere prin împăduriri ;
- adoptarea unor metode de gospodărire forestieră care să asigure, în cadrul producției de masă lemnoasă, funcția hidro-economică a pădurilor ;
- interzicerea distrugerii înepăunului din zonele montane și subalpine, al cărui rol important constă în frînarea eroziunii, reținerea și cedarea treantă în dinza freatică și în rețeaua hidrografică a unei mari cantități de apă, asigurând în ansamblu echilibrul natural al zonei montane ;
- intensificarea acțiunii de introducere a arborilor și spațiilor verzi în mediul urban.

REDACȚIA : Interlocutorii noștri au stăruit mai mult asupra problemelor deschise, nerezolvate, tocmai pentru a stimula soluționarea. Sperăm că unele opinii și propuneri — ținîndu-se seama de personalitatea interlocutorilor — chiar dacă au fost prezentate cu titlu personal, vor fi reluate, completate și dezvoltate de cititorii noștri, cărora le sînt deschise coloanele revistei. Este vorba de casa noastră cea mare, pământul, apele și pădurile României.

LIONEL NIȚESCU ■

25 octombrie — Ziua Armatei

Fii de nădejde ai țării, întotdeauna la datorie: militarii

Un pumn de nori albi-argintii lasă în urmă cerul curat și albastru ca o piatră de preț în dimineața, poate, a ultimei zile frumoase din această toamnă. Ca niște săgeți strălucitoare urmate de fire de abur dispar la sud purtați de curenții de înălțime. Dar jos nu clinteste nici o frunză, nu se clatină nici un fir de iarbă. De la marginea locașurilor individuale de tragere se vede cum pământul a început să se dezghețe, pulberea de brumă se topește în miliarde de stropi de apă multicolori și tot timpul pare o oglindă insuflită de reflexe fantastice.

Și deodată, din capătul acestui peisaj miraculos se desprind trei puncte negre, dinspre „liziera de salcimi”, și vuietul teribil, mătăhălos, al tancurilor se apropie cu repeziciune. Nu mai vorbește nimeni, toate ordinele au fost date și vinătorii de tancuri au incremenit în așteptarea clipei celei mai potrivite, care, iată, a și venit, și sar toți, nu om cu om, ci toți dintr-o dată, ca o singură vîietate misterioasă și febrilă, necruțătoare și precisă în toate mișcărilor ei. Soldatul Arnăutu aruncă o legătură de grenade cu ajutorul unei frînghii care se înfășoară în jurul țevii. Dacă n-ar fi un simplu exercițiu, mi se spune, țeava tancului s-ar frînge și s-ar răsuci ca o luminare strînsă-n palmă. Din apropiere, desprins parcă numai pe jumătate de pământ, Soldatul Dinu aruncă pe motorul aceluiași tanc o sticlă incendiară iar alți doi, cu o îndeminare care face operația aproape de neobservat, reușesc să lipească două mine cu acțiune întârziată pe șenilele care mai zburcăm pământul încă vreo cincizeci de metri și apoi se opresc într-un scrișnet de fier. Tanchiștii Leonard Ababei, Iosub Arpad și Isac Teodor se aliniază laolaltă cu vinătorii de tancuri din grupele caporalilor Gheorghe Iuga și Nicolae Vartic. Analiza exercițiului condus de locotenentul Teofil Bălțeanu arată că într-o situație reală blindatele ar fi fost cu siguranță distruse și ar fi incremenit pe cimp ca trei mobile de fier fumeginde. „Ne formăm calitățile de luptător, zice locotenentul, pentru a fi în orice clipă și în orice împrejurare capabili să îndeplinim cu cinste misiunile incredințate de partid și de țară. Facem parte dintr-o unitate militară glorioasă...”

La 1 ianuarie 1877 este înființat, prin decret domnesc, „Regimentul 15 Dorobanți”, avînd ca spațiu de încorporare județele Neamț și Suceava. La 21 iunie în același an, înainte de trecerea Dunării, i se înmînează drapelul de luptă, și simbolul cel mai de preț al onoarei și gloriei ostășești, pe care-l va purta cu cinste, cu un curaj și o vitejie fără seamăn la Plevna, la Rahova, la Smirdan, la Vidin. Avîntul în atac, bravura în luptă ca o sfidare a morții determină citarea regimentului prin ordine de zi unde este dat ca exemplu altor unități combatante. La 1891, pe drapelul unității urcă un nume sfînt al istoriei românilor, amintind de locul unde Ștefan cel Mare știuse să facă dintr-o infringere, o victorie: „Războieni”. Regimentul dovedește aceeași putere de sacrificiu și în primul război mondial. Sfirșitul lunii septembrie 1916 găsește ostașii unității pe coama Carpaților, ferecînd Valea Troțușului la Mîndria și Lapoș, dînd lupte grele pe Valea Uzului. Pe aceste poziții regimentul rămîne pînă în noiembrie, același an, pe 19 ale lunii, cînd ia parte, în preajma Capitalei, la marea bătălie de pe Argeș și Neajlov. Atacate de forțe superioare și obligate fiind să lupte în condițiile unor ruperi de fronturi, trupele române încep marșul duros al retragerii spre Moldova. Edificator pentru eforturile la care fusese supus regimentul „Războieni” e faptul că la data de 16 februarie 1917 el mai număra 300 de oameni. Trimis o vreme în refacere, revine pe front și preia sectorul Văii Slănicului între virfurile Pravila și Bortea, unde, la Cireșoaia și Coșna, face zid de netrecut. Peste ani, la 23 August 1944, regimentul „Războieni” se găsea în perioada instruirii celui mai tînăr contingent intr-o regiune păduroasă din stînga Oltului. Incadrat în dispozitivul divizei a 6-a, parcurge degrabă distanța pînă la București și este pus la dispoziția Comandamentului Teritorial al Capitalei, unde se imbarcă peste câteva zile cu destinația Dumbrăveni, în vederea participării la acțiunile din podisul Transilvaniei. La 25 octombrie, ziua eliberării celei din urmă palme de pămînt românesc de sub ocupația hitleristo-horhistă, de pe linia Hotoani, Tiriam, Ianculești, unde se afla, regimentul continuă lupta pe pămîntul Ungariei și al Cehoslovaciei, forțînd cursuri de ape, îndeplinind cu succes operațiunile de respingere a inamicului în zona de nord-vest a orașului Banská Bystrica, eliberînd sate și orașe. În ziua de primăvară a unei lumi noi, 9 mai 1945, regimentul „Războieni” se afla în apropiere de Praga.

Trecem prin fișile de lumină pe care soarele le strecoară prin ferestrele muzeului, printre vitrinele sub ale căror cristale stau semnele și dovezile de eroism, documente, jurnale de campanie, ordine și medalii, uniforme vechi și arme, hărți pe care săgeți indică drumuri între viață și

moarte, drumuri pe care, sub mîngierea aceluiași steag tricolor, din atîtea rînduri de oameni, din generația războiului de independență, din generația primului și-a celui de-al doilea război mondial s-au ales eroii regimentului cu nume faimic, mii de oameni ce și-au dăruit viața vișii celei mari a țării. Notăm cîteva nume, iată doar trei dintre atîtea, maiorul Ioan Neculai, însuși comandantul unității, căzut la 6 septembrie 1877 în fața redutei Grivița 2, Dumitru Neagu căzut în toamna anului 1916 în înclătarea bătăliei de la Rimnicu Sărat, sergentul Ioan Panțiru răpus de o rafală de mitralieră în luptele de pe Mureș la 7 octombrie 1944 — toți trei ca trei valuri de oameni ridicate în timp, unele după altele, ca să apere același pămînt și același gînd, dintotdeauna, al oamenilor acestui pămînt: libertatea.

Maiorul Gheorghe Gavril, cel ce ne-a fost ghid în muzeul unității, de fapt nu prin cele cîteva încăperi ale unui muzeu ci prin arcul de timp de peste o sută de ani ce cuprinde strădania acestui regiment de a-și face datoria în slujba țării, aduce uiscuția la zi și, în locul unor cuvinte ca din carte despre munca ofițerilor și stăruința soldaților de a-și însuși meșeria armelor, propune ceea ce el numește un test. Oprește un militar în termen, acesta spune că se numește Ioan Mares și face parte din plutonul locotenentului Vasile Leșan, dar în privința vreunui lucru de seamă pe care să-l fi învățat în armată, zice, are nevoie de un timp de gîndire. Timpul de gîndire se consumă însă rapid, odată cu trecerea soldatului din poziția „drept” în poziția „pe loc repaus”.

— Dar asta e o intimplare mai dedemult, zice Ioan Mares. A trecut de-atunci vreo jumătate de an... V-aș povesti despre ziua cînd tovarășul locotenent ne-a învățat să nu ne mai fie frică deloc.

— Cum asta?

— Aveam aruncare cu grenada. Mai trăseseam noi și pînă atunci cu muniție adevărată, dar cu arme cu țevă, cum să spun, dacă apăsăm pe trăgaci era limpede că glonțul o lua înainte, n-aveam de ce ne teme. Pe cînd grenadele trebuiau ținute chiar în mină și erau grenade de război așa că, drept să spun, ne cam tremurau genunchii. Teoretic cunoșteam că nu ni se poate intimpla nici un rău, tragi inelul și, dacă ții palma peste gîfonul, peste pirghia aceea a grenadei, poți să te plimbi așa, cu grenada în mină, o zi întreagă. Totuși, după ce trăgeam de inel, noi uitam toată teoria și aveam tendința de a arunca grenada cît mai repede. Însă tovarășul locotenent, riscînd, dacă e să vorbim așa, cu fiecare în parte, ne obliga să ținem cît mai mult grenada, înainte de a o arunca. Cu încetul, înclătarea degetelor slăbea, inima nu mai bătea nici ea să ne spargă pieptul și deveneam foarte calmi, foarte liniștiți. Ți-a trecut teama?, ne întreba. Mi-a trecut, răspundeam. Ei bine, acum poți să arunci grenada.

— E limpede că și curajul se învață, adaugă maiorul Gheorghe Gavril. O vorbă zice că „armata te face om”. Dar vorba asta nu înseamnă doar că în armată se deprind calitățile fizice și psihice ale unui luptător ci și, într-un sens mai larg, că omul are prilejul de a-și dovedi acele resurse și puteri extraordinare ce nici nu bănuiesc unii, poate, că le au. Ele apar numai în clipele marilor încercări. Prin faptul că ordinul e ordin și trebuie îndeplinit, astfel de clipe, de prilejuri apar mai des în armată.

avuseseră și timp să se odihnească puțin. Spre surprinderea mea am văzut că acel răstimp scurt executaseră chiar lupte genistice prevăzute pentru a doborî, de exemplu poziția de apărare a plutonului, adică, simplu vorbind, o groază mult mai largă și adîncă, și acoperită, ca o tranșee oarecare.

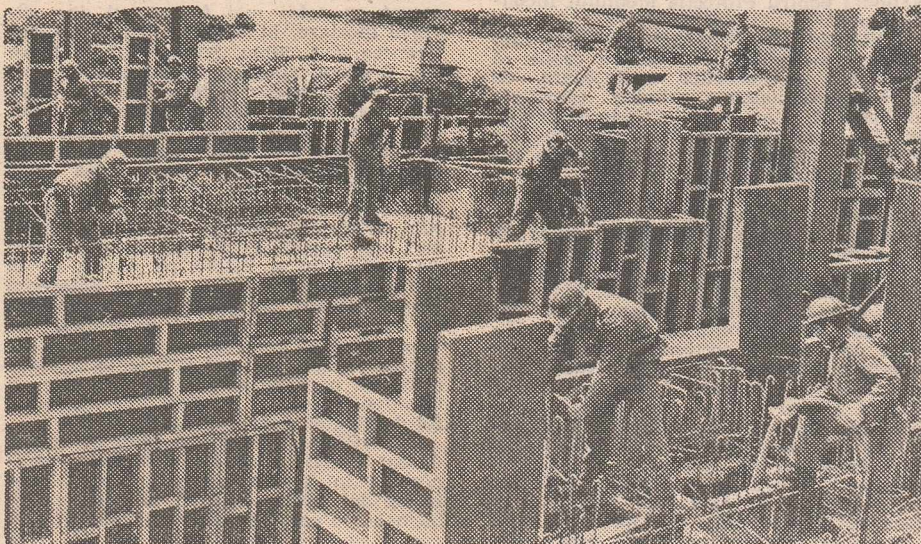
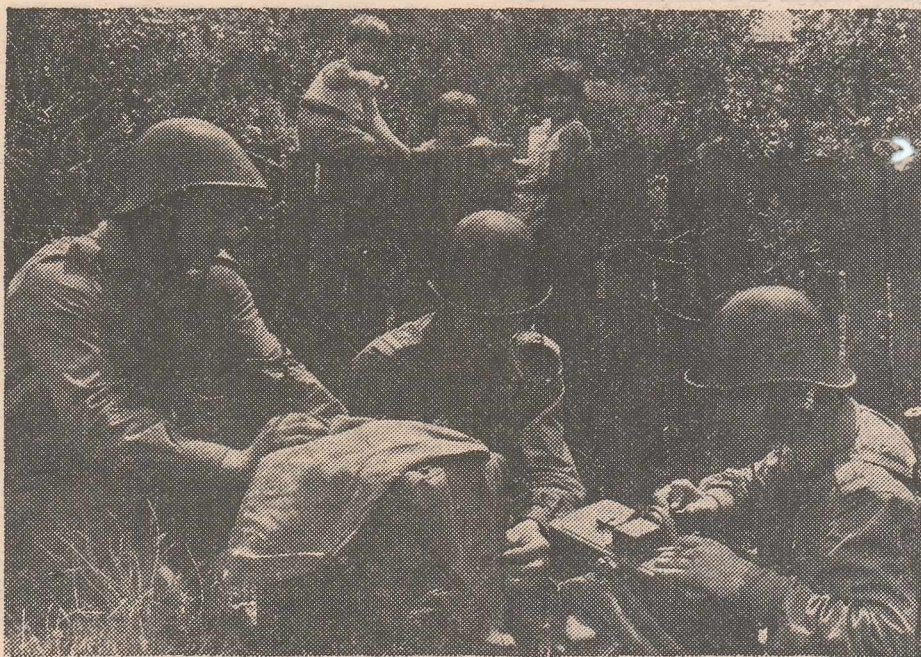
— Iar tancurile au trecut pe acolo?

— Bineînțeles. Și presupusul inamic se deplasa în blindate n-a văzut tranșee decît de la cîțiva metri, fiindcă erau foarte bine mascate. Asta înseamnă că lucrarea fusese executată nu doar foarte rapid ci și foarte bine. Armata te face om pentru că te ajută să te descoperi pe tine însuși, să descoperi acele posibilități, acele rezerve de care vorbeam... E nevoie de omul să-și cunoască bine însușirile, aptitudinile. Doar astfel putem răspunde oricăror misiuni ce ne sînt incredințate. Lupta împotriva stihțiilor dezlanțuite a naturii, 18 zile am ținut piept apelor Prutului la inundațiile din 1975 fără ca vreun soldat din subordinea mea să se fi plîns de greu —, în lanuri, acolo unde e de cules rodul pămîntului — așa cum am murit, de exemplu, la Tulucești-Gala unde inginerul Popa, directorul I.A.S.-ului s-a arătat foarte mulțumit de ajutorul pe care i l-am dat, în orele de pregătire instructivă, sub soarele arzător sau în frig tăios al aplicațiilor, ostașii s-au dovedit vrednici și demni continuatori ai tradițiilor glorioase ale unității. Unitatea noastră a obținut „Diploma de onoare” și titlul de „Unitate de frunte” a Ministerului Apărării Naționale. De trei ori la rînd am primit calificativul „Foarte bine”. La noi majoritatea oamenilor, de în titlurile de „Militar de frunte” sau „Specialist de clasă”. Rezultatele pe care le-am obținut în pregătirea de luptă și politică sînt, considerăm, cea mai bună cinstire a memoriei înaintașilor și totodată cea mai bună garanție că unitatea își va îndeplini orice misiune incredințată de partid, de comandantul nostru suprem, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Chiar în vara aceasta, în curtea unității s-a înălțat un impunător monument. Pe latură a soclului masiv, de marmură, stema Moldovei lucrată în bronz. Pe-o altă latură, un basorelief înfățișînd bătălia de la Războieni. Iar sus, pe pedestalul de piatră, bustul lui Ștefan cel Mare. De sub coroana de bronz, privirea dreaptă a celui ce se știe stăpîn pe pămîntul pe care-l calcă. O parte, cum spunea Iorga, din îndestructibilul acestui popor fiindcă, așa cum tot Iorga spunea, „noi sîntem cu toții numai expresia actuală a unui popor care a trăit veacuri întregi”.

Pe sub privirea voievodului trec soldații ducînd coșuri pline cu gutui, cu nuci. Unitatea are o livadă cu 600 de gutui și peste 5000 de nuci. E liniște, pe aleile asfaltate ale cazărni se aud numai bocancii soldaților tropotînd mai apăsat sub povara coșurilor grele, vîrstele toate fug către vîrsta unică a copilăriei și inima se umple de o căldură care nu este, în mod sigur, numai a unei zile frumoase din această toamnă de belșug și de pace.

DUMITRU CONSTANTINESCU

„La cinci zile dădeam raportul unui ministru”

— sau cum au reușit 100 de femei să impulsioneze: olosirea fibrei de sticlă în construcția navală românească —

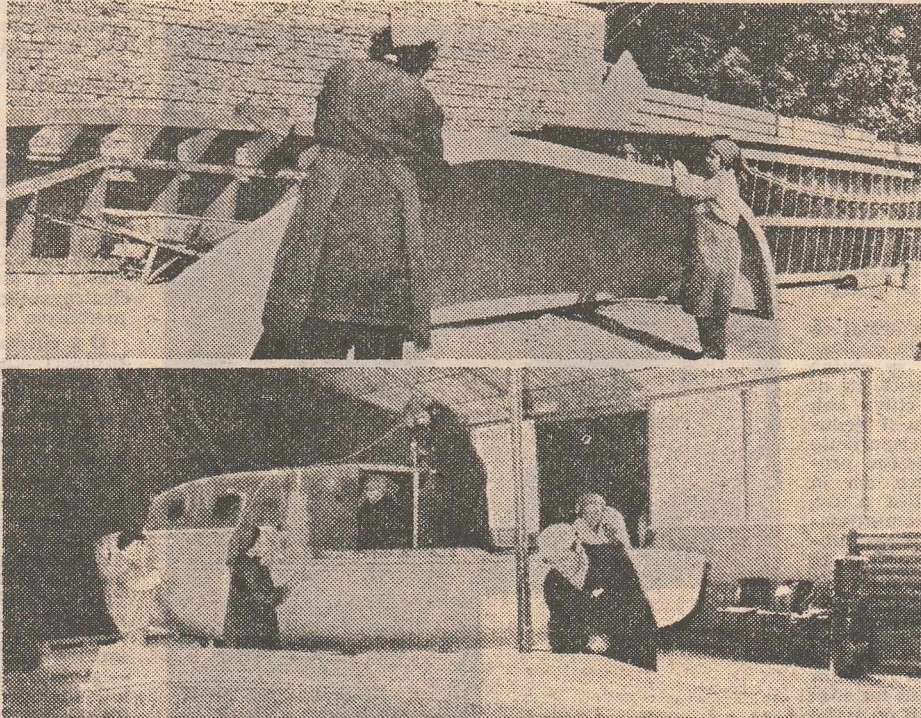
Mă aflu în fața unei bărci pescărești cu crivace, pasăre parșivă care recheamă în cețurile Dunării chipurile marangozilor odinioară, taciturni și puternici, cu pici adâncite pe o sprinceană, cu unghii anofice, lovite de un ciocan căzut alături de floarea cuiului, atunci când, probabil, meșterul era mușcat de tăuni, adică avea la activ și cel de-al șaptelea caracete. Privesc niște bărci făurite din fibră de sticlă de cele o sută de femei cite lu-ează aici, în secția de prelucrare a fibrei de sticlă a Cooperativei „Mobila” din Galați, și îmi vin în minte bărcile copieriei, dubișii sprintene ca lișița de oară, cele trei barcaze ale noastre furate și tata de hoții de scule pescărești și asunse pe sub malurile cu potmoluri adânci la Turcoaia și Carcaliu, după care am ins împreună cu frații mei o copilărie treagă, pentru că o barcă, pentru copiii pe malul Dunării, avea și are, cred eu și acum, însemnătatea unei bune vaci de lapte, avea și are, adică, semnificație existențială.

— Cu câțiva ani în urmă, ne spune Dumitru Corjos, președintele cooperativei pescărești, am preluat construcția bărcilor pescărești de la secția de fibră de sticlă a Intreprinderii mecanice navale în Galați, ne-am organizat producția, am specializat oamenii și acum turnăm între zece și patruzeci bărci pescărești pe lună, și 4-5 barcaze de salvare de 38 și chiar 42 de persoane, aprobate, după o serie de probe severe, de Registrul Naval român. Dar mai înainte de a construi bărci, am început să fabricăm câști moto, am început numai pentru agenții de circulație, apoi pentru toți motocicliștii români; fabricăm acum 12.000 de câști moto pe an și sintem pe cale de a lansa în producția de serie un nou tip de câști moto cu vizor; sintem, de asemenea, singurii producători de câști moto din țară. Un pas înainte în prelucrarea fibrei de sticlă l-au făcut cooperatorii gălățeni, fiște, când au început să fabrice barcazele de salvare, care se importau până atunci, dar mai ales când, solicitați de proiectanții de la ICEPRONAV, au început să execute izolația tubulaturii la cald a petrolierului „Independența”, de 150.000 d.w. Din cele relatate de maistrul Stelian Grusuzache, șeful secției, ne dăm seama că aceste femei, pricepute și inimoase, — au depășit pe ele însele: „Carcasele e-am turnat aici, zice Grusuzache, dar ca să fie montate pe navă a trebuit să le ransportăm la Șantierul naval Constanța, să mergem și noi acolo și să le montăm. 2 ram, să zic astfel, în fața cu secția și ne-am văzut deodată colaboratori la cel mai mare proiect de navă românească. A început ne-am și speriat chiar, dar atât înțit să nu abandonăm sarcina noastră, ba, împotriva, să ne mobilizăm forțele și să le achitam bine de ea. Lucrul în spațiul îngust de pe navă, lucrul cu fibre de sticlă și cu rășini sintetice ne-a ridicat multe greutăți: trebuia să lucrăm la o temperatură de la 15 grade în sus. Or, noi am montat aceste carcase în lunile octombrie și noiembrie, am fost nevoiți să folosim

aeroterme, să păstrăm temperatura ca într-o clocitoare. La cinci zile eram chemați la raport la un ministru, pentru că, vedeți dv., poate nici ei, constructorii celui mai mare petrolier românesc, nu se incredeau pe deplin în priceperea acestor femei. Am reușit însă, nu îndemnați numai de un orgoliu profesional, ci mai ales îndemnați de dorința de a atrage atenția asupra întreprinderilor multiple pe care le poate avea fibra de sticlă, ca înlocuitor al oțelului și al altor metale, al lemnului.”

Datorită acestei reușite, încrederea pe care proiectanții și constructorii de nave au căpătat-o în cooperatoarele de la Galați, conducerea Cooperativei „Mobila” a

nave similare construite din oțel. Desigur, cooperatorii gălățeni nu și-au propus, deocamdată, să ajungă aici. Este însă o mică performanță, dacă ne gândim că ei au plecat de la zero; dacă ei or fi stimulat interesul proiectanților de a înlocui cit mai multe repere din oțel cu altele din plastic armat cu fibră de sticlă; evident, acolo unde acest lucru se poate, fără a afecta într-un fel sau altul rezistența navelor. Mai ales că în condițiile mediului marin fibra nu rugineste, nu putrezește, nu se aprinde, iar nava devine mult mai ușoară. Dar iată că, oricât ni s-ar părea de îndrăzneț visul lor, cooperatorii gălățeni transformă tot mai mult în realitate

primit acum și alte comenzi.

— Reușim, zice președintele Dumitru Corjos, să înlocuim metalele din care se construiau până acum tocurile ferestrelor, hublourile, ușile cabinelor, grupurile sociale. Toate aceste repere, componente ale navei, le fabricăm acum, în serie, din plastic armat cu fibră de sticlă.

Aflu dintr-o carte de specialitate că primele nave pescărești din material plastic armat cu fibră de sticlă le-au construit, încă din anul 1958, englezii. După 1960, flotilele americane din Atlanticul central și de sud erau invadate de mase plastice armate. În Peru, cităm aceeași sursă, au fost construite mai multe traulere mari care dezvoltă o viteză de până la 14 noduri pe oră și încarcă fiecare cam 400 tone de pește. Costul lor, este bine de reținut, nu reprezintă decât 60 la sută din cel al unei

acest vis: ei construiesc acum bărci tip șalupă, cutere și alte ambarcațiuni cu motor, unele de-a dreptul în măsură să în-cinte ochiul; adică ating o calitate și o înfățișare remarcabile. Am vrut să cunosc, îndemnat de autenticitatea măiestriei lor, câteva dintre aceste constructoare de ambarcațiuni mici cu și fără motor: echipa condusă de Maria Ioniță, din care fac parte Iubirea Stoian, Profira Rață, Milica Stan, Valentina Cucu și altele, lucrează acum la instalația de spălare a peștelui pentru supertraliere; Constanța Profir, Emilia Fotache, Ionica Sizan și Maricica Condrea lucrează la cea mai mare barcă de salvare care s-a construit vreodată aici, și tot ele lucrează și cea mai frumoasă iolă; câștile moto sint fabricate de fetele din brigada condusă de Mariana Huiea, dintre care ne notăm numele citor-

va: Elena Cnab, Dorina Sinionel, șefă de echipă, Ionica Rață, Elena Palade și Paula Fotache. Meseria o învață unele de la altele sint școlite la cursurile de ridicare a calificării și, astfel, ajung lucrătoare de neîntrecut.

Dar atât președintele cooperativei, cit și șeful secției susțin că în viitor folosirea fibrei de sticlă se va dezvolta și în raport cu lărgirea gamei de prestări de servicii către populație: „Noi nu uităm, ne spune Dumitru Corjos, președintele cooperativei, că sintem cooperatori, că principala noastră preocupare trebuie să rămână prestarea de servicii către populație. Realizăm aceasta prin diversificarea gamei de produse: fabricăm câștile moto, chiuvete din plastic armat, am asimilat și sint omologate aripi auto pentru „Dacia 1100”, pentru toate tipurile de „Renault”, pentru toate tipurile de „Skoda”; se va definitiva în curând omologarea arilor auto pentru „Dacia 1300”. Ne preocupăm acum asimilarea bețelor de schi și a bețelor de pescuit, adică fabricarea lor din fibră de sticlă. La toate aceste asimilări cooperăm cu specialiștii de la Universitatea din Galați. Pentru Intreprinderea „Strungul” din Arad livrăm anual aproape 5.000 de carenaje, apărători de strung, pentru întreprinderile care lucrează cu acizi, livrăm epuratoare de gaze, executăm lucrări de izolații cu fibră de sticlă pentru multe întreprinderi, iar acum am încheiat un contract cu Oficiul Național de Turism, pentru trei iole, hidro biciclete, caiace, ambarcațiuni ușoare și alte piese pentru carusele din fibră.”

Fibra de sticlă, aflăm, se obține din aceleași materii prime din care se obține și sticla, există la noi în țară. Extinderea folosirii ei, conform gândirii noastre economice, avantajoase, eficiente, devine, credem, posibilă. Este nevoie însă de o mare încredere față de oamenii care lucrează în această industrie, este nevoie să folosim materialul plastic armat cu fibră de sticlă în scopuri majore ale economiei noastre. Unul dintre oamenii care gîndesc la aceste necesități economice este și Gheorghe Terescenco, creator de modele: a fost muncitor aici, în secție, a făcut liceul de arte, a absolvit apoi Institutul de arte plastice „Nicolae Grigorescu” din București și s-a întors lângă oamenii de care este legat prin meserie. El este sculptor, a participat la Simpozionul de sculptură în metal de la Galați, ediția 1977, cu lucrarea „Poarta orașului”, instalată acum pe faleză Dunării, a participat la tabăra de sculptură în piatră de la Măgura Buzăului, ediția 1978, cu lucrarea „Răsărit de soare”, dar Gheorghe Terescenco, fiu al marangozilor de odinioară, visează mai mult și mai mult tot la bărcile pescărești, la iole și cutere și chiar, de ce nu?, la traulere armate cu fibră de sticlă. Dar sculptorul Gheorghe Terescenco, omul care se ocupă de design, adică de estetica industrială, de forma frumoasă a obiectelor, gîndește acum și la un anume mobilier din fibră de sticlă. Pentru că aici, la secția de fibre sintetice a Cooperativei „Mobila” din Galați, se pot face, așa cum ne mărturiseau cele o sută de muncitoare, multe lucruri frumoase. Numai că trebuie să se dezvolte mai mult dotarea, tehnologiile de fabricație, așa încît, cine știe, poate cînda secția să devină o puternică unitate de prelucrare a fibrei de sticlă. Spunem aceasta, pentru că ceea ce este mai important, voința oamenilor, forța și visul lor există!

N. GRIGORE MĂRAȘANU ■

Demnitatea, ca oameni și ca țară

rămîne neclintit precum o stîncă de granit în scurgerea implacabilă a timpului.

Și merită să ne înclinăm cu venerație în fața tuturor acelor care oferă ca pe o ofrandă partidului și poporului lor întreaga sudoare a frunții și brațelor, care nu renunță nicînd, cu orice sacrificii, la dreptate și adevăr, la lupta împotriva răului, chiar dacă sint aruncați în groapa cu lei ori puși să se lupte cu tigrii cei mai feroce...

Nu-i neapărat o chestiune de curaj să critici deschis acolo unde lipsurile încă dăinuie, unde treburile nu merg bine, să iei atitudine principială, constructivă față de cei ce pun befe-n roate și fac ca ele să nu meargă bine. Insuși secretarul general al partidului și președintele republicii noastre ne îndeamnă la aceasta. Nu-i chestiune de curaj să spui nu în diferențismului, lucrului de mintulă, să spui un nu categoric unui stil perimat de muncă și să-ți asumi apoi răspunderea, să pui tu însuși cu nădejde umărul spre a înlătura răul din rădăcină, spre a înlătura nedreptatea și necinstea indiferent sub ce formă s-ar manifesta ele. Cu atât mai mult se cuvine că iei o astfel de poziție cînd se încalcă suveranitatea sau prestigiul țării, cînd se atentează la avutul obștii, la dreptul unui om sau, mai grav, al unui popor. Toate acestea, repet, nu-s neapărat acte de curaj, ci sint manifestări ale răspunderii noastre sociale, ale demnității, ale datoriei de om și cetățean.

Această esențială dar atât de obișnuită calitate nu este și nici nu poate fi o stare de spirit efemeră, trecătoare; ea nu e un dat de azi sau de mine, ci descinde direct din istorie, din însăși civilizația umană. La noi, la români, demnitatea aceasta ni s-a transmis din generație în generație de peste două mii de

ani, de la Eurebista, Traian și Decebal; am preluat-o și o păstrăm ca pe o moștenire sacră de la Ștefan, Mircea și Mihai Viteazul. Irumpe azi în toată plenitudinea ei de la întregul popor român și de la acel conducător deosebit de dirz, drept, viteaz și înțelept căruia îi spunem cu neasemuită simplitate, cu fierbinte dragoste și căldură Nicolae Ceaușescu.

Cînd spui un astfel de nume scump nouă, tuturor, spui Partidul comunistilor români, zici în același timp demnitate și curaj, înțelepciune. Zici muncă neobosită pentru îndeplinirea în devans a cincinalului revoluției tehnico-stiințifice, luptă acerbă împotriva răului și rutinei. Zici adevăr, zici cinste, zici gîndire inaripată. Așa ne-au învățat nu doar să spunem, ci să și facem în viață adevărații comunisti. Așa ne-au povăluit că e bine să ne formăm conduita morală, convingerile politice și aspirațiile, să ne păstrăm pînă la capăt țaria de a fi noi înșine într-o țară liberă, demnă, înseși marile congrese ale partidului nostru. Ne-au învățat aceasta cu ardoare Congreșele al IX-lea, al X-lea, și al XI-lea. Ne va învăța cu siguranță al XII-lea congres ce va să vie și pe care o țară îl așteaptă cu nedismulată bucurie, intrucît el deschide larg o strălucită și mare perspectivă, aceea de a ne ridica țara la cea mai înaltă demnitate, de a o propulsa cit mai grabnic în rîndul țarilor dezvoltate ale lumii.

Acum, cînd ne apropiem tot mai mult de ziua începerii lucrărilor celui de-al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român, tînr sau vîrstnic, muncitor, țaran cooperat sau savant, român sau de altă nație, ne bucurăm că s-a săvîrșit la noi și o adevărată victorie a demnității noastre și putem fi siguri pe mai departe de triumful deplin al poporului ce construiește multilateral o țară, ce se construiește

cu ardoare pe sine. Conduc de partidul său, poporul nostru luptă eroic să-și apropie cit mai grabnic acest strălucit viitor care implică înseamnă încă o treaptă spre cea mai înaltă demnitate. Asta în pofida faptului că, pe ici pe colo, am mai intîlnit și înși care-i dau numai cu vorba, care nu-și proca dau ghes la fape, demne, nu pun serios umărul la treabă, ci arată cu degetul doar spre alții. Ei mai și cred (ce falsă crezare!) că puțin sint pe lume mai grozavi ca ei; cred că de la ei în jos sau de la ei în sus nu-s alții mai capabili. Din păcate mai avem și dintre cei lenesi, trîndavi care așteaptă să le vină totul pe de-a gata, pe tavă, care doar cer fără să dea în schimb nimic bun societății. Cu astfel de indivizi stupul de albine nu are ce face și-i elimină ca pe niște trîndari fără trebuință.

A fi demn este deci o calitate inalienabilă ce biruie întotdeauna meschinăria, necinstea, lingușirea, lașitatea și minciuna, mai devreme sau mai tîrziu le dă în vileag și le află toată lumea; ea îl ține veșnic vigilent pe luptător și-l avîntă în focul luptei pentru adevăr, pentru dreptate, pentru triumful noului în disputa lui neconciliantă cu ceea ce e vechi, de mult perimat, retrograd. Chiar dacă vremelnice și nu rareori demnitatea și adevărul mai sint silite pe undeva, pe Terra, de niște înși rapace, slab pregătiți, bolnavi la minte, să fie călcate în picioare, ele rămîn irezistibile ca pietrele după trecerea puhoaielor și vor continua să dăinuie neclintite cit este omul, cit este omenia.

Pentru că triumful demnității, ca și dragostea neastîmpărată de țară și de partid, nu poate fi niciodată, nicînd și de nimeni puse la îndoială. Pentru că demn înseamnă muncă asiduă, de înaltă calitate, înseamnă cinste și adevăr, dreptate — înseamnă în ultimă instanță victorie, chiar dacă uneori se mai moare sau vremelnice se mai pierde un om sau o bătălie.

MIHAI STĂNESCU ■

NOUL — OFENSIVĂ NEÎNTRERUPTĂ!

În sfârșit (și scriu acest cuvânt cu satisfacție), mult așteptată și necesară întâlnire dintre inovatorii despre care „Flacăra” a scris în câteva rânduri: inginerii **Cornel Litera**, de la Întreprinderea de articole din sticlă București, și **Mircea Cioceanu**, de la I.O.R., și reprezentanții ai Întreprinderii de construcții de mașini Reșița, a avut loc. Inițiativa convocării unei asemenea reuniuni, propusă de revista noastră, a fost asumată de I.D.E. București, reprezentată la masa rotundă de către inginerii **Vitali Nogali** și **Ion Știrbulescu**. Pe lângă primii doi energeticieni numiți, am mai avut plăcerea să consemnez prezența tovarășului **Mihai Gh. Ioan**, de la I.M.U.A. București, care, la rîndul său, pusese la punct un sistem, destul de apropiat cu cele realizate de C. Litera și M. Cioceanu, care să-i permită reglarea funcționării compresoarelor după necesitățile uzinei și în condiții de raționalizare a consumurilor de energie electrică. Din partea întreprinderii reșițene au participat inginerii **Traian Tarța** și **Dumitru Ivașcu**. Cu totul regretabilă și inexplicabilă absența unor delegați ai Institutului de proiectări pentru construcția de mașini din București ca și a unor reprezentanți ai Institutului din Reșița. Dar și în aceste condiții discuțiile s-au dovedit interesante și fructuoase, masa rotundă la care am participat soldându-se cu propuneri constructive, menite — în cazul că vor fi aplicate — să conducă la generalizarea unuia din cele trei sisteme create de energeticienii de la I.A.S.B., I.M.U.A.B. și I.O.R.

Deschizând discuțiile, inginerul **Vitali Nogali** a arătat că scopul acestora este găsirea acelor modalități de exploatare rațională a compresoarelor, prin care să se obțină consumuri reduse de energie, înfățișând, pe scurt, în ce constă inițiativele ivite, în decursul ultimilor cîțiva ani, în trei întreprinderi bucureștene și exprimîndu-și nedumerirea față de lipsa audienței firești a acestor importante inovații tocmai la nivelul întreprinderii din Reșița, producătoare a compresoarelor aflate în exploatare, dar în condiții necorespunzătoare. În competiție au fost aduse, de la început, cele două sisteme de reglare a compresoarelor: cel pneumatic îmbunătățit, utilizat de uzina producătoare din Reșița, și cel electropneumatic, aplicat în cele trei întreprinderi din București.

Prima observație: între întreprinderile constructoare de mașini și tehnicienii care exploatează produsele celor dintii nu există o relație stabilă, un schimb de opinii sistematic. Așa a fost posibil ca I.C.M. Reșița să fabrice, vreme de 11 ani, un tip de compresor la care a renunțat până în cele din urmă, deoarece performanțele lui nu erau corespunzătoare. La ora actuală, există circa 3 mii de astfel de utilaje, care funcționează în condiții neeconomice. S-a demonstrat, în cursul convorbirii, că utilajele existente pot fi exploatate rațional, tocmai prin aplicarea electroventilului, realizat de unul din cei trei ingineri din Capitală.

A doua observație: întreprinderea din Reșița (și desigur și altele), atunci cînd introduce în fabricație un tip de utilaj, nu se află în posesia unui ansamblu de performanțe necesare exploatarea acestuia. În cazul compresoarelor, s-a constatat că funcționarea lor nu corespunde nici precizărilor cuprinse în cartea lor tehnică și că sînt departe de a satisface nevoile specifice acelor unități industriale la care ajung. Astfel, în direct raport cu schimbările, cu pauzele de masă ori cu zilele nelucrătoare, dar și cu alte situații, care apar în mod frecvent, beneficiarii trebuie să poată stabili un program special de funcționare a compresoarelor, la diverse debite, această „scară” a valorilor tehnice fiind foarte limitată și rigidă, pînă în cele din urmă, față de cerințele producției, ceea ce conduce la o folosire nerățională și la consumuri mari de energie. Prezența unor energeticieni de la întreprinderi foarte deosebite (obiecte din sticlă, mecanică fină și mașini și unelte grele) a demonstrat caracterul general al problemei, chiar dacă pentru industria minieră, invocată de reprezentanții I.C.M.R., situația ar fi diferită. Sistemul electropneumatic oferă posibilitatea acoperirii tuturor performanțelor obținute prin sistemul clasic, pneumatic, folosit în exclusivitate de uzina din Reșița, și altele în plus, impunîndu-se adoptarea sa cît mai urgentă.

O a treia observație: persistă în economia noastră ideea că atîta vreme cît ramurile industriale similare din alte țări, cu un mai mare coeficient de tehnicitate decît cel autohton și cu o mai îndelungată experiență, nu dețin sau nu au trecut la aplicarea unor noutăți, nu este cazul s-o

O masă rotundă în câteva observații și concluzii

În fotografie, inginerii: C. Litera, Mihai Gh. Ioan, V. Nogali, I. Știrbulescu, D. Ivașcu, T. Tarța și M. Cioceanu

facem noi. Prin urmare, o teamă de a inova, de a fi precursori. Citez din replica inginerului **Traian Tarța**: „Arătați-mi un singur prospect al unei firme reputeate din țările foarte industrializate care aplică reglajul electropneumatic și mă închin”. Este profund regretabilă poziția unui inginer foarte apreciat, pentru atașamentul său față de muncă și pregătirea sa, față de capacitățile de a inova a unor compatrioți ai lui. Această incapacitate se răsfrînge în mod negativ asupra activității de zi cu zi a inginerului **T. Tarța**, care — cu toate meritele și calitățile sale recunoscute — nu poate trece mai departe decît rutina unor proceduri „moștenite”, pentru a da cale liberă inovației, spiritului novator, modernizării izvorîte dintr-o experiență acumulată într-o perioadă de exploatare continuă. Neîncrederea aceasta este susținută și de lipsa de interes a unor institute de cercetări, care se limitează la studiile efectuate în cadrul propriu, ignorînd soluțiile ce apar dincolo de zidurile lor. La I.A.S.B., I.O.R. și I.M.U.A.B. s-au efectuat trei experimente suficient de îndelungate (peste doi și chiar trei ani) ale reglajului electropneumatic, cu obți-

nera unor economii importante la consumul de energie (s-a calculat o medie de 100 de mii kilowați oră pe an pe fiecare compresor!) fără ca acest rezultat concret, demonstrat prin contorizarea introdusă la fiecare compresor cît și prin cifrele înregistrate de organele I.D.E.B. la întreprinderile amintite, în decursul ultimilor ani, înainte și după aplicarea noului sistem de reglaj etc., să fie studiate și interpretate de vreun institut de specialitate.

O a patra observație: incapacitatea generalizării procedurilor noi la care au ajuns unii specialiști, preocupați de îmbunătățirea proceselor productive sau de realizarea de economii, incapacitate care se vrea justificată pe diferite căi. În cazul de care ne ocupăm, I.C.M.R., acceptînd, pri cei doi reprezentanți ai săi, viabilitatea soluțiilor **Litera Cioceanu** și **Mihai Gh. Ioan**, afirmă că întreprinderea **Ioan** dispune de fonduri pentru introducerea noii tehnologii, fapt de necezurat cînd este vorba despre o unitate de capacitate și importanța celei amintite. Sau: „Am aviza favorabil ideea inginerului **Litera** și cine dorește poate s-o aplice, de la caz la caz. Nu noi sîntem cei care trebuie să ne ocupăm de echiparea cu electroventile”. Menționez că acestea se aduc din import, valorînd 170 lei valută Est dar că preții medii al unui compresor este de 600 mii lei, astfel încît costul lor justifică, din plin, cheltuiala minimă adusă în discuție, ca să nu mai spunem că asemenea electroventile pot fi realizate și în țară, într-una din numeroasele unități specializate în astfel de echipamente.

O a cincea observație: lipsa de mobilitate a unor întreprinderi atunci cînd sînt puse în situația de a modifica fie și foarte puțin, un produs intrat în producția de serie. S-a dovedit la masa noastră rotundă că filtrul de aer (cost 510 lei) poate fi înlocuit, cu același randament, de o simplă bucată de țevă (cost cîțiva lei) sudată și care îndeplinește aceleași funcțiuni.

O a șasea observație: beneficiarii nu colaborează, în suficientă măsură, cu furnizorii de echipamente, nefîndu-și pe aceștia din urmă despre comportamentul unor utilaje în exploatare. L-am crezut pe inginerul **Traian Tarța** cînd a afirmat că n-a primit plîngerii privind insuficiențele tehnice ale compresoarelor **Reșița**. Îi credem pentru că nici cei trei ingineri energeticieni nu au informat uzina din Reșița, preferînd să rezolve singur problemele ridicate de compresoare. Ne întrebăm: cum se împacă o astfel de atitudine cu imperatiile actuale, redactate — și nu de azi, de ieri — în prevederile cincinalului revoluției tehnico-stiințifice, cu exigențele solicitate de Proiectul de Directive ale celui de-al XII-lea Congres al P.C.R.?

O a șaptea observație: unele întreprinderi nu știu ce anume să ceară altora cu care colaborează în mod curent (în cazul nostru „Electropneumatic” Craiova și Întreprinderea de automatizări și panouri electrice din Alexandria), care și-ar putea, la rîndul lor, îmbunătăți producția curentă conformîndu-se noilor cerințe și asta fără prea mari dificultăți. Un exemplu: includerea în temele de proiectare a echipamentelor electrice cu ceea ce apare în domeniul inovațiilor (chiar relele electropneumatic).

Ce s-a stabilit?

1. Întreprinderea de construcții de mașini **Reșița** a acceptat să aplice una din cele trei soluții existente, în momentul în care un institut de cercetări, căruia i se va adresa chiar I.C.M.R., va opta pentru sistemul optim.

2. Cele 3000 de compresoare aflate în exploatare vor fi completate cu instalația de reglaj electropneumatic.

3. La noile compresoare, aflate în curs de fabricație, se va include într-o primă fază posibilitatea folosirii reglajului electropneumatic și, chiar mai mult, în cazul obținerii aprobărilor necesare și al executării aparatului la o unitate specializată, se va trece la echiparea lor directă cu sistemul folosit la I.A.S.B., I.O.R. sau I.M.U.A.B.

Exprimîndu-ne, și public, mulțumirea față de cei care au participat la masa noastră rotundă, adăugăm și satisfacția provocată de înscrierea pe un fagăș pozitiv a unei acțiuni mai vechi întreprinse de revista „Flacăra” și care are acum toate șansele de a se concretiza, în folosul acelor întreprinderi care utilizează compresoare ca și în cel al uzinei care le produce.

EMANUEL VALERIU ■

Aparatul de stimulare electrică în sudura oaselor fracturate nu poate vindeca o fractură de gîndire și atitudine

Aflat în concediu de odihnă, la Brașov, și fracturîndu-și piciorul într-o banală coborîre cu schiurile, inginerul bucureștean **Virgil Bărbulescu**, electronist în cadrul Institutului de cercetări pentru componente electronice, avea să apeleze la ajutorul doctorului **Ion Zgarbură**, medic specialist ortoped, șeful secției de ortopedie și traumatologie a Spitalului județean din Brașov. Întîlnirea s-a soldat cu vindecarea totală a piciorului fracturat, dar, totodată, ea a marcat și începutul unei colaborări de durată și cu un rezultat de excepție: **aparatul de stimulare electrică în sudura oaselor fracturate**.

A trecut, iată, mai bine de o jumătate de an de cînd revista noastră a relatat nu doar anecdotică oarecum banală a întîlnirii celor doi colaboratori, cît mai ales valoarea în sine a aparatului, valoare dovedită cu prilejul a peste 40 de spectaculoase aplicații. Aveam să notăm, în cadrul unui recent dialog cu doctorul **Ion Zgarbură**, că aparatul de stimulare electrică în sudura oaselor fracturate a dat rezultate neașteptat de bune în vindecarea unor fracturi foarte vechi, unele avînd o vechime de 14 ani, fracturi în fața cărora metodele clasice s-au arătat a fi ineficiente. A fost consemnată, de asemenea, vindecarea unor fracturi grav infectate, supurante, unele dintre acestea evoluînd atît de mult încît singurul remediu ar fi fost amputarea coapsei sau a gambel. Bineînțeles că aparatul a fost aplicat și în cazul unor fracturi recente care,

pentru o consolidare prin metode clasice, ar fi necesitat un concediu medical de peste 6 luni, timp redus, prin aplicarea aparatului, la numai 2 luni. Simpla lectură a acestor performanțe ar fi trebuit să determine luarea unor măsuri concrete din partea forului de resort. Prin măsuri concrete înțelegem dotarea cu astfel de aparate a tuturor spitalelor județene, ba chiar și a unor spitale municipale sau orașenești ai căror specialiști să fi urmat în prealabil un curs de instruire, curs care nu poate dura mai mult de 2 zile. Dar o astfel de dotare presupune, firește, fabricarea aparatului. Aceste trei măsuri, fabricarea aparatului, dotarea cabinetelor de specialitate și instruirea medicilor specialiști, ar fi trebuit să le ia forul de resort, adică Ministerul Sănătății. Dar nu s-a întreprins nimic, deși, după cum spuneam, a trecut mai bine de jumătate de an de cînd revista noastră a semnalat valoarea deosebită a invenției doctorului **Ion Zgarbură** și a fostului său pacient, inginerul **Virgil Bărbulescu**, deși, după cum aveam să aflăm, chiar doctorul **Zgarbură** a trimis; încă din luna aprilie a anului curent, o amănunțită scrisoare către Ministerul Sănătății, dar la care nu a primit nici un răspuns.

Între timp, aparatul, tratat cu atîta indiferență, a fost expus în cadrul unei manifestări interjudețene, Salonul de invenții, inovații și mărci (manifestare organizată la Brașov de către Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci

și Comisia județeană a inginerilor și tehnicienilor) unde, în competiție cu numeroase și foarte valoroase invenții, a cucerit mult invidiatul loc întâi.

În ceea ce-l privește pe doctorul **Ion Zgarbură**, am mai notat că a participat în această toamnă la lucrările Congresului internațional de ortopedie și traumatologie de la Basel, unde, spre surpriza sa, în holul clădirii unde se desfășurau lucrările congresului era expus, printre alte aparate medicale specifice, și un stimulator electric de sudură a oaselor fracturate, semn că metoda, cunoscută mai de demult, și-a găsit o rezolvare practică și în alte țări ale lumii.

„Față în față cu acest aparat, avea să ne declare doctorul **Ion Zgarbură**, două sînt lucrurile pe care neapărat vreau să le aduc la cunoștința celor interesați. Primul: aparatul acela costa exact 1300 de dolari. Aparatul nostru, fabricat în țară, cu piese realizate integral la noi în țară, nu ar costa mai mult de 500 de lei. Al doilea: studiînd conspectele oferite cu generozitate și interes de reprezentanții firmei, am tras concluzia că aparatul nostru este superior din toate punctele de vedere. Ar mai fi și un al treilea lucru pe care aș dori să-l menționez, acela că aparatul expus acolo avea un aspect comercial foarte atrăgător, dovadă că firma producătoare, apelînd la contribuția unor designeri, are intenții serioase în ceea ce privește viitoarea comercializare a acelor aparate.”

Disponem deci de un aparat mai ieftin, mult mai ieftin, și mai bun, adică mai eficient decît acel produs similar străin care se află în pragul unei lansări comerciale. Să sperăm nu numai că nu vom importa acel produs, ci că, fabricat în țară, prezentat într-o formă atrăgătoare, aparatul va fi propus, după acoperirea necesarului intern, chiar și exportului. Dar pentru împlinirea acestui posibil și întru totul real deziderat este nevoie ca atitudinea de dezinteres manifestată față de acest aparat de stimulare electrică în sudura oaselor fracturate, ca și față de alte creații valoroase, să fie radical extirpată.

VICTOR NIȚA ■

Aparatura medicală (III)

Cine decide șansele unei invenții?

(Urmare din pag. 1)

entru că niște funcționari nu-și fac datoria ori u au curajul răspunderii. În schimb, la ediția din acest an de la EREN, în standul de specialitate s-au flat expuse numeroase creații originale, invenții deosebite — unele expuse a treia oară!?! — în stare de incertitudine, în stare de prototip care așteaptă să intre în producție. Paradoxal dect, să constatăm că avem potențial de cercetare, avem creații de clasă în domeniu, avem și capacități de producție, dar nu avem aparatura medicală de care are nevoie rețeaua sanitară! În stare de fapt care ridică acut întrebarea: Cine și cum se decid șansele ori neșansele unei invenții medicale? Să urmărim, de pildă, una dintre ele.

Întimplarea a făcut să intru pe poarta Institutului oncologic din București când două persoane întrebau în engleză de „doctor Mogoș”. Erau reprezentanții unei firme din străinătate care se interesau exact de biotermodanalizor. Așteptându-l pe medicul oncolog să sfârșească discuția cu oaspeții săi, citesc la un avizier o scrisoare sub antetul Institutului de cercetări și proiectări pentru electrotehnică, semnată de directorul acestuia, dr. ing. Florin Th. Tănăsescu, prin care i se aduce la cunoștință interesul cu totul deosebit de care s-a bucurat biotermodanalizorul la Expoziția internațională „Știința '78” ce a avut loc la Moscova în toamna trecută. Conectez acest fapt cu un moment mai recent, în cadrul EREN. Când dr. Mogoș și-a prezentat aparatul, performanțele lui, felicitările au fost însoțite de mai vechile întrebări „de unde, când și cum îl putem procura?”. Medicul nu prididește nici dacă ar lucra 24 de ore din 24 să examineze pacienții care îl caută, care i se adresează pentru a fi investigați cu aparatul construit după gîndirea sa. Din 1971 când a fost medaliat cu aur la Salonul internațional de la Nürnberg a suferit perfecționări spectaculare. În cursul l se va conecta și un microprocesor, un minicalculator capabil să prelucereze datele obținute de aparat în timpul investigației bolnavului și să le afișeze pentru medic într-un limbaj foarte ușor de descifrat, spre înțelesul general. Colaborarea cu catedra de calculatoare a Politehnicii bucureștene, în speță cu prof. univ. dr. ing. Adrian Petrescu — pe care a facilitat-o însăși redacția noastră — e pe drumul cel mai bun. Și cu toate acestea producția biotermodanalizorului nu s-a demarat încă. Se află tot la I.C.P.E., la stadiul de pregătire a seriei zero în vederea omologării. O idee de

o excepțională valoare, o contribuție remarcabilă în diagnosticul și tratamentul neoplasmului, dar și în alte ramuri ale medicinei (în reumatologie, ginecologie, endocrinologie, în tulburările circulatorii periferice), nu se fructifică încă, așa cum ar fi normal, în beneficiul omului. Nu se fructifică o muncă asiduă de cercetare de 13 ani de zile și nu doar a unui singur om, nu numai a dr. Mogoș, purtătorul ideii, ci a unui larg colectiv de colaboratori. „Pentru perfecționarea și materializarea acestei idei, ne spune medicul, a lucrat un total de 111—112 oameni, specialiști din diverse domenii medicale și ingineresti, un angrenaj imens de cadre”. Cum e posibil atunci să nu beneficiem mai rapid de această uriașă muncă de cercetare ce s-a dovedit și s-a verificat a fi atât de fructuoasă?!

— În ce stadiu se află totuși realizarea industrială a biotermodanalizorului, tovarășe doctor Mogoș?

— Eu cred că mai oportun este să discutăm situația generală, nu doar a unui singur aparat, a unui singur creator. Când cadrul statuat va fi cel care trebuie, nici ideile noi, nici purtătorii lor nu vor mai avea necazuri.

— Sintem de acord, acesta este și scopul articolelor inițiate de revista „Flacăra”.

— Criticile cele mai severe s-au adus pînă acum metodologiei de verificare a validității unei idei noi, a unui medicament, a unui aparat, a unei teorii medicale. Și ea s-a confundat uneori cu reaua-credință sau incompetența. Lucrurile nu stau tocmai așa. Nu e bine ca metodologia de verificare să se înlocuiască, să dispară. Este imposibil. A da un medicament pe piață sau a lansa un aparat în circuitul rețelei sanitare este o răspundere extrem de mare. Astfel se petrec lucrurile nu numai la noi în țară, pretulind în lume. Aș sublinia chiar, metodologia de verificare trebuie să se respecte cu sfințenie, ea trebuie să aibă loc.

— Dar să funcționeze cu probitate și bună-credință!

— Dați-mi voie, nu mi-am terminat ideea. Ceea ce este însă de discutat și de pus la punct este aspectul cum au loc verificările și testările respective, componența comisiilor. Se pare că în ceea ce privește aparatura medicală lucrurile sînt pe o cale bună, întărindu-se activitatea S.V.I.A.P., a Stației de verificare și întreținere a aparaturii medicale, subordonată Ministerului Sănătății, singurul titular de brevete de in-

venții în acest profil. Cit privește medicamentul situația nu este reglementată.

— Vă informez că am voit să pornesc acest ciclu de articole exact cu punctul de vedere și activitatea S.V.I.A.P. privind valorificarea gîndirii naționale în domeniul aparaturii medicale. Am găsit acolo audiență la tovarășul director ing. Florea Ceaușescu și la ing. Ion Chesa, am lăsat acolo o tematică, la solicitarea lor, dar s-a tărăgănat enorm de mult răspunsul pentru că ministerul tot cenzura materialul pregătit și tot ciuntea din el, fără să dea răspunsuri clare acestei probleme acute.

— Într-adevăr, cu dese prilejuri s-a discutat atît în cadrul Academiei de științe medicale, în adunările comisiei de aparatură, cit și la S.V.I.A.P., necesitatea creării unui cadru central organizat care să preia ideile noi, invențiile și inovațiile din domeniul medicinei, o comisie de bioinginerie, de pildă, care să efectueze și să răspundă de întreaga metodologie de verificare, care să le dea girul de valabilitate sau nu. Care să prezinte conducerei Ministerului Sănătății concluzii certe, argumentate, propuneri ferme și care să-și asume responsabilitatea pentru ceea ce susține. Deci e vorba de oameni probi profesional, civic și moral. Acest sistem nefiind conturat, statuat se dă naștere la subiectivisme în aprecieri. Un simplu „dar...” pulverizat în aer pulverizează uneori pentru totdeauna o realizare poate remarcabilă pentru care un om sau un imens colectiv a muncit ani și ani în șir. Rovin, numai prin verificare, curaj și cinste se poate dovedi viabilitatea noului și în medicină ca în oricare alt domeniu. La ora actuală exact aici este un hățis în care nu există loc de joc. Dacă este un ciștig faptul că activitatea de cercetare și invenții a fost preluată de către Academia de științe medicale, asta nu asigură automat, din păcate, și ajutor necesar în promovarea a ceea ce s-a selecționat.

— Și cum ar trebui să fie ajutat?

— În actualul cadru organizatoric nu este statuat, și ea atare precizat, unde, cine și în ce timp să se facă experimentările de rigoare, mai ales cînd s-a ajuns la faza lor clinică, pe bolnavi. O mulțime de lucruri mai sînt de pus la punct. Nu se pot face întotdeauna într-un institut de cercetări care are temele și contractele lui de cercetare, care trebuie să se doteze special, să-și însușească o metodologie de verificare și experimentare fie a unui aparat, fie a unui medicament. O bună parte din necazuri, prelungirea drumului de la idee la realizarea ei de aici pleacă. Ar trebui precizate de către minister anumite clinici ori unități mari spitalicești, cu funcția de centru de verificare. Ceea ce v-am spus pînă aici nu este altceva decît sinteza experienței mele de 13 ani de muncă pentru a crea și impune biotermodanalizorul.

CICI IORDACHE ■

Din nou despre transplantul renal

Stimate tovarășe ministru,

Ne adresăm dumneavoastră nu numai ca ministru al sănătății, ci și ca medic. Cine, mai bine decît un medic, poate să înțeleagă necazurile, întrebările triste, dezamăgiriile și speranțele unor oameni bolnavi care vor să fie redați muncii, liniștii, familiilor lor atît de greu încercate? Cine, mai bine decît un medic, adică decît un poet al trupurilor și al sănătății, poate să priceapă dorința noastră de a nu le mai face necazuri celor dragi, tuturor celor care trebuie să ne îngrijească, ei de a le readuce zîmbetul pe buze și seninătatea pierdută?

Sintem cu totul, semnatarii acestei scrisori, suferinzi de boli renale și ne aflăm, majoritatea, în cursul tratamentelor de hemodializă. Interviurile — și scrisoarea dumneavoastră — care au apărut în Flacăra nr. 41 sub titlul general „Ce se întimplă cu transplantul renal?” au fost așezate de redacție în cadrul rubricii „Sub semnul urgenței”. „De cînd se discută la noi problema transplantului renal?” a întrebă reporterul Ovidiu Ioanitoaia. „De vreo 10—12 ani” i s-a răspuns. Urgentă... cam întîrziată, nu credeți? În ce privește centrele de hemodializă (de purificarea sîngelui la bolnavii de insuficiență renală), centre, strîns legate de problema transplantului, am aflat din revistă că în Bulgaria există 8, în Cehoslovacia 16, în Iugoslavia 44, în Polonia 32, în R.D.G. 34. La noi sînt 3 sau 4. În toate aceste țări s-au făcut cu succes și transplanturi renale. În R.D.G., peste 200. La noi, nici unul. După cum vedeți, spre deosebire de alte probleme dificile ale medicinei românești care s-au rezolvat — unele datorită dumneavoastră — în această direcție s-a făcut prea puțin (în ce privește dializa, fără de care viața multor bolnavi nu mai poate fi salvată) și nimic (în ce privește transplantul). Au trecut 10—12 ani de cînd problema aceasta se află „sub semnul urgenței”. Cite sute, cite mii de oameni, bolnavi tratabili, au murit în acești ani „sub semnul urgenței”?

Noi nu vrem să ne prefacem nici în judecători și nici în arbitri într-o chestiune în care numai medicii pot hotărî. (Ce fel de arbitri am fi noi, cei dintre care unii s-ar putea să nu mai apuce să vadă sfîrșitul „medicului”?) Înainte de orice, sintem datori să le mulțumim din tot sufletul organelor de partid și de stat, tovarășului Nicolae Ceaușescu personal, pentru faptul că ne bucurăm de îngrijire medicală gratuită, unii dintre noi fiind supt și procesului costisitor al dializei. Ce ne-am fi făcut dacă trăiam într-o țară în care și spitalizarea și în primul rînd dializa ar fi trebuit plătite din buzunarul nostru? De unde ațișia bani? Am aflat și noi, din cele scrise de dumneavoastră, despre costurile mari ale unor asemenea operații: „În R.D.G. un singur bolnav luat în dializă costă (statul) 76 000 mărci pe an”. Viața costă uneori mult. Moartea e mult mai ieftină... Sintem datori de asemenea să le mulțumim medicilor care stau zi și noapte lingă paturile noastre, care-și uită adesea propriile lor familii și propriile lor necazuri pentru ca să se ocupe, atît în cadrul programului de lucru,

cît și în afara programului, de sănătatea noastră. Indicațiile unor specialiști renumiți ca profesorii Eugen Proca, Nicolae Ursea, Constantin Blaja, Valentin Neagu ș.a. nu sînt pentru noi simple vorbe, nici măcar cuvinte „de aur”, cum se spune. Sint alțoeva: zile de viață în plus, luni și ani de viață pe care ei ni le dăruiesc, uneori — și noi știm ce spunem — scurtîndu-și zilele datorită eforturilor extraordinare pe care le fac.

În cadrul materialelor publicate în Flacăra s-a văzut limpede că există în chestiunea transplantului o unanimitate de păreri, de care ne bucurăm. Și dumneavoastră și ceilalți specialiști ce și-au spus opinia sinteiți convinși că trebuie în sfîrșit să deschidem drumul transplanturilor și să înmulțim numărul centrelor de dializă. Deosebiri de puncte de vedere există numai în chestiunea urgenței. Astfel, profesorul dr. Nicolae Ursea afirmă că la Spitalul „Dr. Carol Davila”, înzestrat cu cel mai vechi și cu cel mai puternic centru de dializă din țară, transplantul ar putea fi realizat, „pentru a fi siguri de reușită”, în 4 luni, existînd și amatori pentru o viitoare greșă și un bloc operator bine utilat. Ce lipsește aci? Un singur lucru, dar important: „echipa de intervenție, chirurgii”. Al doilea punct de vedere este al dumneavoastră, nu numai ministru, ci și strălucit chirurg. Arătați că, în mod ideal, transplantul nu ar putea fi realizat decît „într-un complex spitalicesc cu mai multe clinici” și că, realizarea acestui transplant, „de-abia acum ni se conturează pentru prima jumătate a anului viitor” (cuvinte ce nu dau prea multă speranță), transplantul urmînd a fi făcut la Spitalul clinic Fundeni.

Deci există pe de o parte o opinie hotărît optimistă (dacă e justă sau nu, asta nu putem decide noi). Pe de altă, o opinie foarte rezervată, a cărei justete de asemenea nu o putem lua în discuție, chiar dacă ne vine greu să înțelegem cum se va realiza transplantul la un spital fără centru de hemodializă, cum e Spitalul clinic Fundeni. În scrisoarea dumneavoastră se susține, în sîmțosul dat, că „experiența centrelor de dializă este limitată”, o experiență ceva mai bogată avînd numai centrul de la Spitalul „Dr. C. Davila”, iar mai departe se vorbește despre realizarea greșei în cadrul unei instituții sanitare care nu are nici un fel de centru de dializă, fie el și cu experiența cea mai limitată cu putință. Dar este posibil ca, în această privință, să fie vorba de o neînțelegere a noastră, de profani. Dacă este așa, vă rugăm să ne scuzați și ne exprimăm satisfacția pentru promisiunile extrem de incurajatoare pe care le faceți cu privire la dezvoltarea în viitor a centrelor de hemodializă. Acesta este, așa cum subliniați și dumneavoastră, un punct extrem de important, cu atît mai mult cu cît și cele cîteva centre existente sînt amenințate, mereu de lipsa substanelor chimice necesare. Ce înseamnă această lipsă? Înseamnă pentru noi să trăim sub o dublă amenințare: a bolii și a „scoaterii” de la dializă din cauza absenței substanelor. Dumneavoastră, care v-ați petrecut mai bine de două decenii lingă patul bolnavilor, realizînd atîtea lucruri

frumoase, înțelegeți la fel de bine ca noi ce înseamnă această spaimă. Unii dintre „dializații” de la Spitalul „Dr. C. Davila”, bucurîndu-se de îngrijirea unui excelent colectiv medical, condus de prof. dr. Nicolae Ursea, trăiesc făcînd hemodializă nu de 4 săptămîni, ci de 4 ani, o parte dintre ei continuînd să lucreze în producție cu bune rezultate. Rezultate care depind de posibilitatea lor de a se prezenta periodic la centrul de hemodializă, centru fără de care ei — simplu spus — nu ar mai exista.

Și totuși, nu se poate găsi nici o soluție în privința grefelor? Nu o poate găsi pionierul grefelor la noi (pe animale), atunci cînd este și ministru al sănătății? E greu de crezut! Chiar dacă și dumneavoastră și ceilalți profesori vă veți încrunta o clipă citînd aceste rînduri, noi nu putem ascunde impresia pe care ne-a dat-o lectura materialelor din Flacăra: aceea că nu există încă o perfectă coordonare între toți specialiștii, că nu există încă o totală înțelegere profesională și colegială, înțelegere care să ducă la realizarea transplantului. Dacă un profesor doctor susține cu toată responsabilitatea că în 4 luni transplantul poate fi realizat (cu ajutorul prețios și de către dumneavoastră) e greu de crezut că acest angajament ferm e o simplă vorbă în vînt. Înțelegem că e dificil să înfrunți condițiile ideale ale unui transplant, dar sintem siguri că și celelalte țări nu au realizat chiar de la prima încercare transplanturi perfecte. Experiența se mai poate acumula și cu timpul. Sigur, pe de altă parte, că (asa cum arătați) omul căruia i se „ia” un rinichi, pentru a fi donat, poate avea neplăceri. Dar părinții cărora le mor cu zile copii — și care și-ar da nu un rinichi ci

și viața — nu suferă asemenea neplăceri? Vă trimitem această scrisoare personal, la minister. O propunem spre publicare și revistei Flacăra deoarece, prin dumneavoastră, ne adresăm și celorlalți specialiști, fără colaborarea cărora nimic nu se poate realiza.

Firește, noi, ca bolnavi, înclinăm să le dăm dreptate celor care ne oferă mai multe speranțe. Dar sintem conștienți că părerea noastră nu valorează mult. Poate să aibă valoare doar rugămîntea noastră de oameni care se gîndesc la ei, la familiile lor, dar și la ceilalți bolnavi. Iar rugămîntea noastră se adresează — repetăm — nu doar dumneavoastră, ca mare specialist și ca ministru, ci și celorlalți medici. Vă rugăm omeneste să treceți peste fireștile neînțelegeri și contratimpuri care survin atît de des în relațiile dintre semenii. Uitați pentru o zi, pentru o lună, pentru un an, posibilele rivalități care vă pot tulbura, și căutați o soluție care să fie pusă într-adevăr „sub semnul urgenței”. Chiar dacă se va începe cu un transplant numai parțial reușit, vă rugăm, deschideți drumul, începeți! Nu se va schimba starea tuturor bolnavilor dacă, peste 4 luni, se va realiza în România primul transplant de rinichi, dar cîți oameni care mai pot munci și crea nu vor căpăta un dram de curaj și încredere dacă vor vedea că s-a pașit în sfîrșit pe marele drum!

Un grup de bolnavi aflați în tratament la Spitalul „Dr. C. Davila”

Petria Ilie, studentă, Rodica Lupulescu, studentă, Elena Babliuc, Iulia Segal, bibliotecară, Niculina Baciu, redactor, Virginia Florică, contabilă

Precizări în legătură cu „fluviul subteran”

În numărul din 8 martie a.c. al revistei noastre, în cadrul unui articol intitulat „Fluviul subteran, o ipoteză fabuloasă”, am solicitat opinia specialiștilor în legătură cu ipoteza formulată de cercetătorii constănteni Constantin Ionaș și Florian Ionaș, privind existența unui fluviu subteran ce ar lega curbura Carpaților de zona litoralului Mării Negre. În rîndurile care urmează, publicăm extrase din scrisoarea de răspuns expediată pe adresa redacției noastre de către inginerul Grigore Sabatai, directorul Oficiului de gospodărire a apelor din Constanta.

„Tovarășii Ionaș Constantin și Ionaș Florian își arogă titlul de „cercetători hidrologi” fără ca acesta să fie atestat.

În legătură cu pretenția emisă de ei privind descoperirea fluviului subteran argeșean precizăm că respectivii „descoperitori” nu sînt la prima lor intervenție. Dreptul de „autori” l-au reclamat atît unor specialiști de prestigiu ca: dr. geolog Radu Ciocirdel, Emil Protopopescu Pache, Radu Cădere, Codarcea, cit mai ales unor foruri de specialitate în materie ca: Academia Republicii Socialiste România, Consiliul Național al Apelor, Comitetul Geologic, Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci și unor organe de presă, printre care menționăm ziarul „Știința”.

„Cercetătorii” Ionaș Constantin și Ionaș Florian au mai prezentat astfel de memorii legate de existența rîului subteran și în alți ani, prin care au solicitat recompense materiale sau morale, respectiv brevetarea ca invenție a așa-zisei descoperiri.

Aceste memorii au fost grefate de fiecare dată pe studii și cercetări a-

parținînd unor persoane autorizate sau unor foruri de specialitate, efectuate cu ocazia dezvoltării unor obiective economico-sociale de pe teritoriul județului Constanta.

Nici unul dintre memoriile însă nu a prezentat garanții științifice, argumentări tehnice care să le ateste acest drept.

Deosebit de aceasta, tov. Ionaș Constantin și Ionaș Florian au apelat și la instanțele judecătorești, care nu le-au acordat cîștig de cauză”.

Ca urmare a unui memoriu adresat Comitetului Central al P.C.R. — se mai menționează în scrisoare — a fost instituită o comisie pentru anchetarea cazului prin expertize de specialitate. Cercetările, precizează directorul Grigore Sabatai, au ajuns la o concluzie care „excluează existența unui riu subteran cu traversarea Cîmpiei Române, respectiv brevetarea ca invenție a așa-zisei descoperiri.

Aceste memorii au fost grefate de fiecare dată pe studii și cercetări a-

„Lentila“ de sulf a Călimanului a strins, în aceste zile, pe imensa ei suprafață, care domină întreaga vale pornită spre satele comunei Șaru Dornei, toate culorile toamnei risipite peste pădurile bogate, din jur, prin curțile gospodariilor, pe apa Neagrei, pe obrazul fructelor ca și pe cel al fetelor, în ochii atît de albaștri ai bucovinenilor, închipuind un uriaș și unic totem, căruia i se supune totul. O senzație de liniște absolută plutește peste natura vegetală, minerală și umană, o liniște abia zgriată de trecerea vreunei autobasculante ori a citorva camioane cu peridoc și trunchiuri de conifere invinse, apariții impresionante pe oricare altă șosea, dar nu aici, la poalele Călimanului, unde totul este diminuat de marea muntelui policrom și atotestăpinitor.

Ei bine, în acest loc, cunoscut căutătorilor de comori minerale de sute de ani și în care de-abia de cităva vreme, într-o primă și timidă etapă prin anii '50 și foarte hotărît din 1974-1975, s-a deschis un șantier proporționat la însăși dimensiunea muntelui neînvins, pînă acum, construindu-se o mină de exploatare a sulfului, un orașel, căi de acces, diverse instalații și amenajări adiacente, s-a consumat cea mai crincenă înfruntare dintre om și nevăzută față a naturii, subteranul, din cîte s-au pomenit vreodată în minieră: 7 oameni au fost închiși într-o galerie, în urma inundării acesteia! Acest fapt, prezentat doar prin cîteva cuvinte, nu poate fi ridicat la nivel de excepție și nu justifică afirmația că a constituit cea mai crincenă înfruntare dintre om și subteran, în lume ca și la noi petrecîndu-se evenimente de mai mari proporții, numai că ceea ce ridică intimplarea din munții Călimanului pe o culme de excepție este faptul că cei 7 au rezistat 11 zile, după care au fost salvați cu toții. Sapte mineri: Ramiru Țarcă, de 53 de ani, Ilie Țarcă, de 40 de ani, ambii din

sentimentele de dragoste și respect a mii de oameni de tot felul din întregul județ Suceava, ca și din celelalte zone miniere ale țării, în care evenimentele din Căliman se răsbinderă ca prin fenomenul de capilaritate, fără ca presa ori alte surse tradiționale de informare să le fi pus în circulație publică.

Imprevizibilul unei bătălii ciștigate

În locuința sa din Cimpulung Moldovenesc, inginerul Viorel Posa, directorul întreprinderii de prospecțiuni și exploatare geologice, se pregătește să ia masa, împreună cu soția sa. Scenă deloc banală: acești doi oameni se reîntîneau după 11 zile, pentru că Viorel Posa plecase în noaptea de 10 spre 11 octombrie în Căliman, unde avea să rămînă pînă la încheierea acțiunii de salvare a celor 7 mineri. Nu-l cunoscusem pînă acum și nu știu dacă fata îi era la fel de supțea și mai înainte, paloarea atît de evidentă cum o vedeam, privirile obosite și încercănate, degetele tremurătoare. Directorul întinde pe masă o coală milimetrică înfășurînd noua exploatare minieră din Căliman, peste care lasă să cadă cîteva bucăți de hirtie boțită, cu nume de oameni, numere de mașini, cifre adunate, scăzute ori înmultite, diverse calcule făcute în zilele și nopțile înfiguratei așteptări.

Cauza fenomenului petrecut sus, la mină, este unică în geologia noastră. Chiar și în cea europeană. Ea va constitui subiectul unei cercetări științifice, pe care ne-am propus-o, în vederea stabilirii unor concluzii cât mai cuprinzătoare privind masivul vulcanic din Căliman.

pacitatea lui de a gîndi corect și a întreprinde măsura practică optimă. Deci: inteligență, curaj, promptitudine, spirit de abnegație, asumarea răspunderii personale, grija față de oamenii pe care-i avea alături. Sînt de părere că peste 50 la sută din reușita salvării vieții minerilor o datorăm artificierului Ramiru Țarcă. În acele momente el a reprezentat cu mult mai mult decît reprezentă noțiunea de OM. El s-a gîndit la pericolul prezenței azotului, la nevoia de aer și la cel din urmă amănunt, fără să-și piardă luciditatea ci, dimpotrivă, luînd toate măsurile necesare diminuării primejdiei. Și, ceva în plus, de asemenea fantastic, și-a dat seama că în urma sa se va forma un blocaj și că va fi închiș, cu ceilalți tovarăși, în galerie. Personal am „gustat“ doar din imensa lor porție de risc și de suferință. Întînd, în aceeași dimineață în mină, împreună cu salvatorul Hrib și lăcătușul Gheorghe Lostun, am fost surprinși de a doua viitură. Simțînd-o, ne-am retras imediat. Hrib era atît de obosit încît mi-a spus: „vreau să stau jos, cît de puțin, dar nu mai pot“. Nu l-am lăsat. Prevedeam ce s-ar putea întîmpla. Apa avea între 2 și 4 grade. Senzația nu mai era de răceală ci de durere, pentru că ne pătrunsese prin haine, în cizme, peste tot. Afară l-am găsit pe adîncul ministrului nostru, tovarășul Fulea, sosit cu elicopterul de la București, direct pe una din platformele Călimanului, devenit heliport de campanie. Am trecut, de îndată, la organizarea acțiunii de salvare a oamenilor. Ostașii unei unități de vînători de munte ne-au realizat în numai două ore toate legăturile telefonice necesare, chiar acolo, la gura minei, de unde puteam vorbi cu tovarășii de întreprindere, deci cu Cimpulung, pentru a le cere locomotive, autocamioane, lemne, acumulatori, tot ceea ce devenea trebuitor dintr-o clipă într-alta.

refugia. Le dăm aerul. Vor rezista pînă de ce să nu fiu și eu? Chiar și speranțele noastre, pâliseră. Mă tremuram din 1977, udupă 7 zile. Controlăra 2 procente de dublu față de normă acționau cu măști de untru...? Între timp, tîm linia de cale ferată ca și mijloace mai eficiente pentru evacuarea materialului prăbușit. Dar peste plutea întrebarea, toată oare cei 7 mai trăiesc?

O soție adevărată să-și piardă speranța

În satul Neagra Șaru și frumoase, ca cele rate de curți spațioase tot felul. Locuința lui tencuită doar, însă ca și cele finisate. Când du-și întreaga față de septembrie în fața lor. Natalia Țarcă, fărînd mai tînără, din ultimele 12-13 : blîndețea crescătoare: zăre lăuntrică care li care discută, o stare obișnuite, mai curînd oricînd de acțiune. Cîntă pămîdită fapte trăite aievea sînerații, ca o zestre apelezi doar în momente pînă, de severă începe nepoții. Nu știe de ce află, se așază șterg pe șorțul care îi încă vestește... Pleca cu o soră bolnavă, într-un strigăt-o, luînd-o pînă unde mergi? Apoi acasă? I-a răspuns r

11 zile pierduți în adîncuri

O poveste adevărată despre curaj, omenie și solidaritate muncitorească

In fotografii :
Ramiru Țarcă
Mihai Antonesi
Dumitru Știrbu
Mihai Butnaru
Alex. Străilaș
Ilie Țarcă
Alex. Dudău

— I-am văzut fața continuă Natalia. Și tîmplat ceva rău, Na joc, văzînd că mă înt casa, mi-a zis: „Ramiru să știi...“ Și a plecat. mincr din sus, unul C spus că Ramiru nu e alți șase oameni. „Is v de la Cimpu“ și de l început să facă preg Nici o altă vorbă în plu

Dar nici Natalia n-a Și-a trimis fata să v străbătut de aproape, ajunsese și ginerele și Vasile Baciu, secretaru s-a dus de-abia a dou plicat că nu e bine să cum ajută și a fost acasă, să vadă de ne rie. Însă celălalt băiat, Mare, și soția sa avea Bărbații au rămas la r de ajutor. Femeile s- părintească, cu cei mici

— Nu vorbeam nimic mă gîndeam tot timpul minte: ei trăiesc, ei t După 10 zile m-a îng Știam că de soarta lo varășii de muncă, pa ședintele țării. Știam c mă temeam de gaze, f fost clipe grele, să nu meni ca noi. Dacă aș multumesc tuturor cel vat soțul, care au mu dispus toate măsurile, lacrimi de bucurie. Pe nu-i cunosc, dar știu mulți. Au venit și de și de la Baia Mare, peste tot unde sînt i bine.

— Cînd ați aflat că Acum Natalia Țarcă piră greu, din ce în c scurt, i se înroșesc p mina și batista la gură să plîngă, dar izbucne ei de voință, în sughi să invoce întelgerese...

— Puțin mai devrem simbată. Eram la b Doctora din comună, care-i chiar de aici, de nă, a dat pe la mine, să-mi spună. Parcă o neața. Ați aflat vеста știut. Am țipat: i-ați „Da. Toți. Și merg pe necrezut, după atita ti am fost la spitalul dir văzut. După 12 zile. I obosit. Era și cu fecio m-a întreatat: „De ce poții?“ Mi s-a îngăduite nute. Am înțeles de c Mai nimic, ce faci? da cam de-alde astea, pîn început să ridă și să p sem niciodată așa. Stă Mircea Țarcă. Nu pot liniștit de tot, dar știu spitaș nu i se mai poa rău. Că e spre binele l Și doctorii și fetele alec și atenți cu fiecare din

Neagra Șarului, Mihai Butnaru, de 22 de ani, din Cotnari, județul Iași, Dumitru Știrbu, de 35 de ani, din Dorohoi, Alexandru Străilaș, de 48 de ani, Alexandru Dudău, de 24 de ani, ambii din comuna Crucea, județul Suceava, Mihai Antonesi, de 33 de ani, din Păltiniș, județul Botoșani sînt cei 7 eroi care s-au luptat cu puterile reunite ale apei, frigului, intunericului, pietrei, gazelor, cu spaimel foamei și setei, cu cele ale îndepărtării de cei dragi, cu fantoma egoismului, care apare în situații limită, la hotarul dintre viață și moarte, cu incertitudinea timpului înecat și el într-o noapte continuă, fără cer și stele, cu slăbiciunile oricărui organism uman avîrilit, pe neașteptate, într-un alt mediu decît cel obișnuit, cu ritmuri noi ori fără nici un ritm, obligați — în atari condiții — să decidă, clipă de clipă, între rațional și irațional, între curaj și prudență, între speranță și resemnare. Între propriile lor posibilități și inițiativele celor din afară, fără a avea însă cu aceștia nici o legătură concretă, eroi adevărați, fără să știe, și oameni desăvîrșiți prin care noi însine și toți cei care vor lua cunoștință de existența minerilor din Căliman ne simțim innobilati sufletește, consolidați în nevoia firească de solidaritate umană, rușinați în fața trecutelor sau posibilelor noastre slăbiciuni și sentimente ciuntite de egoism și indiferență față de alții, față de societate uneori, muștrați cu căldură pentru clipele de derută, dezarmare și panică pe lingă care ne-a purtat viața, fără a ști cum să le înfruntăm și să le escaladăm.

Pe acești oameni am pornit să-i văd și să-i cunosc la cîteva ore după ce reveniseră în lumea obișnuită, care pentru ei însemna un pat de spital curat și sigur, o supraveghere medicală competentă și caldă, o atenție care sublima

Erupția de apă, care s-a ridicat la circa 20 de mii metri cubi, și nu la 60 de mii, cum se apreciază greșit în primele ore, era practic imprevizibilă. Noi cunoaștem acele găuri „goale“ întîlnite în diverse exploatare, ca și la mina de sulf, tot astfel cum cunoaștem, în carstul vulcanogen tipic pentru Negoiul Românesc, legat de „pălăria“ de fier din Căliman, acele goluri curente care conțin între 10 și 50 de metri cubi de apă. În acoperiș și în zăcămintul de culcuș de sulf le știam foarte precis unde se află. De mulți ani căutam însă coșul vulcanic. De vreo 15. Acum, tocmai datorită erupției despre care vorbim, sintem siguri că ea s-a produs lingă acest coș. Avalanșa de apă a constituit o rupere și o fărîmîșare a rocii care formează bazinul ascuns, de fapt, un strat în toată regula. Procentul de filtrație a apei a fost foarte ridicat, deși masa din jur este poroasă. Ca să vă dați seama ce înseamnă asta, vă spun că materialul evacuat nu se dezlepea, pur și simplu, de pe pereții vagonetelor. Debitul de inundație la gura galeriei era de 2 metri pe secundă! Din toate aceste considerente, rezultă clar că nu putem vorbi despre un „gol“, în sensul clasic, ci de o formație purtătoare, uneori fină ca un nisip. În atari condiții, artificierul Ramiru Țarcă a acționat perfect, ca cel mai bun cunoscător posibil, ca un om cu pregătire superioară și mare experiență, luînd cele mai indicate măsuri: a închiș „golul“, a armat și a evacuat oamenii în vederea pușcării, dar n-a putut, n-a avut cum să intuiască proporțiile viiturii pe care o aștepta. Cînd a apărut apa și încă în cantități despre care am amintit, Ramiru s-a comportat de asemenea exemplar: simțînd prezența gazelor a făcut ceea ce noi numim o „furtună de apă“, măsură de-a dreptul fantastică, tocmai pentru că era cea mai indicată, dar care reclama prezența omului în chiar acel loc și ca-

V-aș ruga să dați numele acestor bravi militari: soldat Ioan Blaga, soldat Vasile Ungureanu, soldat Ioan Suciu, soldat Vasile Neamtu, soldat Vasile Burcă, soldat Ionel Bădiliță și caporal Andrei Gagea, ca și pe ale tovarășilor de la Baia Mare: inginerii Gh. Birlea și Ioan Sava, tehnicienii Gh. Singeorzan, Iosif Fenivesi, Alex. Purcaru, minerii Emil Pîntea, Costică Rogoian, Martin Vicze. (Toate numele erau trecute, cu mină vizibil emoționată sau înghețată, pe unul din bilețelele așternute pe masă, despre care am amintit — n.a.) Exemplele de disciplină și devotament au constituit factorul comun al zilelor și nopților acestea. Iată, inginerul Cozar Simion a rămas, pe toată durata operațiunilor, deci 11 zile, blocat într-o mașină, pe Rarău, pentru a asigura transmiterea comunicărilor noastre, deoarece, din cauza furtunii care se stîrnise, antena postului de radio fusese ruptă. Cînd îl întrebam cum se simte, îmi răspundea: „Ca la hotel „ARO“, căci mașina era chiar un... ARO, fabricat la Cimpulung Muscel. S-a acționat cu mai multe stații, cu mai multe schimburi scurte, intensive, de maximum 3 ore, pentru ca oamenii să poată rezista, să se poată odihni și alimenta la vreme. Chiar și echipele de salvatori erau permanent improspătate. Încercînd să curățăm galeria pentru a putea accede pînă la cei închiși acolo, puteam părea ridicoli, dacă n-am fi fost foarte hotărîți, deoarece foloseam lopata și tirnăcopul, forța fizică a oamenilor căreia i se opunea cea a apei, cărăuș încăpăținat a tot felul de materiale aduse din galerie. Avansam între 12 și 15 metri pe schimb. Asta a fost maximum! Mai mult nu se putea. Cînd nu eram în mină sau în alt loc izolat, stăteam de vorbă cu familiile celor captivi. Le spuneam: „Fiți liniștiți. Acolo se află și Țarcă. El știe ce trebuie să facă. Există „suitorul“ pe care se pot

Ultimul vestitor din adincuri, primul dintre salvați: Gheorghe Lostun

Lăcătușul de mină, Gheorghe Lostun stă în drum și așteaptă autobuzul de Vatra Dornei, dar renunță bucuros să plece pentru a-mi relata ceea ce știe. El și căutam pentru că el fusese cel din urmă om intrat în mină în noaptea accidentului și, primul dintre cei salvați, printr-o întâmplare. Să-l ascultăm:

— Eram în schimbul de dimineață, cum sint toți lăcătușii de mină și mergeam la muncă. Era cu puțin înainte de 6 dimineața, adică miercuri, 10 octombrie. Când mi-am dat drumul din autobuz să cobor, văd un miner murdar de noroi ca dracu, care-mi zice că s-a inundat galeria 20. Nu mi-a venit să cred și m-am dus direct acolo, n-am mai trecut să mă schimb să-mi iau sculele, ca de obicei. Apa ieșea din galerie și venea la vale pe drum. Erău 30—40 de oameni, nu știu precis că nu se luminase încă, dar cam atâția. Împreună cu Dumitru Știrbu, miner șef de echipă, și cu Alexandru Dudău, vagonetar, fără să ne trimită cineva, din propriul nostru îndemn, am intrat în galerie. Dudău avea picioarele goale în cizme. Apa scăzuse până la 20—25 de centimetri. La prima viitură am găsit vagonetii blocați, liniile indoite. M-am băgat dincolo de viitură, spre nișa doi, unde se foră. Se auzeau zgomote de stincă picată în apă. Galeria blocată de lemne. În fața noastră, numai apă. Până la gura de ieșire cam 700 de metri. Până atunci nici unul nu scosese o vorbă. Înaintasem la distanță de câțiva metri unul de altul. Nivelul apei nu mai creștea. Din urmă ne-a ajuns salvatorul Iftimie Mareș. Toți patru am mers până la capăt, prin apă, fără obstacole. Dudău a încercat cu piciorul să vadă dacă nu-i și nămol dedesubt, să nu ne scufundăm. Am desprins o scindură, apoi un tub de aeraj pe care să ne putem sprijini ca să înaintăm mai sigur. Iftimie se întorcea să aducă un patent, că n-aveam scule de nici un fel. Văzând că infirzie, m-am întors și eu spre ieșire tot ca să aduc patentul. Atunci s-a pornit cea de-a doua viitură, de la nișa doi. Dudău și Știrbu rămăseseră în urmă și au fost prinși acolo. Între ei și mine s-a așezat o stavilă. Nu-i mai vedeam, nu-i mai auzeam. La prima viitură, dinspre intrare, se strinseseră 10—15 ortaci care se și apucaseră să deblocheze locul. Am simțit ca un fel de cutremur. Materialul adus de apă s-a umflat, s-a ridicat ca a căzut, a bufnit în jos. Haideti, mă, haideti, n-auziți? Până nu le-am zis că Dudău și alălat au rămas dincolo și că galeria s-a închis în spatele lor, nu s-au mișcat. Apa ni se ridicase până la genunchi și parcă respira.

Gheorghe Lostun își privește picioarele de parcă nu ar fi ale lui. Are o figură ca de corb, întunecată și precis desenați, severă, cu sprincene foarte stufoase și pleoștite peste niște ochi de un verde spre galben intens, deasupra unei rădăcini de nas gascon, patronind o gură acoperită de o mustață tucă, cu prelungiri nete, dar îngrijite, până în bărbie. Un bărbat impunător, care zimbocște rar.

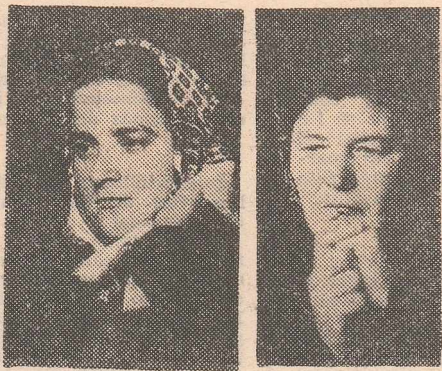
— Afară, continuă Lostun, toată conducerea. Mă ia în primire directorul Posa. Ii spun cum și ce și intrăm din nou și cu inginerul șef Petrescu. Ajungem până la primul baraj. Poate trece dincolo o singură persoană, pe brînci. Mai încercăm o dată, de două ori, de trei... Apoi ieșim afară. Sosiseră echipe de ajutor de la Fundu Moldovei, Iacobeni, Leșu Ursului. Începuse organizarea acțiunii de salvare.

La fața locului nimic nu lăsa să se vadă ce a putut să fie

O mină în construcție arată pretutindeni la fel. Cu deosebiri ce scapă nespecialistului. Vrînd să descifrezi la fața locului tensiunea celor 11 zile de muncă refrigerată și de așteptare fierbinte nu reușești. Utilajele acționează, oamenii sint preocupăți, muntele pare impasibil față de răzbușirea sa nereușită. Dar, în coasta sa, se sapă merușe alte și alte brazde care-l încing și-l supun. Pe dedesubt, minerii sapă febril și pregătesc drumul de ieșire a zăcămintului, producția anului următor și a multora, în continuare, valorificarea, după sute de ani de tentative și așteptare, a unei materii prime importante. În birouri, tehnicienii gîndesc soluțiile cele mai bune, calculează, decid.

Inginerul Mihai Niculiță, astăzi directorul exploatații miniere „Căliman”, a început la 13 ani („cine își punea atunci problema muncii minorilor în subteran? mă întreabă ca pentru a se întreba singur, acest om cu o statură sub medie dar senin în priviri și tonic) activitatea legată de minerit, avînd, acum, o experiență de 35 de ani, care-i dă dreptul să se exprime în orice problemă profesională, deși dînsul crede că cel mai îndreptățit să vorbească despre „eveniment” ar fi Viorel Posa, omologul său de la I.P.E.G. Cimpulung Moldovenesc. Cu toate acestea, cei care au intervenit primii au fost oamenii aflați la fața locului, printre care și oamenii muncii de la exploatarea condusă de fostul „ucenic miner”.

— Inginerul Mircea Leonte era de ser-

Floarea Țarcă ; Natalia Țarcă

viciu și el a luat, imediat, legătura cu unitatea de care aparțineau lucrările (deci Leonte i-a telefonat lui Viorel Posa, chiar în cursul nopții, n.a.) și a început organizarea măsurilor de salvare. Personalul nostru tehnic a trebuit să identifice zona de avarie, numărul și numele oamenilor surprinși în galerie, măsurile de ordine pentru a se împiedica intrarea oricui în galerie (știiți, completează inginerul Niculiță, oamenii sint tentați, în astfel de situații, să participe în mod voluntar, deși uneori haotic), limitarea, pe cit posibil, a acțiunii avariei, organizarea echipelor de salvare și punerea lor la dispoziția comandamentului ce avea să se închege în mod obligatoriu și așa mai departe. În prima fază am dispus de un număr de 25 de salvatori, care s-au oferit să intervină imediat. Au fost mobilizați, urgent, încă 100 de oameni, pe schimburi de producție, încadrați cu ingineri, subingineri, tehnicieni s.a. care s-au alăturat celor veniți din alte părți. Scopul principal: salvarea celor 7. Misiuni asumate: informare permanentă și precisă, pregătirea spațiilor de cazare necesare, fiind vorba despre peste 350 de oameni care nu puteau să vină și să plece permanent, alimentarea și echiparea lor. Așa cum le stă în obicei minerilor, ei știu să se ajute între ei, la nevoie, fără prea multă vorbărie. Unele formații au fost puse sub comanda subinginerilor Francisc Stetz, Andrei Dumitru, care este și secretarul organizației de bază, maestrului Ioan Hrib și cu participarea directă a secretarului comitetului de partid Vasile Baciu (ginerul lui Ramiru Țarcă, n.a.).

— Care au fost certitudinile dumneavoastră, dubile în privința reușitei pentru care vă pregăteați?

— Timp de 3—4 zile am avut încredere totală în experiența lui Țarcă, în ceea ce privește starea de fapt și de spirit a celor închiși în subteran. Om vechi, calificat. Mizam 90—95 la sută că-i vom găsi în viață. În condițiile din teren, material adus de apă, și după trecerea primelor 6—7 zile, am început să am îndoieli. Comandamentul și-a fixat două programe, pe care acum le pot face publice: unul pentru situația în care i-am fi găsit în viață, altul pentru... Varianta nu putea fi exclusă, așa că a fost luată în studiu dar numai de către cei din comandament. În ambele situații se impuneau măsuri la fel de hotărâte, de precizie. Păreră mea a fost că dacă s-ar fi reușit măcar salvarea unui singur om, întreaga noastră muncă nu ar fi fost zadarnică. Simbătă noaptea, pe 20 cum ar veni, pe la 2 noaptea, cînd am ajuns la ei, bucuria tuturor n-a mai avut margini. Cei de afară făcuseră 700—800 de metri, cei 7 dinăuntru 50—60.

— Ați fost în echipa care a ajuns la ei?

— Nu. V-a intrigat că am vorbit la persoana întâi plural? Fericirea de a-i găsi a fost a celor de la Leșu Ursului, conduși de inginerul Săndulescu. În schimbul lor s-a produs marele eveniment, dar noi toți ne-am simțit solidari și încărcăți de purpură, cum să vă zic? cînd au fost găsiți în viață. Asta se putea în oricare dintre schimburi. Pentru acest scop muncisem toți. Spre deosebire de alte ramuri industriale, de orice activitate poate, la noi, în minerit, situațiile sint în permanentă schimbare, de la o zi la alta, ceea ce necesită o mare capacitate de adaptare, o continuă adaptare la situațiile ce apar neprevăzute. În cazul despre care vă interesați, sigur că ați ajuns ori poate chiar ați pornit de la ideea de eroism. Păreră mea: aici ne aflăm în fața unei manifestări de eroism colectiv, cea mai înaltă treaptă a acestei exprimări umane. Un eroism bine susținut tehnic și desfășurat în condiții de disciplină maximă. Eu zic, chiar dacă doctorii mă vor combate, că cea mai frumoasă răsplată pe care au primit-o toți cei care au luptat pentru salvarea băieților a fost tocmai gestul lor de a ieși din capcană pe propriile picioare, deși unii ar putea crede că a fost o simplă ambiție omenească... Puterea lor supremă a fost puterea noastră comună.

O întrebare în circuit: Ce a fost decisiv în salvarea celor 7? Forța din afară sau cea din interior?

Maistrul Fr. Stetz (șef de echipă de salvare): Munca depusă din afară și capacitatea lor de organizare. Una fără alta...

Ing. Vasile Lostun (geolog): Avînd în vedere că operațiunile de salvare au durat atît, decisiv a fost modul lor de organizare în subteran, apa și, de-abia după ele, intervenția din afară.

Onisie Codoreanu (primarul comunei Șaru Dornei): Faptul că, atunci cînd au ajuns acolo Alexandru Dudău și Dumitru Știrbu, primii cinci „prizonieri” ai minei au aflat că situația lor este cunoscută și că au început acțiunile de salvare.

Floarea Țarcă (crescătoare de animale, soția lui Ilie Țarcă): Soțul meu, un om foarte bun, cu care nu m-am certat o dată în 12 ani de căsătorie, nu putea să moară așa. L-au ținut în viață și voința lui de a-și vedea fetița și, poate, dragostea mea.

Natalia Țarcă (soția lui Ramiru Țarcă): Grija celor de afară, a tovarășilor de la partid și din conducerea minei i-a salvat.

Ing. Mihai Niculiță (directorul Exploatații miniere „Căliman”): Promptitudinea intervențiilor din afară, mobilizarea de forțe din cadrul Combinatului minier Gura Humorului și spiritul lor de organizare susținut de moralul excepțional al lui Ramiru Țarcă.

Ing. Viorel Posa (directorul I.P.E.G.): Clarviziunea lui Ramiru Țarcă atît în acțiunile întreprinse în subteran cit și încrederea lui în cei porniți să-l salveze, la mai puțin de două ore de la accident.

Dr. Jean Ianopol (directorul Spitalului județean Suceava): Efortul din interior, pentru că cei de afară au acționat, șot timpul, în ideea că minerii blocați sint în viață. Atuurile celor 7 au fost: aerul și apa, în plan material, și legătura cu cei de afară știută prin sosirea lui Dudău și Știrbu, în plan psihic. De reținut și faptul că ei au reușit să nu piardă noțiunea timpului, deoarece Țarcă a avut la el un ceas.

Dr. Mircea Postecă (șeful secției de chirurgie a Spitalului județean Suceava): La cei din afară a operat un element social de mare profunzime, un sentiment de datorie cetățenească fără nici o urmă de echivoc, căruia trebuiau să i se subordoneze toate capacitățile tehnice și afective devenite unice pentru sute de oameni din diferite medii sociale. La cei dinăuntru, o tărie admirabilă și o solidaritate impresionantă.

7 eroi în pijamale de finet

Fără nici o intenție de glumă, dar cu o bună dispoziție firească pe care ar fi reșimțit-o oricine în locul meu întîlnindu-i pe cei 7 mineri din Călimani, teferi și nevătămați, după o ședere forțată de 11 zile în subteran, am intitulat acest ultim capitol al reportajului meu „7 eroi în pijamale de finet.” Într-adevăr, așa i-am intitulat la Spitalul județean Suceava, la 24 de ore de la aducerea lor aici și după ce cunoșteam, în amănunt, peripețiile celor 264 de ore petrecute în fundul unei galerii blocate de ape, piatră și trunchiuri de pomi, fără nici o legătură cu exteriorul, fără un gram de alimente, singuri cu tragedia în care fuseseră aruncați și cu puterea lor de luptă personală și colectivă.

M-am condus la etajul III, în secția de chirurgie unde sint internați, medicii primari Jean Ianopol și Mircea Postecă, prevenindu-mă să nu-i obosesc cu prea multe întrebări.

I-am avut în față pe toți 7 reușiți într-una din rezervele ce le fuseseră reparate. Alexandru Străilaș, șef peste încăperile, Mihai Antonesi și Mihai Butnaru erau întinși în pat, pentru că se apropia ora de somn. Restul au venit de alături: cei doi Țarcă, Ramiru și Ilie (căruia în sat i se spune Mircea, dar lui nu-i place acest nume), Dumitru Știrbu și Alexandru Dudău. La vederea celor doi doctori, Ramiru Țarcă (mic de stat, slab fără a fi firav, cu chipul acoperit de o barbă albită, probabil crescută în aceeași zi) raportă, plin de haz, cum este de obicei: „Să trăiți don'doctor! Toți bolnavii sint... sănătoși!” ceea ce a încălzit atmosfera și a descrescit orice urmă de cută posibilă a îndoielii. În prezența celor 7 mă simt diminuat pînă la inexistență. Mă aflui în fața unor eroi autentici, lipsiți de orice emfază, de orice orgoliu, zei ai vieții fără cunună de lumini, oameni care s-au refuzat morții și au înfruntat-o, exponenți ai curajului total, acela de a trăi înfruntînd tocmai dificultățile vieții, adică nu oricum, purtători ai ideii de permanență vitală și modele reale, exemplare, ale celui mai firesc mod de a trăi, al celor mai înalte și intime, totodată, aspirații umane care au constituit argumentul lor suprem în fața morții, pînghia de rezistență care a ignorat ceea ce în mod obișnuit numim „limite omenești”. Sint vii, puternici, surzătorii, calmi și... mirați că o revistă se interesează de ei. Par să fii uitat ade-văratul miting spontan de la Spitalul din Vatra Dornei, unde au stat în primele ore de după „eliberarea” lor din asprele brațe ale naturii dezlanțuite, ca și primirea ce li s-a făcut, de asemeni, dincolo de protocoale, la Suceava.

Cel mai mult mi-a vorbit Ramiru Țarcă, dar numai pentru că ceilalți l-au lăsat s-o facă, recunoscînd în el pe cel care i-a îndrumat cu mină sigură și minte luminată în cele 11 zile. De la el aflui cum s-au trezit blocați în galerie, cum au ajuns, plutind pe ape, Dudău și Știrbu, venind dinspre intrarea minei (!?); el imi spune că n-au avut acea piine și bucată de slănină, despre care se vorbea „la exterior” și pe care ar fi împărțit-o frățește, că nu și-au mîncat curelele și nici scoarța de pe materialele de susținere a galeriilor; aflui adică faptele reale cum au fost: limpezirea cit de cit a apei pusă într-o găleată, liniștea ce au avut-o chiar din prima zi cînd apele ajunseseră pînă la un metru de plafonul galeriei sufocîndu-i, împăcarea lor și uitarea micilor necazuri pe care și le făcuseră poate, gîndul tainic,

momentul acela în care, fără a rosti vreo vorbă și-au așezat cu toții lămpășele la cap și mai apoi bărbăția și încrîncenarea calmă cu care s-au organizat chiar mai înainte de a-și fi dat seama că se pot, totuși, salva.

— Cînd ne-am refugiat pe „suitoar”, am crezut că nu vom avea mult de așteptat acolo. Dar apa suia rapid: 6 metri, 8 metri, 10, 12... Atunci a fost clipa cea mai grea. Cînd nivelul apei a scăzut, am știut că ne vom salva. Ne-am construit o plută, apoi încă una și am, încercat pe rînd, cițiva dintre noi, să vedem dacă nu putem ieși. N-a fost posibil. Ne-am regrupat pe mica platformă de 1,50 m pe 1,50, pînă cînd Ilie, mai voinic decît noi, și-a făcut alta, mai jos, ca să nu stăm chiar unul peste celălalt. Străilaș, mai insetat, a băut apă nelimppezită și și-a stricat stomacul. Pe-ormă s-a vindecat singur, prin nemîncare. Cînd au ajuns la noi Dudău și Știrbu, i-am suit sus, le-am schimbat hainele ude dîndu-le de la noi ce mai aveam. Și ei ne aduseră vești bune de afară. Plutele le-am legat cu funii și scoabe ca să le putem trage înapoi în refugiu. Cel mai mult a înaintat, stînd pe burtă pe plută, Străilaș. Cam 20 de metri. În a șasea zi am auzit cum se lucrează în galerie. O nouă speranță. Apoi, din nou tăcere. Știam însă că minerii vor veni pînă la noi. Nu pot să spun c-am flămînzit. Cel mai mult s-a slăbit cu 10 kg, cel mai puțin, cu 5. Spaimea a durat doar o zi. Din cauza presiunii produse de urcarea apei, ni s-au astupat timpanele. Apoi, ne-am revenit. Făcăm zilnic exerciții urcînd și coborînd treptele „suitoarului”. Este adevărat că în a 10-a zi, asta dura o jumătate de oră. Eram slăbiți, dar nu renunțam. Coboram să respirăm aer mai curat. Urcam să ne încălzim. Am folosit rațional lămpile, așa că la ieșire am mai avut două în stare de funcțiune. Despre moarte am vorbit, cum să nu! Străilaș zicea: „Mă, dacă o fi să murim s-o facem ca niște bărbăți, fără bocete. Să se știe că am fost mineri, nu altceva”.

— Ba eu am plîns, se destăinuiește Mihai Antonesi, fără pic de rușine și ceilalți îl ascultă și-l confirmă prin tăcere. Nu le pot citi gîndurile... dar este sigur că a fost singurul semn de slăbiciune din partea unuia dintre ei, căruia i s-au asociat toți. Cum să nu plîng? Am fetiță de 6 ani și mi-e dragă. Abia mi-am podit casa nouă, cum să nu-mi pară rău de ce lăsam în urmă?

— Eu mi-am zis, îl aud pe Alexandru Străilaș, că sint în față cu dușmanul. Pe front. Ori mă doboară el, ori îl dobor eu. Îmi plăcea ce zicea și Ilie: mă fraților, n-o să trăim cit un porc, o vară și-o bucată de iarnă. Tot cit un om trebuie să trăim. Avea dreptate și ne și distra.

— Cum a decurs întîlnirea cu cei de afară? Ramiru Țarcă se gîndește citeva clipe. Am auzit pe unul, ardelean după vorbă, strîgînd: „Fraților! Sinteți în viață? Hai că v-am salvat!” Dar mai înainte de a vedea vreo lumină, am auzit clipocind noroiul, parcă sub pașii cuiva. Erau minerii de la Leșu Ursului. El erau de serviciu. Pe-ormă am zărit lumina de lămpăș și i-am auzit vorbele. Am ieșit pe picioarele noastre, ca așa am vrut și am putut. Eram și ajutați de tovarășii ajunși pînă la noi. Afară era noapte, așa cum fusese și cu 11 zile în urmă. Dar ce bine era! Ne-au luat în primire doctorii. Veniseră mulți și cu autosalvări. Fiecare dintre noi a avut una la dispoziție și pînă la Vatra Dornei, și pînă la Suceava. Cu pat moale, cu pături calde. La Vatra Dornei am făcut o poză în grup, cu bărbi de popă, cum ne crescuseră, s-o avem amintire. Ne-au văzut mulți specialiști de la noi, și de la Suceava. A venit să ne consulte și un profesor de la Iași (prof. P. Brînzei, n.a.), și alții de la minister. Au grijă de noi ca de niște copii. Întelegem că ne sint necesare aceste îngrijiri și ne supunem, dar abia așteptăm să revenim la lucru. Dacă ne-a fost frică vreo dată, acum ne-am vindecat de ea pentru vecie. Dacă o să scrieți ceva, mulțumii din partea noastră conducătorului partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și tuturor celorlalți care au muncit pentru a ne salva. Știu că au fost foarte mulți, și ca și soția mea, aș fi dorit să-i pot cunoaște pe fiecare. În locul lor aș fi procedat la fel. Așa sintem noi, minerii, ținem unii la alții chiar cînd nu ne cunoaștem. Simțim la fel...

EMANUEL VALERIU ■
Fotografii de ION PREDOȘANU ■

Ing. Vasile Lostun și maistrul Fr. Stetz

Poșta redacției

INVĂȚĂMINT

Maria Apetri — Jermata — Sclauș, Arad: Potrivit prevederilor Legii nr. 6/1969 privind Statutul personalului didactic, personalul didactic de predare titular poate fi transferat de la o unitate școlară la alta numai în posturi didactice publicate vacante sau care devin vacante în cadrul operațiilor de transferare. Prin schimb de posturi, transferarea nu este posibilă, o astfel de transferare nefiind prevăzută în legea respectivă. **● Ruxandra și Negoită Căpăni —** Legislația în vigoare nu aprobă transferul de la învățământul școlar la cel de zi. **● Maria Gh. Arafi și Sonia Hermione Bitan —** Brașov: M.E.I. ne face cunoscut că scrisorile dvs. au fost trimise la Inspectoratul școlar al județului Brașov, în atenția inspectorului general, spre analiza și lamurirea problemelor în cauză. Planul de școlarizare aprobat prin decret prezidențial nu se poate suplimenta.

HORIA PATRAȘCU

CORIER LITERAR

Daniela Tănase — Tirgu Jiu: Stăpînă oarecum pe canoanele prozodiei, reușiți să ne convițeți și de sensibilitatea cu care simțiți înzestrată. Îndepărtată și însă grabnic de tentația caligrafiei unor panseuri ce se întindesc în carnețele cu amintiri ale celor care nu au încă prea multe. **● Vasile I. Bunea —** București: Singura virtute a versurilor pe care ni le supuneți atenției este ritmul. Nimic personal încă. **● Traian Zăvici —** Giurgiu: Din impresiunile cantitate de versuri trimise redacției, nu reținem decât străduința de a-l pasliza pe Bacovia. Deasupra celorlalte lucrări nu strălucește din păcate nici o stea. **● Armina Lucia Ionesi —** Constanța: Dintr-un ciclu de 11 poezii care ne-ar fi îndreptățiți să vă sfătuiți a vă concentra ideile, reprimindu-vă tentația de a „filozofa” cu orice pret, ne-a reținut atenția „Căii erbilor noastre”, o poezie cu versul clar, însuflețit de o emoție autentică. Deci, pe accasta cale. Așteptăm vești.

ADI CUSIN

ADMINISTRATIV

Petre Mircea — Slobozia s.a.: Potrivit legislației în vigoare, copiii, urmași care, înainte de împlinirea vârstei de 16 ani au devenit invalizi de gradul I sau II, primesc, după încetarea plății pensiei de urmaș, pe toată perioada de invaliditate, un ajutor de 350 lei lunar, pentru gradul I, și de 300 lei lunar, pentru gradul II. **● Elena Pintilie —** Buzău: Membrii C.A.P.-urilor și cooperatorii pensionari bolnavi beneficiază, cu aprobarea consiliului de conducere al cooperativei și recomandarea medicală, de tratament în stațiunile balneoclimaterice. Trimiterea acestora se face pe baza biletelor eliberate de Oficiul de asigurări sociale și pensii pentru țărâni și pensii pentru țărâni. Costul biletului de tratament se suportă în proporție de 70% de către Oficiul de asigurări sociale și pensii pentru țărâni și 30% de către beneficiarul tratamentului. C.A.P.-urile care dispun de fonduri proprii pot acoperi — parțial sau total — cota de 30% ce trebuie plătită de beneficiarul biletului de tratament. Această înlesnire se aprobă de către adunarea generală a C.A.P., cooperativelor cu afecțiuni grave și posibilități materiale reduse, care au avut o contribuție deosebită la realizarea sarcinilor de producție, pe perioada în care au activat efectiv.

MARGA NEDELEA

tența în acest loc, unități similare și bine întreținute fiind pe Bd. Dimitrov și în Piața Obor. (Semnează președinta asociației, Aurelia Stănculescu, împreună cu un număr de 13 membri).

● Intreprinderea de exploatarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare Caracal:

„Ca răspuns scrisorii adresate redacției de către Gheorghe Bădici, mecanic utilaj terasier, vă comunicăm: începând cu data de 14 septembrie a.c. a fost trecut, pe perioadă determinată, la stația termică de pompare Celei, pină la venirea din detașare a unui muncitor. În felul acesta, tovarășului Gh. B. i s-a asigurat apropierea de domiciliul stabil pentru o îngrijire medicală mai bună.”

Duminică 7 octombrie a.c. am ajuns în municipiul Craiova, unde am făcut mai multe cumpărături, cheltuind întreaga sumă de bani pe care o aveam asupra mea. Intrucît trebuia să mă înapoiez după-amiază, îmi mai trebuiau niște bani pentru masă și drum. Începînd de la ora 9 dimineață pînă la orele 12 am cutreierat întreg orașul, întrebînd din om în om, unde pot găsi o unitate CEC de unde să scot o sumă de pe carnetul personal CEC. A fost imposibil să găsesc. Apelînd la serviciul telefonic, mi s-a răspuns, laconic: „Azi nu se operează în librerie în întreg orașul”. Mi se pare curios, deoarece atît în Turnu Măgurele, unde locuiesc, cît și în alte localități, există duminică măcar un oficiu CEC de unde să poți retrage bani. Am fost nevoit, pentru a mă întoarce acasă, să apelez la o cunoștință din Craiova, dar cu ce rusine! (Maria Nicolăescu, Turnu Măgurele)

● UNCAF:

„Referitor la scrisoarea adresată redacției FLACARA de către Stancu Fierescu din București: mama sus-numitului, ILINA FIERESCU, din comuna Stejaru, județul Teleorman, îndeplinește condițiile prevăzute de statutul C.A.P. pentru a beneficia de lot în folosință și ea atare s-au luat măsurile corespunzătoare pentru repunerea acesteia în drepturi, în sensul că anul acesta i s-a atribuit lot intr-o tarla de porumb la distanța de 1,5 km de sat, urmînd ca începînd de anul viitor să i se repareze suprafața deținută pînă în anul curent.”

Există în județul Vilcea, printre alte regiuni minunate, una care le întrece pe toate: regiunea Horezului. Numai că această regiune umple de tîmire și năduf pe orice automobilist care se angajează pe Valea Luncăvătului, între orașul Horez și comuna Sirincaș, pe o distanță de exact 24 kilometri. Starea drumului este sub orice critică iar a celor 6-7 poduri aruncate peste riul Luncăvăt reprezintă un veritabil pericol pentru oamnei. În dimineața zilei de 21 septembrie de pildă, în comuna Măldărești, un tractor căzuse de pe pod datorită ruperii unor scinduri improvizate, nu cunosc soarta conducătorului; în comuna Oțeșani, un anunt avertizează călătorii să coboare din autobuz la trecerea podului, acesta ne reprezentînd nici o siguranță. (Prof. V. Miron, București)

● De la UJCC — Ilfov:

„Referitor la scrisoarea adresată de către Dumitru Măcondeschi din Alexandria, prin care sesizează comportarea necorespunzătoare a unor lucrători din restaurantul Buda Argeș: această este infameia, faptele petrecute în seara zilei de 21 iulie a.c. fiind reale. Impotriva celor vinovați s-au luat următoarele măsuri: lui Ion Răducanu și Toma Grigorescu, ospătari, Florian Răduț, ajutor ospătar, pentru abaterile menționate și alte încălcări ale regulilor de comerț, le-au fost desfăcute contractele de muncă conform Codului Muncii.”

● „FLACARA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

D.A., împreună cu familia compusă din 5 persoane din care 3 copii, ocupă un spațiu necorespunzător membrilor de familie. Față de cele de mai sus, conducerea unității a dispus să fie trecut pe lista de priorități și să primească locuință din apartamentele ce vor fi repartizate Grupului de șantier Constanța.”

Avem bucuria să vă scriem că în luna august am participat la concursul din cadrul Festivalului mondial pentru muzică și artă interpretativă de la Viena — patronat de către O.N.U. — concurs la care am obținut locul III, din 39 state participante. Muncim mult în continuare, bucurîndu-ne și de sprijinul Filarmicilor din Brașov, în dorința de a nu ne dezminți și a obține noi și valoroase rezultate. Aparițiile noastre în cadrul emisiunilor TV „Antena vă aparține” și „Permanentă redescoperire a României” ne-au fost de un real folos. (Membrii corului „CAMERATA INFANTIS” și Nicolae Bica)

Sînt Gheorghe Ciocăș, președintele Asociației de locatari nr. 25 Botoșani, strada Pacea I, scara B, etaj I, nr. 135. Mă adresez dv în numele a 530 familii. În urma apariției în coloanele revistei FLACARA nr. 35, pag. 14, a sesizării asociației noastre, Consiliul popular al municipiului Botoșani m-a revocat din funcția de președinte, invocîndu-mi motive neîntemeiate, fără a fi aduse la cunoștință nici cel puțin a membrilor din comitet. În ședința din 6 octombrie a.c. a Comitetului asociației, în unanimitate de voturi, fără nici o abținere sau vreun vot contra, comitetul a aprobat întreaga activitate a comitetului și a mea personal. Eram în perspectiva încheierii contractului de combustibil pe 20.09.1979 cu EGCL Botoșani, cu care sîntem în relații bune, însă Consiliul popular municipal ne împiedică sub diferite forme să facem acest lucru.

● Din partea Ministerului Turismului — O.J.T. Harghita:

„Referitor la sesizarea tovarășului Valentin Scarlat care, în revista din 7 XI a.c., își manifesta nemulțumirea față de unele servicii primite la Tușnad: cele sesizate corespund realității. S-au luat următoarele măsuri: vila 70, cu data de 1 octombrie se retrage din circuit pentru reparații curente și redotare; la fel pensiunea nr. 1 s-a introdus în programul de reparații capitale pe semestrul I/1980; pentru abateri în privința asigurării funcționării instalațiilor sanitare și asigurarea curățeniei curente în vila nr. 70, directorul stațiunii a fost atenționat pentru lipsă de control operativ, administratorului de sector, Elena Giurcă, i s-au retras 2 gradații din retribuție pe o perioadă de 3 luni, și tot pe 3 luni i s-a diminuat cu 10% retribuția responsabilii de vilă, Iuliana Abraham, aceasta fiind atenționată că la prima abatere i se va desface contractul de muncă.”

● Din partea UNCAF:

„Referitor la scrisorile numitelor Alexandra Muntean și Elena Maican, contabile la CAP Căscioarele, județul Ilfov: sancționarea sus-numitelor cu reducerea retribuției timp de o lună cu 5% s-a făcut în conformitate cu reglementările în vigoare. Refuzurile pentru cele 6 zile cît nu au fost primite la muncă din dispoziția abuzivă a președintelui C.A.P. li s-au achitat de către cooperativa agricolă de producție, iar suma respectivă a fost imputată președintelui unității care a luat măsura respectivă fără să consulte consiliul de conducere al C.A.P.”

Vă scrie Asociația locatarilor bloc P. 12, șoseaua Mihai Bravu nr. 33, sector 2, București. La parterul blocului nostru funcționează „Centrul de legume fructe” nr. 156. Acest centru a devenit un adevărat focar de infecție, producîndu-ne mari neplăceri: aprovizionarea cu mărfuri se face cu camioane, printre altele și florile noastre, printre locurile de joacă ale copiilor. Lăzile de gunoi zac sub ferestrele noastre, la fel zeci și zeci de lăzi cu mărfuri putrezite. Încă din august zac în fața blocului zeci de kilograme de pepeni putreziiți. Socotim că această unitate nu-și justifică existența.

de scurgere sînt infundate la toate scările; copertinele de la aerisirile de pe acoperiș nu au fost montate, astfel că atunci cînd plouă apa curge direct în interior; plăcile de beton din jurul blocului fiind sparte în totalitate, uneori lipsind porțiuni întregi. (Semnează președintele S. Covrig și A. Răuceanu, administrator).

● Procuratura locală Ploiești:

„Urmare apariției în revista FLACARA a articolului „FLACARA DIN PEREP SAU DESPRE NEMĂRGINIREA PROȘTIEI OMENEȘTI”: ca urmare a celor constatate, s-a dispus organului nostru de procuratură efectuarea de cercetări penale față de Petru Maria, sub aspectul infracțiunii de înșelătorie prevăzută de art. 215 alin. 1 Cod penal, formîndu-se dosarul penal nr. 2515/1979.”

Vă adresez aceste rînduri nu cu intenții polemice, ci din dorința sinceră și unică de a ne sprijini să restabilim cîteva adevăruri.

Este vorba de unele lucruri care îl privesc pe Mircea Grigorescu, fost, între altele, și colaborator al revistei dv.

1. — În volumul „Memoriile unui gazetar” autorul A.P. Samson, afirmă la pag. 273, alin. 5 că Gheorghe Dinu, ..., răspundea de secretariatul de redacție la „Cuvîntul liber” (subl. A.P.S.). Am dori să-i punem la dispoziția autorului colecția ziarului „Cuvîntul liber” în a cărui căsuță stă scris negru pe alb „secretar de redacție Mircea Grigorescu”.

2. — În revista „Presa noastră” nr. 6/1979 la pag. 15 col. I într-un interviu, G. Ivașcu afirmă: „Se știe, doar —, despre activitatea de sursă și de aplicare, în condițiile date, antifascistă, patriotică, desfășurată la ziarul „Timpul” (alături de Gheorghe Dinu, George Macovescu, Horia Roman, Miron Radu Paraschivescu, ...”

Dorim să reamintim că la „Timpul” era redactor șef Mircea Grigorescu. Semnificativ apare faptul că atunci cînd, duminică 19 decembrie 1943, a apărut ziarul „Ecoul”, director Mircea Grigorescu, la acesta a trecut întreaga echipă citată mai sus, conducătorul noului cotidian neuitînd să aducă în redacția sa pe nici unul dintre foștii săi colaboratori de la „Timpul”, care desfășuraseră activitatea antifascistă și patriotică, activitate pe care au continuat-o în coloanele generoase ale „Ecoului”.

Totodată, folosim acest prilej pentru a exprima grațitudinea noastră pentru că în „România liberă” tov. George Macovescu a ținut să repete faptul, de notorietate acum, că Mircea Grigorescu a pus la dispoziție hîrtia necesară editării primului număr legal al „României Libere”.

Cu mulțumiri,
Mircea M. Grigorescu

● PECO — București:

„Urmare sesizării făcute în revistă de către Viorica Pătrăscu din Comarnic care semnalează că în blocul în care locuiește 4 familii utilizează butelii de aragaz improvizate: Intrucît nu există nici un act normativ care să permită confiscarea buteliilor improvizate în cauză, Consiliul popular Comarnic va face demersurile necesare pentru obținerea și repartizarea de butelii conform standardului în vigoare celor care dețin butelii improvizate. Pentru urgentarea luării măsurilor de protecție am intervenit la Comandamentul pompierilor pentru a ordona organelor P.S.I. din Comarnic să ia măsuri de sancționare prin amendarea cît mai severă a celor ce utilizează butelii improvizate.”

● Regionala de căi ferate Galați:

„Cele semnalate revistei de Ionuța Prescurea din satul București, comuna Iești, privind neprimirea alocației de stat pentru copii, sînt reale. La data de 30 septembrie a.c., cu lista de plată nr. 2784 respectivul a primit suma restantă în valoare de 2040 lei.”

● M.C.I. — T.C.H. Midia, Năvodari:

Referitor la scrisoarea cititorului Dan Avasiloaie, om al muncii în unitatea noastră în meseria de dulgher: din verificările efectuate rezultă că cele relatate sînt reale. Într-adevăr

● Primim din partea Consiliului popular al județului Suceava: „Referitor la scrisoarea numitei Florica Gavriloaia, din comuna Broșteni: pe data de 4 octombrie a.c. s-a luat logătura cu șeful Secției de confecții Broșteni și cu directorul Fabricii de confecții, care au aprobat încadrarea lui F.G. ca muncitoare confecții cu data de 1. XI. 1979, în care scop i s-a emis dispoziția de repartizare nr. 12084 din 5 octombrie a.c. și care a fost expediată Secției din Broșteni.”

Mă numesc Elvira Răpeanu și locuiesc în București, strada Caporal Ruică 10, ap. 152, sectorul 3. Fiica mea, Mihaela Răpeanu, a absolvit Liceul pedagogic în anul 1978, iar în luna iulie a.c. a dat examen de admitere la I.M.F., Facultatea de pediatrie, în urma căruia a fost declarată admisă. Deși a trecut un an, fiica mea nu posedă diploma de absolvire, liceul neavînd imprimatelor necesare și dînd vina pe M.E.I., care nu a tipărit imprimatelor în cauză. Mihaela s-a prezentat pentru înscriere cu o adeverință de absolvire, în care este menționat faptul că diplomele „urmează a fi tipărite”. Secretariatul Facultății de pediatrie a solicitat însă diplomă, și nu adeverință, conform legii. Am promis că pînă în luna septembrie voi aduce diploma, iată însă că lucrurile sînt tărăgănate în mod absurd, inexplicabil, din pricina întîrzierii tipăririi imprimatelor fiica mea fiind pusă în pericolul de a nu putea urma cursurile facultății pe care și-a dorit-o atît.

● Consiliul popular al municipiului Arad:

„La scrisoarea adresată revistei FLACARA prin care Barbara Wesser, muncitoare la Intreprinderea „Tricoul-Roșu” din Arad, solicită sprijin în repartizarea unei locuințe, vă comunicăm: cererea a fost soluționată favorabil, familiei Wesser fiindu-i repartizată o locuință în Piața Eroilor nr. 6, compusă din 3 camere și dependințe.”

● Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Cabinet adjunct al ministrului:

„Referitor la articolul publicat în FLACARA din 30 august a.c., pag. 15, în legătură cu cazul SLĂVOIU GHEORGHE, ținînd seama de prevederile Legii presei din R.S.R. nr. 3/1977, vă facem cunoscut următoarele (...): S.G. a lucrat 17 zile, între 30 aprilie — 21 mai, cu lipsuri nemotivate în zilele de 9, 17 și 18 mai iar în ziua de 19 mai a fost trimis acasă fiind în stare de ebrietate (...). A falsificat cererea de încadrare (adăugiri sau ștersături) în scopul de a fi transferat ca lăcătuș mecanic categoria 6/III, deși nu a prezentat nici un act legal din care să rezultă calificarea. Cînd au fost scoase în evidență aceste fapte, a părăsit întreprinderea (...). Pentru clarificarea situației lui S.G., au fost cerute datele necesare de la Monetăria statului, ultimul loc de muncă al acestuia. Din comunicările făcute reiese că la această întreprindere a fost încadrat la 13 noiembrie 1978 iar la 3 martie 1979 i s-a desfășurat contractul de muncă conf. art. 130 litera „1” din Codul muncii (...). De asemenea a mai rezultat că numitul în vîrstă de numai 38 ani a schimbat 17 locuri de muncă în decurs de 20 ani, exclusiv cele trei din acest an (...). Față de cele arătate rezultă cu prisosință lipsa de seriozitate a reclamantului, iar între ceea ce declară și faptele sale există o evidentă neconcordanță. Vă informăm că în ce privește unele deficiențe în activitatea la sere și alte aspecte, sesizarea a fost remisă resortului în drept pentru examinare și luarea măsurilor ce se impun.”

Sîntem Comitetul asociației locatarilor din strada Pribcagului nr. 1, bloc 25, sectorul 5, București. Acest bloc a fost dat în folosință la 10 aprilie 1979. În perioada imediat următoare s-a făcut o recepție preliminară între Comitetul asociației provizoriu și ICVL—ICPB, care se referea la părțile comune ale blocului 25 și anume partea electrică a părților comune și izolația de pe acoperișul blocului, asociației nefiindu-i lăsat nici un exemplar din procesul verbal. La ora actuală starea blocului nostru, deși atît de nou, lasă mult de dorit: subsolul de la scara III este inundat, țevile

Legea ne apără: s-o cunoaștem, s-o respectăm!

Un act de huliganism care nu poate rămâne nepedepsit

Martori

„In seara zilei de 25 august, in jurul orei 20,30, lucrind in schimbul trei, l-am intilnit pe sala pe Andrei Constantin Romus, insoțit de civa colegi. Starea in care se afla era de necrezut: imbrăcăminte ruptă, cămașa plină de sînge, fața tumefiată, nasul, in dreptul ochilor, vinat, pantalonii murdari de var, batista roșie la nas, in general aspectul unui om hăituit, disperat, distrus.

Am aflat că fusese bătut la restaurantul „Flora” de mai mulți ospătari pentru că ceruse condica de reclamații. Nu știu cum o ceruse, dar nimic nu poate justifica barbaria care făcuse dintr-un om epava care era Andrei Constantin Romus. Mai menționez că fiind foarte aproape de el n-am constatat că ar fi consumat băuturi alcoolice.” (Chiriță Paul, linotipist, secția „Gazete”)

„In seara zilei de 25 august, la ora 20,10, s-a prezentat la redacția ziarului „România liberă” tovarășul Andrei Constantin Romus, linotipist, pentru a ne cere sprijin și protecție, dată fiind situația cu totul specială in care se afla in acel moment. Din cele declarate am înțeles că, fiind client al restaurantului „Flora” — din complexul „Parc-Hotel” — și, nefiindu-i servită comanda (solicitase să mănince) a cerut condica de reclamații. A urmat o discuție, după care a fost lovit de un membru al personalului restaurantului, apoi trîrit într-un loc dosnîc și molestă de civa ospătari. Starea in care s-a prezentat la redacție confirmă declarația sa: fața tumefiată de lovitură, rădăcina nasului puternic invințită, urme de lovitură pe gamba piciorului stîng, cămașa ruptă și plină de sîngele care continua să-i curgă din nas. Plîngea și tremura, fiind încă sub influența șocului psihic suferit, dar perfect lucid: spuneti-mi, mă întreba, vă vine să credeți că un om poate arăta cum arăt eu, numai fiindcă am cerut condica de reclamații? Cercetindu-i rănile indeaproape mi-a fost ușor să mă conving că nu consumase băuturi alcoolice.” (Arthur Ioan — șef de secție la „România liberă”)

Certificat medico-legal

Examinind pe Andrei Constantin Romus am constatat că prezintă: echimoză violacee pe versantul lateral drept al piramidei nazale cu moderată tumefiere. Excoriație de 1 cm diametru pe umărul stîng. Discretă echimozare și tumefiere in regiunea parietală postero-externă stîngă. Acuză cefalee. La radiografia efectuată la Serv. medico-sanitar „Casa Școlii” rezultă fractura oaselor nazale. Concluzii: 1. Leziuni produse prin lovire cu corpuri dure. 2. Datează din 25 august a.c. 3. In vederea vindecării necesită 12—14 zile îngrijiri medicale de la data producerii, dacă nu survin complicații. MEDIC PRIMAR LEGIST, dr. Virgil Dragomirescu.

Reținem pînă acum

că Andrei Constantin Romus, muncitor tipograf, a fost lovit, că a fost lovit nemilos, că a fost lovit într-o instituție publică de oamenii acestei instituții, că nici o vină nu poate justifica desfigurarea unui om fără ca cei ce o fac să nu-și asume o gravă răspundere in fața legii, a semenilor, a unei comunități in care integritatea corporală, garanția ei se include material in însăși ideea mare a libertății individului. Mai reținem; de asemenea, că Andrei Constantin Romus nu consumase băuturi alcoolice, nu se afla in nici un caz in stare de ebrietate, nu era coleg, nici prieten, nici cunoștință cu cei ce l-au bătut, nu-i despărțeau interese contrare, că pur și simplu Andrei Constantin Romus se întilnise cu prietena lui și au mers, înainte ca el să intre in schimb de noapte, să se destindă la o grădină de vară, că trataseră amîndoi cu o exagerată încredere dreptul firesc de a fi servit de oameni plătiți ca să servească, că pretinseseră să le fie respectat acest drept, că loviri fizice, descumpăniți și uluiți, primiseră in plin șocul psihic: Tremuram, povestește Paulina Rusu, fata, tremuram, ameișem, nu mai deosebeam in jur, nu mai auzeam nimic, vedeam oameni, chipurile lor de-a valma, încercam să mă ridic de la masă, după ce văzusem cum Andrei fusese lovit in plină figură cu capul, nu înțelegeam, și cu cit voiam mai mult să înțeleg ceva, cu atît mai mult se cuibărea in mine frica, amețea, golul din jur, neputința, umilinta, rușinea și apoi, mult mai tîrziu, după ce i-au dat drumul, in drum spre „Casa Școlii”, simțindu-l alături gemind, scrișind din dinți, plîngînd, spasmele de indignare, sîngele, chipul desfigurat și iarăși gemetele de neputință, m-am temut că s-a petrecut ceva ireparabil in el, pînă-ntr-atît de zguduit — era de ceea ce putuse să i se intimple.

Ce spun invinuții?

Fără a fi siliți sau încurajați, sfătuiți sau induși in eroare, cei ce au compărut in fața procurorului Ion Rădulescu și a maiorului de miliție Dumitru Șerban s-au constituit de bunăvoie și cu dezinvolură într-o lume aparte, ciudată, tenebroasă, insidiosă, o lume.

a șantajului etic

„Sintem între noi, membri de partid...” — N-are nici o legătură, tovarășe Bărbulescu!

„Tovarăși, tinărul ăsta s-a prezentat la restaurant într-o ținută necorespunzătoare: cu plele, blugi, o cămașă prinsă, uite așa, numai într-un singur nasture, cred că s-a furisat pe undeva prin grădină, portarul nu l-ar fi primit... Dacă are conștiință să vină să-i pun cîteva întrebări, ce fel de tinăr este, așa se poartă tineretul nostru nou?...”

— Nu mizați prea mult pe efectele retoricii, tovarășe Bărbulescu. S-ar putea să-l chemăm, și atunci nu garantăm că nu v-ar pune și el cîteva întrebări.

„Dacă are conștiință, să vină! Nu să îndrume minciuni pe la colțuri.”

— De unde știți dv. ce îndrugă? V-am spus noi ceva? Dosarul este secret.

„Ce poate să vă spună decît niște minciuni?”

(Nicolae Bărbulescu, șeful unității)

a ipocriziei legalității

„Era beat. Regulamentele nu ne permit să servim consumatori in stare avansată de ebrietate. Ospătarii de serviciu la masa lor a venit și mi-a spus: E unul beat la o masă, cu o fată. Cere băuturi alcoolice. Eu nu-l servesc. Nu vreau să incalec regulamentul.”

— Tinărul, ca să știți și dv., este bolnav de ulcer. Nu servește băuturi alcoolice. In afară de asta, se pregătea să intre in schimb.

„Cînd a venit la mine și mi-a spus că nu e servit, i-am zis să fie răbdător, vin eu imediat și iau comanda.”

— Era beat?

„Era foarte beat.”

— Dacă regulamentele vă interzic să serviți oameni in stare de ebrietate, de ce nu i-ați spus că nu-l serviți?... Dar cum de v-ați dat seama că era foarte beat?

„După mers.”

— Ce faceți in momentul acela? Cînd tinărul s-a apropiat de loc?

„Mă grăbeam să servesc două mese de protocol.”

— Și așa ocupat cum erați, ați știut că tinărul e chiar cel de care v-a avertizat ospătarii. I-ați urmărit mergînd și v-ați dat seama că nu merge tocmai corect?...

„Și după vorbă, mi-am dat seama că e beat. Nu vorbea bine.”

(Gheorghe Nicolae, șef de sală)

a insolentei

„Dacă doriți să recunoșteți, recunoșteți: eu l-am lovit. Dar aș minți. Dacă v-ați ajutat, eu recunoșteți, poftim: eu l-am lovit. Dar nu l-am lovit, ăsta-i adevărul!”

— V-a văzut prietena celui lovit exact in momentul cînd îi aplicați lovitura.

„Că doar n-o să țină prietena lui eu mine.”

— După ce a fost lovit, tinărul s-a dus, cu nasul șiroind de sînge, la milițianul de serviciu și împreună cu acesta a venit direct la dîmneata, nu la altul, de pildă la ospătarii care refuzase să-l servească. A indicat și felul cum a fost lovit, confirmat apoi de certificatul medico-legal.

„Nu l-am lovit eu. L-am văzut cu un individ scund. Stăteau de vorbă. Poate l-a lovit ăla.”

(Gheorghe Nicolae, șef de sală)

a apelor tulburi

„In holul bucătăriei începuse să ne amenințe pe toți, pe mine, pe reprezentantul miliției, striga că ne aranjează, că are el pe cineva mare: cine o fi oare acel cineva mare? A scos un carnet roșu și zicea că-i de partid, că nu stă de vorbă eu de-alde noi, că ne dă la «Flacăra», să mă scuze tovarășul redactor...”

— De unde știți dîmneata că tovarășul redactor este de la «Flacăra»? Nu s-a prezentat...

„El, cum să nu-l cunoaștem noi pe tovarășul redactor? Mai știm și noi cîte ceva...”

— Muncitorul tipograf, să știți și dv., nu are nici o legătură cu revista „Flacăra”. In cel mai rău caz, v-ar fi amenințat cu ziarul „România liberă”, este linotipist in brigada acestui ziar...

„Se dădea mare, tovarăși, nu putea nimeni să stea de vorbă cu el, provoca scandal, și la noi vin mulți străini, aveam două mese oficiale, cu doi tovarăși miniștri, cu un tovarăș general, avem răspunderi...”

(Nicolae Bărbulescu, șef de unitate)

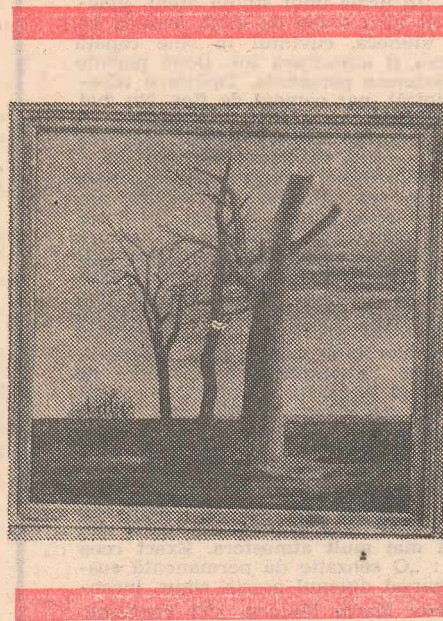
Observații la dosar

Dosarul cauzei cuprinde două seturi de declarații. Un set întocmit de miliție, după contestația lui Andrei. Și un set alcătuit după circa o lună, de cei doi anchetatori penali, maiorul Dumitru Șerban și procurorul Ion Rădulescu. Anchetații sînt aceiași. Nici o declarație nu corespunde cu cealaltă, nici un anchetat nu reia in a doua declarație, decît in linii generale, primele

afirmații. Nici unul nu recunoaște că l-ar fi lovit pe Andrei. După ospătarii, principalul vinovat ar fi tocmai lovitul. Faptul că era desfigurat este o intimplare. Sau o consecință logică a caracterului lui urit. Ei, ospătarii, au fost ultragiați. Ei sînt victimele. Și preocupați de această demonstrație comit prima și cea mai mare eroare: acuzîndu-l pe Andrei, nici unul din cei interogați nu-și neagă prezența la locul incidentului. Fiindcă totuși Andrei a fost bătut. O confirmă fata cu care era, o confirmă certificatul medico-legal, o confirmă numeroșii martori din tipografie și de la redacția ziarului „România liberă”. Și nu putea fi bătut decît de cei care au fost de față. Sau cel puțin de o parte dintre ei. Făptuitori sau complici, chestie de nuanță.

Din primul set de declarații nu rezultă nici explicit și nici implicit că Andrei ar fi lovit pe cineva, că ar fi spart ceva, că ar fi avut o comportare huliganică in restaurant. O singură declarație, cea a sefului de unitate, amintește și subliniază tonul iritat al lui Andrei, amenințările lui din holul bucătăriei, unde se afla după ce apelase la sprijinul milițianului de serviciu. Dar atît tonul iritat, cit și amenințările, dacă au fost, vădesc mai mult indignarea și neputința tinărului tipograf și mai puțin motivele pentru care a fost molestă și adus in starea de deteriorare fizică și psihică pe care am văzut-o.

Al doilea set de declarații este revelator mai ales prin insistențele cu care sub-

alternii reiau unele idei din declarația sefului unității și prin sublinierea unor amănunte care ar putea da cheia întregii probleme. In primul rînd, mai toate declarațiile din timpul doi scot in evidență amenințările lui Andrei in numele revistei „Flacăra”. Nici una din primele declarații nu amintește acest amănunt atît de insistent reluat ulterior. Și tocmai aceste insinuări, prin vicienia ce o cuprind, demască cu o forță ce ne scutește de comentarii caracterul și intențiile celor ce le comit.

Scriam de insistențele cu care au fost re-luate in declarațiile din timpul doi unele afirmații ale sefului de unitate din prima constatare: acum toți cei anchetați afirmă că au văzut cum Andrei a scos un carnet roșu, probabil de partid, și amenința cu el, sugerind in acest mod grosolan nu starea de umilinta și deznădejde a tinărului nedreptățit, ci caracterul lui descompus, avansata lui stare de ebrietate.

Deși chemat de Andrei, sergentul major Paraschiv in mod obligatoriu a fost martorul altercațiilor din subsolul clădirii, pentru ca pînă la urmă nu numai să nu-i i-a apărarea, dar să-l și amendeze contravențional pentru dezordine și tulburarea ordinii publice. De la capul in nas, primit in restaurant, pînă la starea de alterare fizică și psihică in care s-a prezentat la lucru, drumul trece prin subsolul unde a fost impins și unde sergentul major a fost, împreună cu seful de unitate Nicolae Bărbulescu, martor permanent.

Împreună cu milițianul, Andrei a mers și l-a căutat pe seful de sală, a nimerit in holul bucătăriei, inconjurat de ospătarii, poate s-a opus, poate a ripostat, poate a fost irreverențios, cert este că s-a trezit in subsol luat in pumni și desfigurat.

Vă rog să mă credeți că-mi este și mie foarte greu să redau toate penibilele contraziceri, negările, insinuirile de tot felul. Nimic pe lume, dar absolut nimic nu justifică actul huliganic de a lovi, laș, de a ridica mîna impotriva unui om bolnav, lipsit de apărare, inconjurat, hăituit, fără nici o vină; cu o fată sus care-l aștepta speriată, infricosată, înmărmurită. Nimic, absolut nimic nu poate justifica atitudinea de totală negare in fața evidenței, demersul onctuos, zimbelele fățarnice: la noi, bătut? Nu se poate! N-am văzut nimic. Jos in subsol a reușit să pătrundă un consumator care a fost alungat sub amenințarea că va păți la fel dacă nu se cară

repede. Îi rugăm pe acest martor să se adreseze miliției, procuraturii sau revistei noastre. Acest act de huliganism nu poate rămâne nepedepsit. Gestul de a lovi un om, de a lovi un om lipsit de apărare, patru-cinci-zece contra unu, acest gest nu este intrecut in abjecție decît de gestul de a nega, de a aduce justificări puerile, cu zimbetul pe buze, de credința că te poți sustrage evidenței apărât de o prezumtivă lipsă de probe.

Am incheiat de mult articolul și totuși nu mă pot ridica de la masa de scris. Mă obsedează o frază, o frază spusă calm, cu bravură și inconștientă, cu o revoltătoare siguranță de sine de un martor ocular și participant: Față de ce-am declarat astăzi, n-am nimic de adăugat. Asta este realitatea. Eu asta am văzut, asta spun: nu l-a bătut nimeni!

Iar mie îmi vine s-o iau de la capăt: atunci cine l-a lovit, cine l-a maltrat pe Andrei? Mînte el, mînte fata, mînte redacția, mînte tipografia, mîntim cu toții sau avem de-a face cu persoane față de care ne purtăm imbrobodiți de scrupule desuete?

Notă

Reținem din informațiile strîns in perioada anchetei că la restaurantul „Flora” sfidarea consumatorilor este un fapt curent ușor verificabil. Grija pentru salvarea cu orice preț a aparențelor (condica de reclamații) are ca motivație tocmai acest fond viciat. Perpetuarea lui și, in acest context, încercările de a-l ascunde au generat in cele din urmă actul huliganic din seara zilei de 25 august. Pentru că, indiferent de starea in discuție a reclamanților, dacă era sau nu era beat, nimic nu justifică și nu poate justifica într-o țară in care dreptatea nu se face cu pumnul, cu samavolnicia și teroarea, lovitura brutală, agresiunea lașă impotriva unui om lipsit de apărare.

Două circumstanțe, amîndouă agravante, subliniază și pun, și mai bine in lumină cele petrecute: comportarea sfidătoare și nedemnă a ospătarii avea loc nu la o circumstă oarecare, ci într-unul dintre cele mai pretentioase locuri ale Capitalei: la fel ca și gestul intempestiv al lovirii, pentru noi are aceeași relevanță încercarea ospătarii de a induce in eroare organul de miliție chemat să probeze adevărul, prezentîndu-i o stare de fapt nereală, inexistentă, din care rezulta că reclamanțul este un element înrăit, un scandalagiu notoriu. Acest lucru, la care se adăugă autoritatea locului unde se desfășura intimplarea, explică lipsa de orientare a subofiterului de miliție. Explică, dar nu scuza pasivitatea sa in timpul incidentului. Nu e vorba de a apăra pe cineva, ci de a acționa in numele adevărului și pentru adevăr. Ancheta efectuată de noi in prezența procurorului Ion Rădulescu și a unui gazetar a avut un caracter deschis și loial. Lipsa de fermitate a subofiterului de miliție, scoate și mai clar in evidență confuzia de criterii a conducerii complexului hotelier. Subofiterul era obligat să țină seama de explicațiile sefului de unitate. Sigur, mai tîrziu, pus in fața unei erori, descumpănit, dezorientat, a sovăit in reconsiderarea adevărului, altul decît cel pe care-l credea el, și in conformitate cu normele noastre aspre, dar drepte, va fi judecat in consecință.

Cercetările pentru stabilirea întregului adevăr sînt in curs, a întregului adevăr și a tuturor persoanelor vinovate, și indiferent cine sînt acestea, vor fi luate impotriva lor toate măsurile ce se impun.

Locotent-colonel
Maftei Vasile
șeful Circumscripției
2 Miliție

Împreună cu tovarășul lt. col. Vasile Maftei și tovarășul maior Dumitru Șerban am rediscutat acest caz la conducerea Inspectoratului General al Miliției. Am avut prilejul de a admira indignarea frumos răscolită de argumente, ce înlăturau orice posibilitate de eroare, a conducerii acestei instituții investite cu îndatorirea de a apăra legalitatea și drepturile fundamentale ale individului. Nici o îngăduință față de nici una dintre persoanele implicate, in ciuda durerii de a amesteca printre ele și un sergent major, refuzul oricărei justificări pentru fapta huliganică care contravine normelor de conviețuire proprii societății noastre. Motiv pentru care ținem să aducem mulțumiri tuturor celor care ne-au sprijinit in elucidarea cazului cit și conducerii I.G.M. pentru această lecție despre onoare in fața opiniei publice.

Sperăm că și in ceea ce privește organele comerțului vom putea consemna aceeași intransigență in adoptarea măsurilor exemplare impotriva celor ce au încălcat statutul de onoare al lucrătorilor din acest important sector al serviciilor către populație, măsuri care să meargă pînă la a înscrie in cartea de muncă a acestora „inapt pentru alimentația publică”.

NICOLAE CRISTACHE ■

Rubrică realizată cu sprijinul Procuraturii și al Miliției (Circa 2), sectorul 1, București

Eveniment cultural

„O scrisoare pierdută” — o partitură care cere un Stradivarius

La anumite intervale de timp vine în viața unui teatru și vremea lui Caragiale. Nu trebuie privită aceasta numai ca sentimentul unei „datorii” față de opera marelui dramaturg, ca o politică repertorială de valorificare a moștenirii noastre literare. O scrisoare pierdută semnifică în evoluția unui teatru maturitatea, momentul de vîrf al disponibilităților sale actoricești. Trei spectacole marchează în București începutul acestei stagiuni, între acestea, O scrisoare pierdută la Teatrul Național. Caragiale, ca dramaturg, a intrat în conștiința unei lumi întregi prin viabilitatea personajelor sale, prin tipologiile create, omenirea fiind mereu perfectibilă moral. De aceea și vine lumea la teatru. Nu neapărat pentru a mai vedea o dată și încă o dată cum mai merg treburile politice pe la 1875 sau 1911. Și dacă toate lucrurile se știu, și cu morala și cu politica, de ce mai vine lumea la teatru? Din același motiv care ne trimite a asculta un concert simfonic în interpretări diferite, pentru savoare interpretării. Păstrînd comparația, O scrisoare pierdută este o partitură care cere un Stradivarius. Oamenii țin la amintirile, la satisfacțiile lor. Cei care i-au văzut pe Ion Talianu și Grigore Vasiliu-Birlic, pe Elvira Godeanu și Ciugaru, pe Niki Atanasiu și Marcel Anghelescu, pe Radu Beligan, Costache Antoniu și Ion Fintescu, au aerul unor privilegiați ai sorții ce vor să ne convingă de irepetabilitatea unui asemenea fenomen. Tocmai de aceea ne interesează continuitatea lui.

Maestrul al interpretării și fin pedagog, Radu Beligan semnează de această dată regia la O scrisoare pierdută, obsesie a carierei sale de actor și teoretician, de gînditor într-ale teatrului, mizînd pe o echipă nouă, chiar tînără, traversînd cu ea o punte subțire și riscantă, printr-o lungă galerie de portrete. Oglînzile strălucitoare, uriașe, ovale, aurite, ce domină spațiul în care se consumă piesa (inspirată scenografia semnată de Mihai Tofan) intră în rol dispuse a arăta și ceea ce nu se vede. Ce poate fi nou într-o piesă cu replici care stau pe buzele tuturor, încă din primii ani ai instruirii noastre? Spectacolul debutează tensionat și alert, cum n-am mai văzut pînă acum, aceasta fiindu-l, de fapt, dominantă. În urma unui studiu atent, îndelungat al replicilor, meritul regiei dar și al unei trupe de elită, acestea își au mai întotdeauna subtextul, sensurile alunecă, cuvîntul în sine capătă organicitate, decupîndu-se cu toată savoea și adîncimea lui. Două partide politice de paie antrenează în luptă mari interese personale. Tipătescu (Costel Constantin) și Cațavencu (Gheorghe Dinică), par oameni de fier. Nu mai puțin vaporosă Zoe, lucidă însă (Tamara Crețulescu), bine distribuită, cu alege virtuți, dezvăluie sub decolteul ei interese care depășesc salvarea bunului ei renume. Goana după scrisoarea pierdută care înseamnă ori puterea, ori banii peșin se întinde aproape halucinant, captîndu-ne interesul, ca în fața unei premiere absolute. Dintr-un anumit unghi de vedere, am asistat la o dramă și nu la o comedie. Deși toată lumea cunoaște evoluția evenimentelor, un mister al spectacolului, elementul surpriză, își procură senzația că lucrurile se pot petrece pînă la urmă altfel. Lucrat în cele mai mici amănunte, cu semitonuri și nuanțe, cu gesturi bine gîndite, spectacolul se încheagă treptat într-o frescă vie, plină de culoare, caricaturală, evitînd orice schematism, deși cu personaje-marionetă, o frescă a unei societăți pe cît de reală, pe atît de iresponsabilă. În toată aparenta sa dezordine și folală, spectacolul își are echilibrul său interior bine cumpănit și urmărit, desăvîrșindu-se prin simțul proporțiilor care guvernează orice operă de artă. Majoritatea actorilor din echipă, cu toată încărcătura tipologică a personajelor pe care le interpretează, se bucură de aplauzele publicului chiar de la apariția lor în scenă, în primul rînd prin statutul artistic pe care îl au. De remarcat jocul în forță, tipul unui Tipătescu dur, creat de mai tînărul Costel Constantin, capabil să transmită emoția sa autentică, dogoritoare, mai ales atunci cînd credulul Trahanache (Mihai Fotino) îi citește conținutul scrisorii care îl amenință cu cariera, onoarea și amanta. Sint momente cînd nu ne dăm seama dacă lui Trahanache nu-i convine să pară mai credul decît este, ceea ce tensionează și mai mult atmosfera. Exact ceea ce și-a propus să realizeze Radu Beligan: „O senzație de permanență suspîndu-l, dominată de ambiguitate”. De remarcat desenul precis, sigur, inconfundabil, cu care știe să apară pretutindeni Marin Moraru, aici Farfurid. Din indicații de regie sau din prea plinul său, el șarjează poate prea mult. Intîlnirile sale cu Gheorghe Dinică, un vulpoi răvășit, tăios și laș, sint briante. Umbra lui Farfurid (Marian Hudac) nu lese din datele unei umbre. Cu bune reușite Jean Constantin (Pristanda), dovedește că este un actor cu disponibilități mai largi decît se credea. Dem Rădulescu (Cetățeanul turmentat), își îmbracă personajul prea mult cu ceea ce știm noi despre acest actor de talent. Agamemnon Dandanache (Grigore Gonța), nu ne-a convins. Cel puțin pe noi. Pentru amendamentele de amănunt aduse jocului unor actori ne amintim remarcă lui G. Ibrăileanu: „Autorul (Caragiale) nu șarjează, nu încarcă tipul cu note pe care cititorul le respinge...” Admirabil realizată scena alegerilor, a discursurilor, cu o bogată figurație, conferind piesei valoarea nepieritorului ei simbol. La Teatrul Național, pe prima scenă a țării, nemaigăsînd locuri, oameni mulți, în picioare, aplaudă un act de cultură, un spectacol nou prin însăși noutatea celor care l-au realizat.

ADI CUSIN ■

Pictura lui Florin Niculiu

Selectînd, într-o expoziție personală, pictura ori picturile „caracteristice”, marcăm, de fapt, lucrarea ori cele câteva lucrări care cuprind, într-un optim spiritual, un maximum de cuceriri (ajunse deprinderi, obișnuințe, repere stilistice) pe un minimum de suprafață prelucrată. Tabloul „cel mai caracteristic” este, în biografia creatorului, prilejul, totuși, al crizei. Momentul „lucrului care te definește”, care te fixează în conștiința publică e o satisfacție dificilă, dilematică. Cînd urcă muntele, omul poate să se bucure de înălțimea pe care o atinge dar și să ia aminte la nemărginirea orizontului ce i se deschide de acolo. Artiștii puternici dau puține astfel de opere „caracteristice”. O pînă nouă, care la o privire grăbită sau necultivată, pare perfect asemănătoare precedentei, arată unui ochi atent o seamă de revizuire, o anume neliniște, o anume nemulțumire în chiar miezul metodei. În expozițiile unor mediocri, producția „caracteristică” e rareori mișcată de un avînt tipic. În opera cu valoare estetică, generatoare de nouă continuitate e tocmai neputința de a repeta, de a industrializa o izbîndă. În destule expoziții, grija obstinată pentru unitate și continuitate este, în esență, o ocupație cam negustorească o problemă de multiplicare, de difuziune a ideii, nu o chestiune de creație. Artizanul se căpătuieste astfel în hotarele, pe zi ce trece mai clar trasate, mai „caracteristice”, ale unui ogor ostentînd curînd.

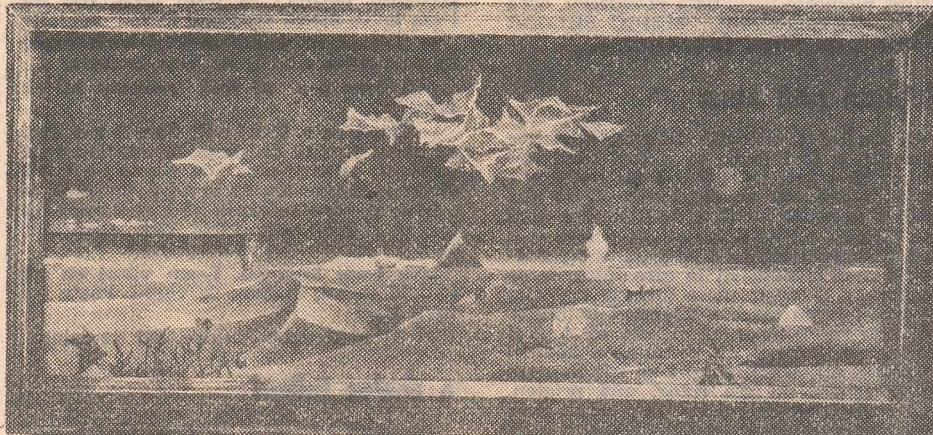
Caracteristic în pictura lui Florin Niculiu e melancolia. Mișloacele artei lui suferă acele prefaceri ce duc la sensibilizarea prin melancolie a întregii suprafețe pictate. În expoziția — cu alcătuire retrospectivă — de la Muzeul de artă al României vedem ce-a învățat Florin Niculiu de la Andreescu și Pallady, singurii maestri la care ardenta sa luciditate putea găsi sprijin și exemplu. Dacă lucrările din urmă ar părea să indice cu totul altă preocupare, sub raport plastic, decît cele din tinerețe, o analiză a rațiunii lor dîntii va arăta nu deplasarea centrului de interes, ci instăpînirea vibrației melancolice, simțămîntul cel mai îndreptățit în filosofie. Caracterul picturii lui Florin Niculiu, stilul, caracteristicul l-au făcut similitudinea, monumentul îngîndurat al lucrurilor reprezentate, sunetul stelar al spațiului, impietria fierbîntă a naturii, așteptarea precipitată a unui ecou ce nu se mai aude. Fiind expresia directă a unei înfrigurări stelare, de substanță lirică, avînd în tot timpul și în tot locul controlul unei inteligențe pline de orgoliu analitic, desenul lui Florin Niculiu e dintotdeauna încet, accidentat „neartistic”, e desenul celui care creează, a omului pentru care dubiul nu e nesigurantă, cît limpezire prin suferință. În desene și, în general, în „structura-desen a picturii se înțelege cel mai bine caracterul artei lui Florin Niculiu, spiritualitatea unui

imaginar cu destinul ordinii. Haosul cristalizează maestos, tema fundamentală a întregii picturi fiind cunoașterea, dureroasă biruință de a ști cum nasc în tîlburile viu planurile cristalului. Florin Niculiu a găsit la Andreescu și Pallady îndemnul de a privi și desena singurătatea semeată a copacilor uscați ori învinși de ger și îngheț. Pentru un pictor, copacul, cu modestia, cu sărăcia hieratică a existenței sale, toamna și iarna într-un peisaj sărman este o temă grea. Puținul înfățișărilor unei astfel de teme îi sperie pe prestidigitatorii picturii. Realitatea, iată, este deodată și fapt și alegorie, artistul trebuie să creadă numai în datul real ca să facă, fără a urmări dinadins accasta, pasul în vis. De aceea se și cheamă atît de intens, la Florin Niculiu, pinzele pictate odinioară cu pinze recente, unde alegoria, sub semnul unei melancolii extatice, e întregă (Pasiunea escortînd puritatea pe țarm la Vama Veche, Natură statică cu flăcările pasiunii, Tărm infinit cu flăcările pasiunii, Tărm infinit nocturn, Pom în noapte, Vanități și speranțe pe o plajă).

Adevărul este că pînă la această expoziție, arta lui Florin Niculiu n-a fost cunoscută decît parțial. A avut doar două expoziții personale (în 1964 și 1968) și lucrări la câteva manifestări colective și de grup. Dacă asupra calității viziunii și a darului de pictor opiniile criticii au mers cu generozitate într-aceeași idee, în ce privește importanța creației lui Florin Niculiu, ea a fost abia bănuită. Ansamblul ne arată un artist extraordinar, cu o conștiință nu numai originală, dar și foarte viguroasă. Mai bîgăm de seamă acum că lucrări fundamentale ale lui Florin Niculiu au stat necunoscut, iar dacă au ajuns în expoziții, n-au avut ecoul ce li se cuvenea, în perspectiva marilor gînduri ale efortului său artistic. Portretul lui Nicolae Bălcescu, bunăoară, trăiește acum, anturat de cîteva pinze ce subliniază tema solitudinii în sacrificiu, un patetism mistuitor. Este, fără îndoială, unul din cele mai frumoase portrete din cîte au muzele noastre și un minunat exemplu de cum merită a fi considerat portretul istoric.

Încă un fapt ce poate să explice impresia de forță activă, de grav triumf prilejuit de expoziția lui Florin Niculiu. Programul culorii este propriu numai acestui conținut. Legile culorii sint numai legile acestui conținut. Acordurile sale, șocante, dar profund adecvate interesului major al operei trebuie însușite, fără grabă, înfîlțite într-o stare de spirit prielnică. Într-o sală cu pictură de toată mina, în care culoarea mediază în termenii agreabilului unele capitole din istoria imaginii pictate, o pînă de Florin Niculiu, cu energiile ei savant strînite, cu desenul ei mult hrănit de intelect, cu sunetul ei astral, cu toată chemarea unui infinit de doruri și neliniști fără răspuns poate să pară o bizare, să fie primită cu o senzație de inconfort. Cultura adevărată, creația adevărată nu constituie însă o chestiune de confort imediat.

TUDOR OCTAVIAN ■

● CAP LIMPEDE

CARTE

Iată ce ne oferă în aceste zile Editura „Minerva”: Mic dictionar folcloric alcătuit de Tache Papahagi, „unul dintre cei mai distinși elevi, colaboratori și continuatori ai lui Ovid Densusianu”, care „a consacrat numeroase studii vieții materiale și spirituale a romanilor, într-o viziune de ansamblu atît de actuală și de fertilă astăzi, cînd limba și cultura sint înțelese ca modalități paralele ale activității umane”. Volumul 10 din cadrul ediției de Opere ale lui Delavrancea cuprinde o bibliografie care „urmărește să pună la îndemina celor interesați o imagine cuprinzătoare și multilaterală a activității desfășurate de Delavrancea între

anii 1877—1918, ca scriitor, gazetar și om politic”. Ion Apostol Popescu a cules de pe Valea Someșului colăcării, cîntece și strigături pe care le-a înmănușat într-un frumos volum intitulat Orații de auză. A apărut și volumul al doilea din cadrul ediției de Opere — Gib Mihăescu. Este vorba de Brațul Andromedei. Cu ajutorul Editurii „Univers” avem în românește, în traducerea lui Eugen Tănase, epopeea Cîntarea Cidului, monument al literaturii spaniole. ● Atitudinea disprețuitoare față de stomac se intitulează o nouă carte a lui Ilf și Petrov transpusă în limba română de Alexandru Stark. Ea cuprinde însemnări, foi-leteoane, schițe, nuvele și povestiri din opera strălucitorilor reprezentanți ai umorului și satirei.

Pe urmele lui Mihail Kogălniceanu se intitulează cartea lui Augustin Z.N. Pop apărută la Editura Sport-Turism din București. Cităm din prefață: „Lucrarea se adresează marelui public, voindu-se, așa cum se exprimă și în titlu, o invitație la călătorie pe urmele marelui patriot. Prin documentele pe care le conține, multe scoase la lumină de autor și publicitate parțial, ea va reține, fără îndoială, și atenția specialiștilor. Înainte de orice, noi ne-am propus să rememorăm, pentru miile și miile de călători contemporani, rutele de viață creatoare și de drumetie ale acestui „om genial”, cum îl numește N. Iorga, „bloc formidabil de stîncă”, după expresia lui Octavian Goga sau, după aprecierea lui A.D. Xenopol, natură aleasă ce cu greu încap

cîte două alături în un veac”. Un volum de un mare interes a fost publicat la Editura Științifică și Enciclopedică: Politică externă a României în perioada 1944—1947. „Lucrarea de față constituie o încercare de a elucidă, printr-o analiză mai detaliată, unele evenimente și acțiuni care au avut loc în politica externă a României și pe plan internațional în anii 1944—1947. Scopul ei este de a evidenția aspectele situației internaționale a României și ale activității ei pe plan extern, ale luptei neobosite desfășurate de Partidul Comunist Român, ca exponent al aspirațiilor de libertate și independență ale întregului nostru popor, pentru ca România să ocupe un loc demn în rîndul națiunilor iubitoare de pace și progres și să se mani-

feste tot mai puternic ca un factor activ al colaborării și securității internaționale”.

„Metropol” s-a alăturat, de cîteva săptămîni, micului pluton al formațiilor noastre care au la activ cîte două LP-uri. Primul lor album — Sunetul în zbor (în limba maghiară) apărut în 1978, al doilea, intitulat Vouă, în luna septembrie anul acesta. Cel puțin... așa se spune, deoarece ca și în cazul altor discuri cu muzică pop sau folk — nimeni nu l-a zărit în rafturi, tirajul fiind probabil insuficient. Albumul are o sonoritate definitiv hard-rock; fac excepție cîteva scurte pasaje mai „cătute”,

ușor „spațiale”, precum și ultimul cîntec — Tot pe drum — cu tentă country. Instrumentația nu depășește perimetrul chitare-baterie (rare adăugiri de mellotron, muzică, percuție), iar muzica și versurile aparțin membrilor grupului. Așadar, mai mult decît orice formație avînd discuri apărute la „Electrecord”, creația și execuția sint conținute în cadrul unei singure celule, fără contribuții exterioare. Astfel se explică unitatea sonorității discului, și în general a întregului repertoriu al grupului orădean. Fără divagații, este urmărită ferm linia muzicală dorită; acest album devine încă o mărturie că „Metropol” este cel mai serios și tenace grup românesc de hard-rock, după cum numeroasele concerte au dovedit că

PETRE STOICA

Basn modern

Copiii descoperă în iarbă un pește
copiii deschid o fereastră
și curioși se strecoară în odăile peștelui
în care văd
containere cu reziduuri atomice
cutii de conserve umplute cu păcură
zdrăneci ziere tuburi de spray
păsări moarte păsări moarte
și mii de obiecte din plastic
copiii văd totodată o carte în care se
află
ode închinată naturii și splendorilor
sale.

Și ce?

Și ce dacă sunt adeptul ceaiului de
sunătoare?
și ce? înseamnă oare că nu am dreptul
să număr
petecele de pe spinarea istoriei?

Așadar

O ce secol măreț spune gărgărița
diafană o
toate aparatele de zbor aterizează la
punctul dinaintea fixat
toate transfuziile de sînge își găsesc
justificarea
adevărurile se răsucesc pe osii unse cu
dibăcie o
pină și eternei mătreațe i s-a găsit un
leac ideal
cu ajutorul computerelor evident
așadar trompeților în pelerine de
plastic
cereți ridicarea cortinei calmă să intre
apa somnului egalizator o și o

Poem idilic

La marginea orașului
fier vechi sticle sparte anvelope uzate
resturi menajere șesuri de zgură
așezați pe scaunele de plastic
șobolanii ascultă cu pioșenie
înnul gunoiiului

Anunț la mica publicitate

Cedez sicriu biedermeier stare
excepțională preiau adăpost
antiatomic confort trei sau patru
sunăți
după încheierea tratativilor de pace

Poem nevinovat

Iubirea adevărul speranța
înserise pe aripile fluturului oprit în
poiană
de ce dezinfectarea locului?

Poemul (I)

Discreția unui fluture pe arma
soldatului în lanul de griu

Poemul (II)

Un felinar atirnat
de catargul fîntînii în ceață

Adevărul tău

Adevărul tău are culoarea cireșelor în
ploaie
are culoarea șopirlelor lipite pe stînci
de aur
a perlei și a diamantelor în cutia
plușată o are
da dar numai adevărul tău

Vorbe de cafeenea

Cincizeci și ceva de
ani de-atunci... Venit
la București, oltean
imberb, cu veleități
de artisticăraie, era fi-
resc, din prima zi, să
mă învîrt în jurul
Capșei. Faimoasa ca-
fenea trona în plin.
După Fialcowski, Kü-
bler, Imperial, Te-
rasă... Exact în spa-
tiul actualului restau-
rant, cafeenea, anexă
a cofetăriei, chema
privirile străzii prin
vitrinele largi, înșirate pe Edgard Quinet,
și una singură pe Calea Victoriei. Intra-
rea, oblică, din întretăierea străzilor.
Înăuntru, mese de lemn, banchete pe lingă
pereți. Pe cel din stînga, cum intrai,
imensă oglindă, răsfrîngînd dispuțele
scriitorilor, chinuții de parce... În fund,
ocupînd toată latura: Masa Morții!
Nimic încercat, inzorzonat, o simplitate

chiar modestă, învăluită în fumul tutunu-
lui, în aburii șvarturilor, în fumul ideilor
și cel, de visare, al amăgirilor...

Ce semnalare magică hărăzise Capșei
să fie frecventată doar de semintia ar-
tistică, nimeni nu putea tălcul. Clientii,
aceiași: scriitori, actori, gazetari, pictori,
sculptori, muzicieni. Rar „civil” din afara
cercului, care nesimțindu-se „în notă”, a
doua oară nu mai călea în sanctuar. În-
tr-adevăr, un sanctuar al spiritualității, în
care se încrușau idei, se declanșau bu-
tade, se filozofa și rareori se punea țara
la cale.

O altă caracteristică: nu intrau femeile.
Singura care mai „scăpa”, pentru
cinci-zece minute, nesimțindu-se la lar-
gul ei, era soția poetului George Grego-
rian, care-i susținea jena cu musculatura
de luptător...

Se pătrundea greu în sanctuar. Nu din-
tr-o dată. După stagiul făcut pe trotuar.
Curgeau streșinile făcîndu-ne ciuculete și
tîneretea noastră, neghioabă, jînduia des-
tinul mirific al latifundiarilor dinăuntru...
Prin picla geamului aburit, ne înmărmu-
rea într-o dulce beatitudine — chiar dacă
ne-ntorcea pe dos vifonița străzii — fu-
lărul cadrilat al lui Conu Minu; muș-
tața de palicar a tîlmăcitorului lui Omar
Khayyam, Alexandru Teodor Maria Sta-
matiad; ciocul de popă de țară al lui
Sorbul; coama leonină a lui Cazaban;
ochii neastîmpărați, de zbirnel, ai lui Puiu
Iancovescu; cei de vevertă ai lui Camil

Petrescu. Cînd nimereau, de la circiumă,
lunetele, de scafandru, ale nemuritorului
„candelabru”, Iancu Brezeanu, ele săge-
tau atît de tare prin ferestre, că ne apuca
amețea...

Pină la urmă ne strecuram... De oplo-
șeală, la una din mesele de la intrare.
Șui, gata să alunecăm de pe scaun, se
uita cu compasiune la stingnerea noastră,
Nicolae rinocerul, chelnerul care cres-
cuse, păsuise și împrumutase nenumărate
generații de nemuritori. Ciulind urechile
la fabuloasele replici și hoibind ochii,
străfulgerați de fericire, treptat avansam.
Spre centrul cafeenei. Ca pină la urmă
să-i devenim familiari, să nu ne mai
despărțim de vraja ei, amantă spirituală,
credincioasă crezului fiecărui.

Iancovescu, devenit repede regele ei, o
abordase cu cincizeci de bani în buzunar.
Și în ziua cînd împlinea șazeci de ani
de teatru și tot atîția de cafeenea, făcîndu-
i-se dor, a venit cu mine la Capșa,
cofetăria, avînd în pungă aceeași firfirică,
a începuturilor. Chiar mi-a subliniat:
— Ce e viața!... Posed aceeași băncuță
cu care am intrat în cafeenea, acum cînd
am vîrsta civilizației...

Colac peste pupăză, un binevoitor își
însușise blana lui din cuier. L-am con-
dus acasă în haină, prin ținene.

Se vede că cofetăria tinuse să se răz-
bune pe gloria cafeenei.

GABY MICHAILESCU ■

Himera luxului cu orice preț

Nu constituie nici o noutate afirmația
că autorii faptelor infracționale **premeditate**
se consideră **infașibili**. Această gravă
eroare a încrederii oarbe în abilitatea per-
fectă le dă celor în cauză impulsul nefast
cître actul fraudulos. Ce se întîmplă în
realitate?

Să urmărim cu atenție un astfel de caz,
în care autorul faptei n-a dus lipsă nici
de imaginație, nici de îndrăzneală, nici de
condiții favorizatoare.

Intr-una din zile, pe adresa C.A.P.
Checea din județul Timiș sosește un ex-
tras de cont pentru suma de 19.592,98 lei,
emis de Banca pentru agricultură și in-
dustria alimentară — B.A.I.A. Contabilul
sef Cornel Brătescu îl privește cu nedu-
merire: „Pentru ce pretinde oare B.A.I.A.
acești bani?” Într-adevăr, orice dispoziție
de plată necesită o justificare. Simplu ca
„bună ziua”. Întîmplător trece pe la C.A.P.
Checea reprezentanta B.A.I.A., inspectoarea
Aurelia Sarchiz. Contabilul-sef cere expli-
cații.

— Aaa, nu vă faceți probleme — îl li-
niștește ea. Este vorba de **recalcularea**
dobinzilor pentru creditele ce vi s-au
acordate.

Și banii sint imediat virati în contul
B.A.I.A.

După cîteva timp, la C.A.P. Checea se
primesc alte dispoziții de plată: una pen-
tru 18.320,75 lei, alta pentru 3.877 lei, încă
una pentru 5.550 lei... Fiecare din acestea
erau însă însoțite de scurte note explica-
tative: „recalculare a dobinzilor pentru
creditele acordate”.

Mai putea să aibă cineva îndoielei cu
privire la justificarea unor astfel de do-
cumente financiare? Desigur, chiar și un
neinițiat și-ar fi pus întrebarea: cum,
adică atîtea recalculări de dobînzii într-o
perioadă de cîteva luni?! Contabilul-sef
Cornel Brătescu nu s-a mai obosit însă
cu asemenea întrebări. El avea **acoperire**
în **explicatia verbală** a inspectoarei Au-
relia Sarchiz și în mențiunile scrise care
însoțeau extrasele de cont. Și, la urma ur-
mei, erau banii C.A.P.-ului. Ne putem
ușor imagina însă cum ar fi reacționat
contabilul-sef dacă ar fi trebuit să plă-
tească dobînzii din buzunarul propriu, mai
ales cînd explicațiile n-ar fi fost convin-
gătoare.

Si iată că am ajuns la punctul slab al
unor funcționari birocrati — **superficiali-
tatea** — de care profită uneori elementele
infracționare versate.

— Într-adevăr, mi s-a părut ceva neclar
— avea să recunoască C. B. Dar am în-
trebat-o pe inspectoare. Să nu fi avut în-
credere?

Atunci cînd apar suspiciuni într-o pro-
blemă sau alta, mai ales cînd este vorba
de reguli bine stabilite, de norme legale,
de interese obștine, nu te poți scuza cu
explicații neverosimile. Fie ele date chiar
și de un inspector de bancă. Pentru că
aici este surpriza în cazul pe care îl re-
latăm: **autorul faimoasei afaceri cu ex-
trase de conturi era chiar inspectoarea de
bancă Aurelia Sarchiz**. Aproape de nece-
zut! Cum avea să intre A. S. în posesia
banilor pe care C.A.P.-ul Checea, și nu
numai cel din Checea, îi vira în contul
B.A.I.A.? Spuneam însă că unii infractori
nu duc lipsă de imaginație și nici de in-
drăzneală. Aurelia Sarchiz a dovedit, în-
tr-adevăr, multă abilitate. Profitînd de
calitatea ei oficială de inspector de bancă
cu atribuții de control și îndrumare pe
linie financiar-contabilă la C.A.P.-urile
din zona respectivă, ea a conceput un plan
ingenios de realizare a unor venituri
ilegale.

După cum au stabilit cercetările efec-
tuate de căpitănel Stefan Cserbanik din
Militia județului Timiș, ca și după pro-
priile mărturisiri ale autoarei, ideea de
fraudă a apărut la cea în cauză după ce
i s-a repartizat un apartament cu trei
camere în municipiul Timișoara. A tinut
să-l vadă cît mai repede mobilat și dotat
cu tot ce există mai scump și mai mo-
dern în materie de confort. Pentru a-si
atinge acest scop meschin a emis extrase
de cont fictive, avînd grijă ca banii ajunși
în bancă pe aceste căi să fie virati în
contul altor unități economice, ca
ICSMMCh, Mobila Banatului și altele, de
la care ea a ridicat, în baza unor dele-
gații false, obiectele pe care singură le
indicase în notele de comandă, chipurile
pentru grădinițele C.A.P.-urilor respec-
tive.

Astfel, în baza a **10 extrase de cont**
fictive, Aurelia Sarchiz a reusit într-o pe-
rioadă de **14 luni** de zile să sustragă din
avutul obștesc bunuri în valoare de **98.000**
lei, între care 3 frigider, mobilă pentru
toate camerele și bucătărie, covoare, 6
plăpumi, 20 pături diferite, două aparate
de radio, un televizor, servicii de por-
telan din import, calorifere electrice etc.

Într-adevăr, apartamentul Aureliei Sar-
chiz devenise într-un an și ceva de nere-
cunoscut, confortul fiind de-a dreptul ui-
mitor. Dar cu ce preț? Cu riscul de a
pierde totul, inclusiv libertatea și demni-
tatea. Un an și cîteva luni între himera
luxului cu orice preț și realitatea balo-
nului de săpun.

MIHAI GROZAVU ■

Mai ieri, un K

Se rostea, mai ieri, un K:
„Ba că nu și ba că da”.

Cu o voce ventrilocă
Se visa în mare vogă,
Cam pe-acolo unde n-
s Cîrpe domnii, de Paris...
Nu știu ce lungimi de unde-i
Purtau vorbele imunde
Către țara ce i-a dat
Lapte în șistă curat,
Cînd striga, mai ieri, un K:
„Ba că nu și ba că da”.

Din privire cum să pierzi
Ochii tîritori și verzi,
Ce otrava-și șerpuiesc
Spre ogorul românesc?

Cum să-i lași, inveninați,
Să-și rotească spre Carpați
Ochii răi și bulbucăți?

Otrăvitul, cinic grai,
Cum să-l știi că se ridică
Într-o spunere peltică
Spre acest picior de plai?

Dacă-i doare capul, lasă,
Mai avem, sub grînzi, o coasă
Ce se mlădie prin ierbi,
Și nu-i este interzis
Să rețeze-n cale șerpi,
Fie ei și ...de Paris.

Toate astea le știa
Cînd striga, mai ieri, un K:
„Ba că nu și ba că da?”

NICOLAE DRAGOȘ ■

Cronica șoselei

Iarăși alcoolul!

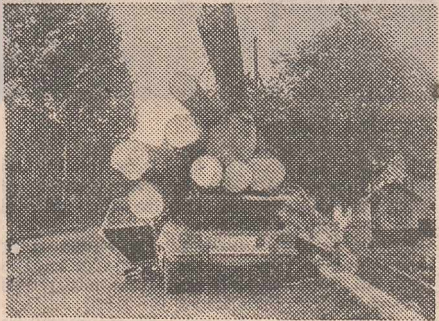
Trist și îngindurat Ioan Popiceanu,
contabil la C.A.P. Ciuchici, județul Caraș
Severin, își pilota autoturismul către Sa-
natoriul T.B.C. Marila din apropierea ora-
șului Oravița, unde soția și fetița se aflau
internate.

La spital, vestea că tratamentul celor
două bolnave urma să dureze vreme în-
delungată îl intristase și mai mult pe I.P.
După ce a stat circa o oră de vorbă cu
soția și fiica, I.P. a fost sfătuit de medicii
să se retragă pentru a nu obosi bolnavele.

La volanul mașinii, în drum spre Ora-
vița, Popiceanu se gîndea la necazurile
care se abătuseră toate deodată asupra
lui. Simțînd nevoia să-și împărtășească
cuiva păsurile, a tras mașina în fața ba-
rului de zi din orașul sus-amîntit. Aici
aproape întotdeauna își găsea cunoștințe.

N-a trecut mult și în local au apărut
Nicolae Păuna, Simeon Mănescu și
Gheorghe Urdăreanu. Cei trei l-au ascu-
tat pe Popiceanu, consolidînd-l și incur-
jîndu-l.

Cînd, în sfîrșit, gestionarul le-a amintit
de ora închiderii, cei patru s-au ridicat

cu greu de pe scaune. Printre sughițuri,
Popiceanu, care mergea pe două cărări
către mașină, încerca să le declare prie-
tenilor „Vă mulțumesc că m-ați făcut să
uit necazurile”.

A reusit cu dificultate sub privirile in-
diferente ale celor trei să introducă cheia
în contact. Autoturismul a fost pus în
mișcare către centrul orașului și apoi a
pătruns în D.N. nr. 47 B. În mașină gălă-
gie mare. Ajunseseră la stadiul în care
toți vorbesc și nici unul nu ascultă pe
celălalt. Pilotul încerca să le explice ceva
și era foarte intrigat că nimeni nu-l
ascultă. Cu capul întors către interlocu-

torii care ocupau fotoliul din spate, cu o
mină pe volan și cu cealaltă gesticulînd,
Popiceanu apăsă în mod inconștient pe
pedala de accelerație, imprimînd auto-
vehiculului o viteză în totală neconcor-
danță cu serpentinele, pantele și rampele
accentuate ale drumului. Nesesizînd din
timp, din cauza stării de ebrietate în care
se afla, un viraj strîns la stînga, pilotul
nu a putut la un moment dat să evite
„ștergerea” unui parapet. A reusit ca prin
minune să redrezeze mașina.

— Ce v-ați speriat?, i-a întrebat
Popiceanu pe pasageri. Aceștia, cu
excepția unuia dintre ei — Gheorghe
Urdăreanu — erau atît de beți încît nici
nu sesizaseră coliziunea cu parapetul.

Pe Urdăreanu care nu băuse mai puțin
decît ceilalți, dar rezistase mai bine, lo-
virea parapetului l-a determinat să fie
mai circumspect la „stilul” de conducere
al pilotului. N-a îndrăznit însă să formu-
leze vreun reproș la adresa soferului, ci
a început doar să se uite mai atent la
drum. Ce-i drept, printre siluetele celor
doi ocupanți ai locurilor din față, nu prea
vedea el mare lucru, dar totuși putea
observa ce se petrece înaintea mașinii.

În timp ce ceilalți trei continuau să
discute, autoturismul a parcurs scurta
distanță ce îl mai despărțea pină la auto-
camion, înfîngîndu-se în buștenii cu dia-
metrul de 50-60 cm. Mașina a fost

literalmente decapotată și odată cu tabla
au fost zdrobite și capetele celor trei
ocupanți. Urdăreanu care s-a făcut „mic”
între cele două fotolii s-a ales doar cu
fractura unui picior și cu cîteva contuzii
în zona capului.

Inconștiența unui sofer în vîrstă de
doar 29 de ani care își pierde viața în cel
mai stupid mod.

Doi oameni în floarea vîrstei care cad
și ei victimă abuzului de alcool, oameni
care puteau ușor să-și dea seama că so-
ferul care abia se putea tine pe picioare
(ulterior analiza de laborator i-a stabilit
o imbibație alcoolică în sînge de 3‰!)
nu va putea stăpîni cei 50 de cai putere
ai mașinii și se va ajunge în final la
accident.

Un sofer care abandonează autoca-
mionul încercat cu bușteni în pană pe
stradă și nu găsește timp de 3 ore (în
ciuda defectiunii care putea fi remediată
relativ ușor) posibilitatea de a înlătura de
pe șosea un obstacol periculos pentru cir-
culație.

Un șef de coloană (Gheorghe Scobere-
cea) care, înștiințat despre rămînerea în
pană a unui autocamion, nu ia măsurile
necesare pentru readucerea lui la unitate.
Iată factorii care au contribuit la produ-
cerea acestui tragic accident.

Colonel VICTOR BEDA ■

Zece zile cu tinerii bucureșteni

Radu Gheorghe

Cronica

(338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347)

13 OCTOMBRIE

Microstagiunea Ceneclului Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra, condus de poetul Adrian Păunescu, n-a început într-o zi fastă. Pe 13 octombrie cerul a fost senin, într-adevăr. Piața Amzei aglomerată, dar sala de 560 de locuri a Teatrului „Ion Creangă” nu s-a umplut ca la manifestările de altădată. Un aer melancolic, de îndrăgostiți care se despart, de păsări călătoare care pleacă, a pluit un timp prin sală pînă la bătaia primului gong. Publicul n-a mai venit la spectacol spulberind prejudecățile „scenei italiene” — și în acest sens probabil că nu am ales cea mai bună sală — ci, dimpotrivă, a venit ca la un spectacol obișnuit, cu întreaga recuzită a tabieturilor teatrului profesionist, sau ca la operă, în așteptarea unei acute, a unui „si bemol” care să satisfacă gusturile comode. Orchestra „Quod libet musicum”, invitată de noi în recital, a impus de la început un ton grav, necesar actului major de cultură, de artă, deși era limpede că o parte din public nu e educat în spiritul sublimiei muzici clasice. Am invitat intenționat o mare orchestră de muzică de cameră, dirijată de unul dintre cei mai mari instrumentiști ai lumii, clarinetistul Aurelian Octav Popa, pentru că intenționăm ca prin intermediul manifestărilor noastre să inițiem publicul și în secretele muzicii culte.

În cea de-a doua parte a seriei Mircea Vintilă și Florian Pittiș ne-au demonstrat pînă la ce limite înalte de comunicare prin vers și prin cîntec se poate ajunge în spațiul lumii în care ne mișcăm. Cei doi interpreți se înțeleg perfect între ei, urmare a unui îndelung travaliu și a unei seriozități profesionale exemplare.

În atmosfera sublimă a poeziei de valoare impusă în această primă seară de ceneclu din microstagiune, prezența poetului Petre Stoica a fost o bucurie a spiritului.

14 OCTOMBRIE

Ce-au urmărit cei care s-au aflat duminică în sala Teatrului „Ion Creangă”? În primul rînd generoasa desfășurare de ritmuri oferită de Grupul folk T din Tîrgoviște. Formația și-a demonstrat încă o dată capacitatea de a „încălzi” publicul și de a și-l apropia printr-o muzică simplă, accesibilă, de inspirație folclorică.

Dar această întîmplare literar-artistică a stat mai mult sub semnul unei atmosfere de seninătate și echilibru creată de ulitorul harpist Ion Ivan Roncea și de recitalul combinat al Marcelei Saftiu și Florin Zamfirescu. Primul — aflat pentru întîia oară în ceneclu — a vrăjit pur și simplu auditoriul, în special cu *Vitava* de Smetana.

În cele zece cîntece pe care le-a interpretat — și din care nu au lipsit *Olean*, *Fiii lacrimilor tale*, *Dona, Dona*, *Singura poveste* — Marcela Saftiu a dovedit că rămîne în continuare una din cele mai bune interprete de folk pe care le avem.

Florin Zamfirescu de la Teatrul Giulești, și-a etalat cu generozitate vastele sale re-

surse interpretative creînd bune momente de umor (*Hanny* de Miron Radu Paraschivescu) dar și de gravitate, rostind într-un mod senzațional *Monologul puiului de vulpe* de Evgheni Evtuşenko și *Patru preludii pentru joaca vîntului* de Carl Sandburg.

15 OCTOMBRIE

A deschis spectacolul actorul îndrăgit de noi toți, Virgil Ogășanu de la Teatrul „L. S. Bulandra”, care ne-a tăiat respirația prin firescul și naturalețea interpretării sale. Fragmentul din *La liiteci*, cele două parodii după texte de muzică ușoară de Marin Sorescu au cucerit publicul. *Balada fantastică*, parodia lui I. L. Caragiale după Cincinat Păvulescu, mai puțin cunoscută, ne-au luminat inimile cu umorul poeziei dar și cu umorul lui Virgil Ogășanu. În monologul lui Hlestakov din *Revizorul*, actorul și-a dat întreaga măsură a talentului său, convingîndu-ne că firescul și spontaneitatea sa vin dintr-o profundă înțelegere a textului, din muncă, din inteligență. De aceeași magistrală interpretare s-a bucurat poezia *Coș fără flori* de Adrian Păunescu. Ceneclu Flacăra, deschis oricărui talente autentice, a prezentat publicului trei debuturi, trei nume în a căror evoluție ne place să credem. Elena Militaru Trandafir a interpretat cu multă sensibilitate *Mioriia* lui Nicolae Labiș, cîntecul ei urcîndu-se înalt și pur, emoționant. Radu Ripeanu, student în anul V la Electronică, și-a cîntat acompaniîndu-se la chitară propria poezie *Pentru pace*, frapînd prin calitatea versurilor, prin atitudinea sa patetică, de om tînar, față de problemele vitale ale omenirii. Un alt tînar, Ducu Bertzi, inginer la IMUA București, a delectat publicul, timbrul vocii sale calde și grave făcînd să răsună *Doina*, *Căii liberi*, *Omul pădurii*, *Săraca inima mîe*. Dar ce a adus un plus de strălucire acestei minunate întîmplări artistice a fost prezența actorului Radu Gheorghe de la Naționalul bucureștean, care a făcut din seara zilei de 15 octombrie, ziua lui. De neuitat interpretarea (vioară și voce) a *Prietenii defunctului* de Eugen Seceleanu, ca și *Fabula moralei* de Aurel Baranga, pantomimele sale la *Simfonia a V-a* de Beethoven, la *Paganini*, ca să nu mai vorbim de *Fereastra*, finalul plin de lirism al uimitorului său recital. Urmărindu-l pe Radu Gheorghe ne-a dominat sentimentul de nemaivăzut.

16 OCTOMBRIE

Mai bine de trei ceasuri au petrecut spectatori marți în compania membrilor Ceneclului Flacăra. Au fost pe scenă Adrian Ivanițchi, Gabriel Iencec, Maria Nagy, Radu Gheorghe și grupul coral Song condus de Ion Luchian Mihalea. S-au interpretat în general piese de multă vreme cunoscute de public, unele difuzate și la radio și televiziune. N-am putea afirma ca toate secvențele reprezentației au atins același nivel înalt de calitate. În unele momente ale sale întimplarea literar-artistică s-a desfășurat fără vervă și strălucire. Dar, ca și în seara precedentă, a apărut în fața spectatorilor un actor care pur și simplu a electrizat sala. Este vorba de Radu Gheorghe, care a jucat și s-a jucat magistral, eliberat de orice convenții artistice, improvizatiile sale dovedind o imaginație debordantă. Împreună cu grupul Song, (format din Matei Doina, Filip Tatiana, Ionescu Bianca, Moca Adriana, Boian Mihaela, Iancu Maria, Rădulescu Isolda, Terbescu Lucia, Siminiceanu Mirela, Gruită Cristina, Moldoveanu Maria, Filipoiu Antonina, Niculescu Anca, Calotă Aurora, Tatarciuc Doina, Ardeleanu Carmen, Gheorghe Gabriela, Roșianu Sabina, Schwartz Simona, Sălceanu Mihaela, Argeșiu Anca, Tăutu Marina, Cărașu Doina, Sabău Hortensia, Strimbeanu Aurora, Stanciu Hermina, Munteanu Mariana, Enea Magdalena, Sirbu Carmen, Diaconu Mioara, Cosmescu Daniela, Schwartz Robert, Popovici Gelu, Vizante Dorin, Popa Dan, Sabău Cristian, Paliuc Sorin, Tican Dan, Munteanu Gerald, Stanoievici Bogdan, Moșteanu Iulian, Chițacu Adrian, Frățilă Andrei, Stan Nicolae, Bertzi Alexandru, Enea Dan, Mihai Cornel, Goia Teodor, Pauliuc Andrian, Florescu Florin, Mihăiță Dragoș și condus de Ion Luchian Mihalea) pe care l-a chemat în ajutorul său, el a creat pe scenă un spațiu unde totul — în sens artistic — devine posibil.

17 OCTOMBRIE

Recitalurile din seara zilei de miercuri, 17 octombrie, au debutat cu Mircea Bodolan, cîntăreț cu un glas plăcut, învîlitor, dar acompaniat de această dată de o orchestră mult prea zgomotoasă care l-a acoperit. Cînd, în final, poetul Adrian

Ioan Alexandru

Ion Gheorghe

Cezar Ivănescu.

Marin Sorescu

Petre Stoica

Romulus Vulpescu

Păunescu l-a invitat să ofere un bis de unul singur, calitățile sale de cîntăreț și interpret s-au făcut simțite din plin și sala a aplaudat frenetic.

Spre regretul nostru, din cauza unor defecțiuni tehnice de sonorizare audiația promisă, în premieră mondială a discului „După melci” înregistrat de Nicu Alifantis la Casa de discuri „Electrecord” pe versurile lui Ion Barbu, n-a putut fi ur-

mărit. Astfel încît Nicu Alifantis s-a văzut obligat să reia cîteva din vechile sale succese. Glasul său a răsunat ca întotdeauna puternic, viril, interpretarea a fost tensionată și patetică.

Eugen Cristea s-a mișcat pe scenă cu dezinvoltură, a recitat, a imitat, a făcut pantomimă și a fost realmente acoperit de hohote de ris și de aplauze.

Recitalurile celor mai vechi membri ai Ceneclului au fost completate cu un microrecital susținut de Adrian Ivanițchi.

Poetul Ion Gheorghe, invitat al Ceneclului în această seară, a recitat un poem dintr-o carte în curs de tipărire, un poem dramatic de istorie și destin.

18 OCTOMBRIE

Spectacolul a fost deschis de Vasile Seicaru, voce și chitară, un talent autentic, membru al formației „Cristal” din Galați, pe care revista noastră a și prezentat-o într-unul din numerele sale. Acompaniat la flaut de Vasile Spătaru, prezentînd un repertoriu de nouă cîntece, Seicaru a făcut dovada calității vocii sale plină de lirism. Notabil debutul în Ceneclu al Anei Tetelea Ionescu din Ploiești, care a cîntat cu acuratețe poemele sale anti-războinice, neproducînd însă cea mai bună impresie prin lipsă de modestie și simț al măsurii. Prezența poetului Romulus Vulpescu a electrizat sala, recitînd un poem închinat lui M.R. Paraschivescu, evocînd o lume a Bucureștilor de altă dată, prin verbul său meșteșugit și datat la parfumuri vechi. La bis (și poezii fac bis!) a recitat poezia sa de mare succes: „În fiecare zi”.

Laureată de două ori cu premiul I la Festivalul național „Cîntarea României”, Veta Biris ne-a vrăjit cu timbrul vocii sale de cristal, urcîndu-se parcă pînă pe crestele munților înalți, răspîndind ecouri. Piesele „Grea e dragostea pe lume”, „Cîntecul Iancului”, „Balada șarpei” ne-au transpus în lumea curată a sunetelor, amintindu-ne că sîntem un popor de aleasă simțire. Actorul Mihail Stan, vechi și drag membru al Ceneclului, a susținut un recital de zile mari prezentînd publicului ce l-a urmărit cu răsuflarea tăiată „Sentimentul mării” și „Ascensiune”, două excepționale poeme filozofice de Ioan Alexandru.

În aceeași seară Nicu Alifantis, o autoritate a muzicii tinere, a prezentat un montaj muzical pe versurile „După melci” de Ion Barbu, de fapt o avanpremieră a discului său în curs de apariție. Rostindu-se, deși ciudat în comportamentul său, Vally Sterian s-a dovedit a fi egal cu sine însuși. Un talent care ar trebui să se respecte, și să respecte publicul căruia i se adresează, dînd un spectacol artistic și nicidecum dîndu-se în spectacol. Lansat și crescut de Ceneclu Flacăra, consolidîndu-și astfel un nume, el nu trebuie să uite cu ce îi datorează ceea ce este acum, să nu uite că impertinența este incompatibilă cu calitatea de artist. Recitalul actorului Gabriel Iencec a dat serii calitatea și farmecul cu care Ceneclu Flacăra și-a obișnuit spectatori.

19 OCTOMBRIE

Vineri, 19 octombrie, a cîntat la început Zoia Alecu. Un recital scurt, susținut cu aplomb, cu voce bine timbrată care anunță o viitoare mare cîntăreață de muzică folk. Victor Socaciu a adus în Ceneclu un glas profund, de bariton, o poezie senzuală, o muzică încărcată de nostalgie și neliniște. Recitalul său a fost îndelung aplaudat de spectatori și chiar acompaniat de glasurile lor, în unele momente. Prin cîteva melodii Victor Socaciu a făcut legătura cu muzica tînară a generației sale de pe mapamond. La un moment dat a cîntat și Maria Nagy. Poetul Cezar Ivănescu a creat un moment inedit în spectacol. A recitat și cîntat cîteva poeme din volumele apărute, cu voce învîlitoare, într-o interpretare bizară, de posedat, semănînd cu Emil Botta atunci cînd recita versuri bînuite de furtuni de sentimente. În această seară a fost invitat din nou să cînte Adrian Ivanițchi cu calitățile sale recunoscute. Dar, evident, momentul suprem al recitalurilor l-a constituit apariția lui Doru Stănculescu, acompaniat în primul rînd de Sorin Minghiat, avîndu-l ca invitați pe poetul Constantin Săbăreanu și pe un vechi folkist, abandonat multă vreme: Horia Stoicanu. Cînd cîntă Doru Stănculescu simți cum îți curge muzica prin vine. A repetat unele din marile sale succese și a reluat unele cîntece uitate. Poetul Constantin Săbăreanu a recitat din versurile sale. Horia Stoicanu, care re-debutează în Ceneclu a interpretat două cîntece tulburătoare. Recitalul, al cărui titular a fost Doru Stănculescu, s-a bucurat de mare succes. Seara s-a încheiat într-o atmosferă elevată de poezie și muzică.

20 OCTOMBRIE

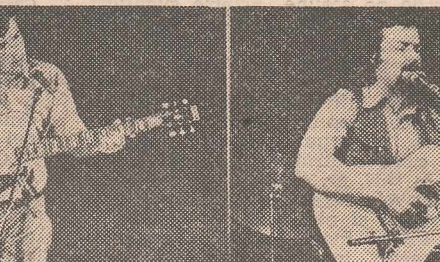
Hotărît, seara zilei de 20 octombrie s-a desfășurat sub semnul excepției. O stea strălucitoare, din cerul clar al toamnei, a vegheat deasupra corului de copii „Vocea

Doru Stănculescu

Tudor Gheorghe

Valeriu Penișoară

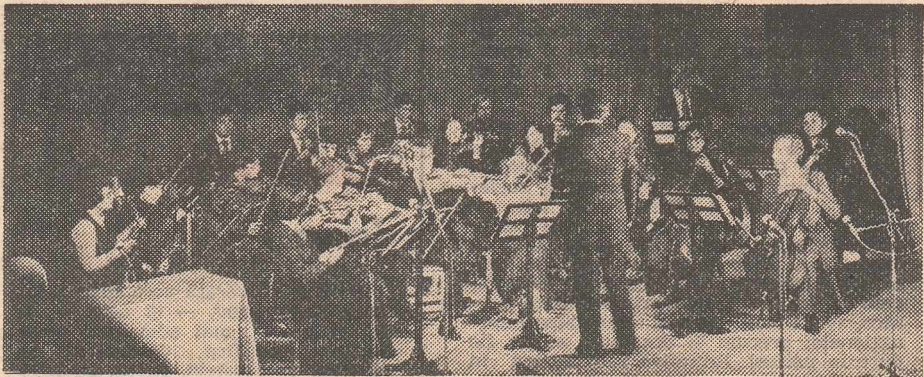

Adrian Ivanițchi

Valeriu Sterian

Orchestra „Quod libet musicum“

Ion Ivan Roncea

Veta Biriș

Corul „Voces Primavera“

Primavera“ de la Școala generală nr. 4 din București, condus de profesorul și compozitorul Claudiu Negulescu. Recent întorși din Luxemburg, unde Fundația culturală „Union Grand — Duc Adolphe“ le-a acordat pentru excepționala formă artistică în care s-au prezentat, diploma de onoare, iată-i pe acești minunați copii în sala Teatrului „Ion Creangă“, invadind cu puritatea vocilor și a sufletului inimile tuturor celor care i-au ascultat. Iată-le numele:

Boboș Daniela, Corjos Oxana, Dan Simona, Gijulete Elena, Iancu Roxana, Kivu Cristina, Kristof Cristina, Paraschiv Viorela, Pașol Ana-Maria, Popescu Luminița, Prelipceanu Anca, Stratulat Angela, Vlad Raluca, Belgun Simona, Crăciunescu Ilcana, Gheorghe Florentina, Ion Mariorara, Murariu Simona, Dumitru Alina, Pașol Ioana, Raicu Irina, Sachelarie Adriana, Socaciu Roxana, Crăciunescu Adrian, Demir Daniela, Dobre Gabriel, Grosu Ștefan, Hoiescu Ioana, Nicoară Raluca, Pătrașcu Horia, Raicu Eugen, Rădulescu Carmen, Ștefănescu Ionuț, Vodă Bogdan, Flămânzeanu Ligia, Crăciun Marina, Păunescu Ioana, Nae Ioana, Manassy Zoltan.

Repertoriul lor a însemnat o adevărată incursiune în istoria muzicii universale de la William Byrd (sec. XVI) de la Mozart la J. Absil (sec. XX), pînă la creația contemporană românească. Multe aplauze a cules solista Simona Belgun în „Cîntec

de leagăn“. Am ascultat-o pe Angela Stratulat. O voce dulce ca întreaga copilărie a lumii. În glasul ei dansa o mică balerină. Sala s-a dezlănțuit în ovații. Copiii au interpretat apoi „Dona, Dona“ cu o sfișietoare nostalgie. Ascultînd „Voci de primăvară“ de Johann Strauss, după care corul și-a luat și numele, am avut senzația că se scutură grădini din ceruri. Prin cîntecele românești, prin prelucrările de folclor interpretate, acești copii au reușit să aducă în mijlocul nostru pacea blindă a săzătorilor de la țară, bucuria tuturor plaiurilor românești. O mare emoție a străbătut publicul cînd aceste voci tinere, fragede au intonat „Ardealul“, magnificul cîntec de țară, de unire și luptă: „Fireasca unire cu patria muma / Ne-a fost cel mai demn ideal“, sint versuri reluate de întreaga sală. Aplauze, aplauze.

Programul actriței Silvia Popovici a cuprins poezii de George Coșbuc și Cîntec de leagăn (versuri populare). Prețuita actriță a Naționalului bucurestean ne-a emoționat de asemenea prin înaltul ei profesionalism și capacitatea de dăruire în actul artistic. Recitalul ei s-a bucurat de fericita ilustrare plastică a balerinilor Adina Cezar, Sergiu Anghel și Natalia Ionescu. Iată o pildă de actor care știe să-și pună întreg talentul în slujba poeziei, găsind cele mai elevate căi

pentru transmiterea adevărului și a frumuseții.

Vrînd să cinstească activitatea Cenaclului, străduința poetului Adrian Păunescu de a „îmbărbăta și scoate la lumină glasul tremurat al celor care lucrează în singurătate“, poetul Ioan Alexandru a citit un poem de mare forță emoțională „Imnul iubirii“, vibrantul său mesaj umanist cucerindu-ne pe toți.

Reparația în Cenaclu a lui Tudor Gheorghe a fost salutată ca un eveniment. Recitalul său „Din poezia toamnei“, cu poezii din Nicolae Labiș, Păstorel Teodoreanu, Ion Barbu, George Târnea, cu versuri populare, ne-a dezvăluit încă o dată preocuparea unui artist serios de a-și înnoi repertoriul, de a fi prin calitatea vocii sale fidel unui public ce l-a prețuit întotdeauna. Cu umorul care îl caracterizează, actorul Radu Gheorghe intră în scenă în timpul recitalului lui Florian Pittis, Mircea Vintilă și Adrian Ivanitchi, acești entuziaști membri ai Cenaclului, suflet din sufletul său. Venit de pe țărmurile Moldovei, Valeriu Penișoară a făcut să răsună prin dulcele său glas poeme străbătute de o mare iubire de pămînt și de oamenii care îl trudes — țărani, „Cuvîntul lui Ion Roată către Divan“ fiind osia de aur a repertoriului său bine ales, cumpanit și gândit.

21 OCTOMBRIE

Iată o seară memorabilă în cadrul microstagionii organizate de Cenaclu Flacăra la București. Aceasta în primul rînd datorită prezentei mării actrițe care este Leopoldina Bălănuță și care, în compania stimuloare a Andei Călugăreanu, a recitat extraordinar, demonstrînd că pentru a spune o poezie îți trebuie o artă ce nu se află la îndemîna oricui. Leopoldina Bălănuță și Anda Călugăreanu au recitat și au cîntat poeme de Maria Banus, Nina Cassian, Ana Blandiana, Constanța Buzea, Ioana Crăciunescu, Felicia Marinca, Veronica Porumbacu.

După un interludiu în care au trecut prin fata publicului Ionela Copaciu, Adrian Ivanitchi, Valeriu Penișoară, a urmat grupul „Song“ condus de Ion Luchian Mihalea. Fără a fi în toate momentele sale la o cotă valorică înaltă, făcînd cîteodată rabat de calitate și anelînd la trucuri menite să cucerască neconditionat simpatia publicului. „Songul“ a fost o prezență mai mult decît agreabilă și s-a bucurat de o primire sărbătorească din partea spectatorilor. O prezentare mai amplă, cu referire la această valoroasă formație și la discul ei L.P. recent apărut, într-unul din numerele noastre viitoare. De reținut și secvențele realizate împreună cu Radu Gheorghe, irezistibil în continuare în tot ce face, deși cîteodată, prin exces, ajunge să obosească pe cei care îl urmăresc.

22 OCTOMBRIE

Și a venit și ultima seară a Galei recitalurilor. În jurul orei 19, o mare de oa-

meni a luat cu asalt clădirea Teatrului „Ion Creangă“, timp de zece zile gazdă ospitalieră a manifestărilor Cenaclului Flacăra. Dintre ei, numai fericirii posesori ai unor bilete procurate din vreme au putut pătrunde în sală, unde au asistat la un spectacol care a durat șase ore. Unii dintre cei mai strălucii reprezentanți ai poeziei și muzicii tinere, precum și unii dintre interpreții în plină ascensiune au oferit o mostră a posibilităților lor artistice actuale, într-o confruntare loială și demnă de tot interesul. Au cîntat și au recitat în cadrul acestui maraton Mircea Vintilă, Florian Pittis, Victor Socaciu, Nicu Alifantis, Gabriel Iencec, Maria Nagy, Adrian Ivanitchi, Mircea Bodolan, Valeriu Penișoară, Radu Gheorghe, Doru Stănculescu, Mihail Stan, Veta Biriș, Sorin Minghiat, Ducu Bertzi, grupul coral „Song“. Această defilare de forte artistice a fost o incununare a întâmplărilor literar-artistice desfășurate de Cenaclu Flacăra la București, un triumf al spiritului tînr care găsește azi, la noi, cele mai bune condiții de exprimare.

Silvia Popovici

Leopoldina Bălănuță și Anda Călugăreanu

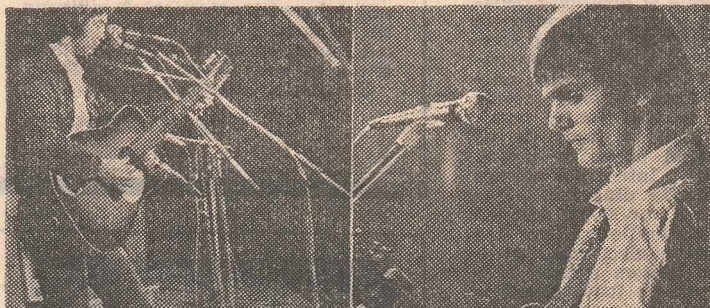
Virgil Ogășanu

Mihai Stan

Gabriel Iencec

Eugen Cristea

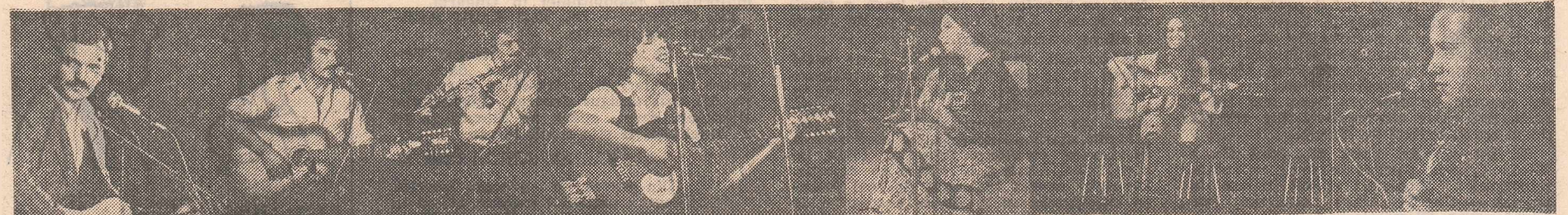
Arpad Domokos

Mircea Bodolan Mircea Vintilă

Sorin Minghiat

Florian Pittis

Victor Socaciu

Vasile Șeicar

Maria Nagy

Marcela Saftiuc

Zoia Alecu

Nicu Alifantis

Cronici de GEORGE ARION ■
ADI CUSIN ■
ADRIAN DOHOTARU ■
Fotografii de GHEORGHE AMUZA ■
LIVIU MINECAN ■

Națiunile Unite și primatul dreptului

Organizația Națiunilor Unite a implinit ieri, 24 octombrie, „tinăra” vîrstă de 34 de ani. La această dată, în întreaga lume a fost sărbătorită, prin tradiție, „Ziua Națiunilor Unite”. De-a lungul unei perioade de peste trei decenii, popoarele iubitoare de pace de pretutindeni și-au pus o întrebare fundamentală, pe care au evocat-o și la aniversarea amintită, în legătură cu vocația de astăzi și de mâine a instituției mondiale: în ce măsură Națiunile Unite au contribuit la înlocuirea „dreptului forței” cu „domnia dreptului”? Este o întrebare colectivă vitală la care o organizație mondială compusă din 152 de state membre este chemată să ofere răspunsuri practice pe măsura așteptărilor și aspirațiilor tuturor popoarelor, în consonanță cu marile comandamente ale consolidării păcii și securității internaționale.

Lucrările actualei sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. evidențiază pentru cea de-a 34-a oară, într-un asemenea cadru mondial, caracterul imperativ al fidelității tuturor statelor, mari sau mici, bogate sau sărace, indiferent de potențialul lor economic, demografic sau militar, față de principiile și normele dreptului internațional. Dar adeviziunea fermă a statelor membre la corpurile de principii și norme ale dreptului internațional apare ca o manifestare de voință care, prin natura, semnificația și implicațiile sale nu este și nu poate fi reducibilă la simpla acceptare juridică a prevederilor înscrise în Carta O.N.U. — actual constituitiv al instituției mondiale, intrat în vigoare la 24 octombrie 1945.

Președintele celei de-a 34-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., diplomatul tanzanian Salim Ahmed Salim, sublinia că națiunile lumii au înțeles „că numai unitatea și eforturile colective pot face ca lumea noastră să devină mai pașnică”. Firește, alături de președintele Adunării Generale, numeroase delegații au subscris la aceste idei și au recunoscut că înseși existența și comportamentul instituției mondiale depind de voința membrilor care o compun. Rămâne încă mult de făcut pentru ca organizația să se prezinte la înălțimea speranțelor popoarelor lumii. Este deci necesar să se acționeze cu toată hotărârea pentru făurirea unei lumi mai drepte, mai bune, mai sigure, în care toate națiunile mari și mici să poată contribui din plin la înfăptuirea scopurilor, obiectivelor, la materializarea marilor principii ale Organizației Națiunilor Unite.

O întreagă experiență istorică evidențiază faptul că folosirea forței, recurgerea la amenințarea cu forța nu pot să contribuie la soluționarea marilor probleme care frământă unanimitatea. Indiferent de motivație, folosirea violenței, „cultivarea” acesteia periclitează independența națională, progresul economic-social și bunăstarea popoarelor, pun în primejdie pacea și securitatea internațională, generează grave conflicte. Politica forței, „cultivarea” violenței în raporturile interstatale duc la accentuarea contradicțiilor și a stărilor de încordare între state. Eliminarea forței și amenințării cu forța din conduita statelor, excluderea folosirii căilor militare în rezolvarea problemelor mondiale, asigurarea continuării cursului spre destindere, în folosul cauzei păcii și colaborării pașnice dintre

toate națiunile, reprezintă una din principalele modalități, validate de istorie, pentru întronarea domniei dreptului în relațiile interstatale. Edificarea unei noi ordini mondiale, clădită ferm pe normele dreptului, este de neconceput însă fără reglementarea pașnică a diferendelor dintre membrii comunității statelor, reglementare care, devenită regulă inderogabilă de comportament, ar putea face realizabilă năzuința popoarelor de pretutindeni de a trăi în pace, la adăpost de orice amenințare cu forța. Conștientă de valoarea acestui adevăr, într-un spirit de înaltă responsabilitate față de destinele păcii, ROMANIA a înscris pe agenda actualei sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. punctul intitulat „Reglementarea prin mijloace pașnice a diferendelor dintre state”. Așa cum arată în fața forului plenar al națiunilor lumii ministrul afacerilor externe al României, înscrisul punctului amintit, „România a pornit de la necesitatea de a concentra atenția și de a mobiliza eforturile guvernelor, ale opiniei publice și ale tuturor popoarelor asupra acestor probleme vitale pentru pacea lumii. Sintem convinși că dezbaterile aprofundate a punctului propus va permite o mai bună identificare și folosire a posibilităților oferite de Organizație și de Carta Națiunilor Unite de a se acționa mai energic și mai eficace pentru a preveni și soluționa litigiile și conflictele dintre state, pe baze juste și trainice”.

Forța nu creează drept ci, dimpotrivă, reprezintă o negare a dreptului. Forța nu poate oferi răspunsuri adecvate problemelor internaționale. Repudierea hotărâtă a forței, a oricăror presiuni, a actelor de intervenție și dictat constituie singura alternativă conformă cu preceptele dreptului și cu năzuințele supreme ale popoarelor. Dreptul internațional interzicând recurgerea la forță și la amenințarea cu forța, statelor le revine îndatorirea de a face totul pentru îngrădirea și excluderea cu desăvîrșire a manifestărilor forței în raporturile dintre ele. Așa fiind, rămîne o singură cale de acțiune, licită, general acceptabilă și rațional posibilă — soluționarea exclusiv prin mijloace pașnice a diferendelor. Este o convingere a României că în zilele noastre unul din obiectivele de cea mai mare însemnătate și actualitate este evitarea oricăror confruntări militare, promovarea consecventă, susținută, a metodei negocierilor ca mijloc de rezolvare a diferendelor și conflictelor dintre state. Tratatul de discu-

țiile purtate în spiritul înțelegerii și respectului față de interesele fiecărei părți, în conformitate cu principiile fundamentale ale dreptului internațional, reprezintă unica soluție cu adevărat viabilă de reglementare a diferendelor dintre state, de evitare a războiului, de dezvoltare a cooperării internaționale pașnice și de asigurare a păcii generale. Organizației Națiunilor Unite îi revine, prin urmare, un rol important în promovarea reglementării pașnice a diferendelor internaționale și în prevenirea izbucnirii unor noi conflicte armate între state. Dar, la rîndul lor, tuturor statelor lumii le incumbă obligația de a soluționa diferendele dintre ele numai prin mijloace pașnice, astfel încît pacea și securitatea internațională, precum și dreptatea să nu fie puse în pericol. Inițiativa românească în acest domeniu este de natură să contribuie în mod substanțial la înfăptuirea mandatului istoric al instituției mondiale de a instaura primatul dreptului în raporturile interstatale, substituind „dreptul forței” forța de neclintit a dreptului.

Lupta pentru domnia dreptului în raporturile dintre state este o parte componentă a luptei popoarelor din întreaga lume pentru pace, destindere, cooperare și înțelegere. Conținutul esențial al acestei lupte, care îi definește și finalitatea, îl constituie întronarea fermă a principiilor fundamentale ale dreptului internațional în întreaga conduită a statelor lumii. În concepția României, în această luptă Organizația Națiunilor Unite trebuie să aibă un rol mai activ, mai eficient, în consonanță cu aspirațiile legitime ale popoarelor. Prin întreaga sa activitate pe fărîmul relațiilor externe, România s-a afirmat ca un participant dintre cei mai activi în eforturile colective menite să ducă la înfăptuirea acestui obiectiv. Așa cum sublinia președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, „România a militat și milită în continuare pentru promovarea acestor principii și aplicarea lor fermă în viața internațională, pentru generalizarea lor în raporturile dintre toate statele. Aceste principii se afirmă tot mai puternic în viața internațională, sint însușite și proclamate tot mai larg în relațiile dintre state, deoarece apare evident că numai pe această bază se pot evita noi conflicte și stări de încordare, se pot asigura colaborarea, destinderea și pacea generală”.

Acest crez statornic românesc își găsește reconfirmat adevărul său în toate marile dezbateri internaționale în care se abordează problematica creșterii rolului O.N.U. în menținerea și întărirea păcii și securității internaționale, în dezvoltarea cooperării între toate națiunile, în promovarea principiilor și normelor dreptului internațional în relațiile interstatale. Iar valoarea acestui adevăr se impune tot mai mult conștiinței lumii, reprezentînd un fapt incontestabil al vieții, căruia cea de-a 34-a aniversare a Organizației Națiunilor Unite îi reliefează încă o dată deplina și angajanta sa actualitate.

IOAN VOICU ■

New York, octombrie 1979

Asasinatul de la Sarajevo (III)

„Eu iubesc pe Români, care sunt un popor frumos și brav”

Prin intervenția lui Vaida-Voievod două dintre cele mai promițătoare personalități la conducerea bisericii ardelenesti — Miron Cristea, consilier consistorial pe lângă Mitropolia ortodoxă din Sibiu, și dr. Augustin Bunea, canonic la Blaj — au fost chemate în martie 1908, de Franz-Ferdinand la Viena, în audiență. Viitorul patriarh al României reintregite primește la 21 martie următoare scrisoare semnificativă: „Frate Cristea! Azi, m-am întors a treia oară de la întâlnirea noastră încoace de la amicii cauzei. Stăruințele mele par a avea succes. Azi am primit o scrisoare cu următorul cuprins (urmează textul unei scrisori codificate în germană — n.n.). Cam în același timp va fi chemat și celălalt domn. Aș dori mult să te pot întâlni înainte de plecarea spre a te informa referitor la o multime de chestiuni de importanță. Eu voi fi plin marti, cel mult pînă miercuri seara, în Cluj. Atunci plec la Pesta. Te rog deci să depeșezi plecarea ta ori încoace, ori la Pesta. Dacă nu ai primit avizul lui Carl pînă la sfîrșitul l.c. (lunii curente — n.n.) de asemenea, te rog să mă avizezi spre a putea avea cauză să stăruiesc mai departe. Te salută frățeste, al tău sincer amic Fidus”.

Datorită poliției secrete maghiare Fidus (alias Vaida-Voievod) nu-și putea permite să scrie altfel decît în acest fel. „Amicii cauzei” erau personajele din preajma arhiducelui Francisc-Ferdinand. Carl era aghiotantul acestuia, maiorul Alexander Brosch von Aareman, Herr, din textul german pe care nu l-am mai transcris, era chiar mostenitorul, iar celălalt domn era canonicul dr. Bunea.

Si, într-adevăr, două zile mai tîrziu Miron Cristea primește mult așteptata telegramă: „douăzeci și opt înainte de amiază — Carl”. Adică audiența era fixată pentru 28 martie înainte de amiază. În ajunul zilei hotărîte la hotelul Teget-

hof, Miron Cristea este înștiințat printr-o nouă scrisoare că audiența este fixată pentru sîmbătă, ora 12, și avertizat de „Carl” că „audiența Dv. trebuie să rămînă secretă”.

Puțin înaintea orei fixate dr. Miron Cristea și dr. Bunea însoțiți de aghiotant trec în grădina palatului Belvedere, reședința mostenitorului de coroană, pe o ușă dosnică, secretă. De la această tainică audiență ne-au rămas notele lui Miron Cristea:

„Maiorul ni-a condus din cancelaria sa (III Rennweg Nr. 6) în grădina publică de la Belvedere, din care pe o ușă laterală descuiată de maiorul am intrat în curtea, ce se ține de locuința arhiducelui, și ne-am suit în castel. Doi lachei ne-au desbrăcat și am intrat într-o sală de așteptare, unde am vorbit la 12 oară cu ajutorul maior despre chestiunile politice din Ungaria. Era foarte bine informat despre multe și în favorul cauzei românești.

La orele 12 1/4 ne poștește un lacheu la Alteța Sa. Ne aștepta într-o sală mare, frumoasă, îmbrăcat în uniformă de general (Feldzeugmeister), avînd toate decorațiile, chiar și „Goldene Fliess”. Ne-am închinat, ne-a dat mina, ne-am spus numele, ne-a zis un cuvînt de bună-venire. Apoi ne-a pofțit să ședem lingă o masă din un colț. Alteța Sa ședea pe un divan și noi pe scaune alături.

A început apoi Alteța Sa a ne vorbi foarte afabil. Reproduc în cele următoare decursul audienței, notînd mai ales ceea ce a vorbit Alteța Sa și eu. D-rul Bunea, neștiind perfect nemțește, a vorbit mai puțin, dar afară de aceasta, pe cînd vorbea dr. Bunea, eu mă cugetam la ideea, pe care intenționam a o arunca în discuție. De-altfel ne-am însemnat de mai înainte chestiunile ce credeam necesar a le aminti, unele în cointelegere cu deputații dr. Maniu și dr. Vaida la Budapesta.

Ochii și urechile lumii

Anul Copilului

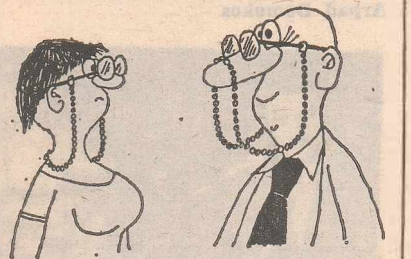
(urmare)

Dacă e adevărată acea idee a lui Ivan Karamazov, — și este —, la fel și poate mai adevărată decît legile științifice descoperite de Newton și Einstein, ideea conform căreia „toată știința lumii, adunată la un loc, nu face cit lacrimile unei biete copile”, idee atît de crudă în patetismul ei încît ea intră în fondul acela sacru și îngrozitor de adevăruri pe care nu îndrăznim să ni le repetăm, nîcîm să le analizăm, fiindcă am risca să ne paralizăm nuvelele și mașinile, dacă e adevărat că atunci cînd plînge un copil toate științele sint insuficiente, atunci, după cite s-au întimplat în lume și mai cu seamă în anumite colțuri ale ei, în acest An al Copilului, ar trebui să admitem că în fața morții — nu a plînsului — a morții prin foamete la care au fost supuși milioane de copii pe glob (17 milioane în '79, după statisticile O.N.U.), cuvintele, cuvintele cu care scriem cărți, rapoarte, note informative, afișe, telegrame, chiar cele de condoleanțe, ordine de concentrare pentru manevre prea grandioase, simple rugămînți ca un cutare să-l servească pe cutare și bilete de amăgăvintă cu care se anunță pe o lexiu moartea copiilor prin foamete, și chiar cuvintele acestui articol care tremură, indecis, între informație și groază, între știri seci și cifre halucinatorii, sint și ele nu numai neputincioase dar impudice, inadmisibile prin viața care-și permite totuși nerușinarea să mai lege literă de literă.

Sînt corespondenți de presă în anumite locuri ale lumii care au curajul — după ce n-au putut privi în ochi un copil care de săptămîni nu a mai scris, devenind sălbatic pentru o fărîmă de piine, pentru un pumn de orez — să scrie că nu au avut curajul să privească în ochii aceluia copil iar ceea ce au văzut în jurul lui e de nedescris. Prin aceasta, ei spun (cui? unei lumi în care pentru un om din doi, penuria de energie duce la foamete!) că nu mai au cuvinte. Corespondentul de presă care anunță că nu mai are cuvinte de descris, se deunță ca incapabil de a-și mai face meseria. O lume în care cuvintele de descris pierd din cauza atrocității pe care ar trebui s-o descrie e pe măsura unor întinse teritorii unde copiii sub cinci ani au murit iar mamele nu mai pot naște, nu mai au lapte, doar cite un medic mai putînd murmura corespondentului de presă: „priviți-le, toate femeile astea sînt bolnave”. Iar omul acela se întoarce la telexul său, să comunice lumii (cui? unei lumi în care 85 la sută din energia ei se concentrează în economia unui sfert din populația ei, sfertul țărilor industrializate!) că nu le-a putut privi. E o asemenea foamete în anumite regiuni care-și mai zic, într-un spasm, țări, iar într-un alt spasm, de nebulie mai aprigă decît un taifun, aceste țări își mai permit să întrețină războaie, cu tancuri și tunuri moderne, hrînînd pămîntul cu cota sa de sînge, cadavre și fecale, încît nici măcar medicul pentru a pansa rănile supraviețuitorilor, cu o bucată de tifon, nu mai există. 56 de medici au mai rămas — prin foamete și război — într-o țară asiatică pe care Larousse-ul o evalua la 180 mii kilometri pătrați și 8 milioane de oameni. 56 de cuvinte pentru a-i plînge, ar fi prea mult — pentru a te indigna, ar fi o risipă. Economie, suflete, economie...

RADU COSAȘU ■

Lumea se amuză

(Din „N.B.I.” — R.D.G.)

Mondo umano?

A provoca pacea

Cu aproape un deceniu în urmă, când în Nigeria luase sfârșit secesiunea bialfreză, ceea ce determina implicit încetarea războiului de acolo, un mare gazetar, om de spirit și de idei, a optat pentru un titlu paradoxal la prima vedere dar pe cât de original pe atât de profund: „Nigeria — a izbucnit pacea“.

Mi-am adus aminte de acest episod zilele trecute când am citit o știre mai lungă despre atribuirea unui premiu, despre gruparea care l-a decernat, despre laureatul — cred fericit — al distincției și despre personalitatea și ideile lui. Era vorba de „Premiul păcii“ al Asociației librarilor vest-germani, în valoare de 25 000 de mărci vest-germane, remis duminică 14 octombrie a.c., în sala „Paulskirche“ din Frankfurt, lui Yehudi Menuhin.

„France Presse“ dădea și alte amănunte care, evident, nu puteau lipsi la un asemenea prilej. Astfel, ni se spunea că Yehudi Menuhin s-a născut la 22 aprilie 1916 la New York, dar astăzi își are reședința în Elveția. Este cînd solist (violinist), cînd șef de orchestră (din păcate, „France Presse“ nu spune că Yehudi a fost un strălucit elev al marelui Enescu, care i-a dat atîtea lecții chiar și pe solul românesc!) scriitor, dintre operele sale literare fiind citate frecvent „Omul și artele“, cit și memoriile grupate sub titlul „Călătoria neterminată“, carte „Inspirată de dragostea pentru pace și reconciliere între popoare“. Dealtfel, din această perspectivă i s-a și conferit „Premiul păcii“: juriul l-a atribuit acestui „artist al reconcilierii“ care vede în muzică o „șansă de a provoca pacea“.

În fine, același eveniment și indeoschi aceste ultime cuvinte subliniate mi-au readus prin memorie formularea aparent forțată dar în fond atît de plină de adevăr și de miez a unui prestigios poet român contemporan privind războiul dintre cele două pări. Firește, nu voi face considerații semantice privind justetea formulărilor dintr-un atare punct de vedere. Aș spune totuși că nu le-am simțit ca o forțare a limbii, ci mai curînd ca o formă neobișnuită de comunicare a unei nobile realități, subtilă și puternică modalitate de definire a unei aspirații majore, o foarte inspirată metaforă pe marginea unui fenomen realizabil. A izbucnit pacea, a provocat pacea, cele două pări care „au flancat“ o conflagrație mondială sînt, zic eu, ceva mai presus decît un fapt care s-a manifestat brusc și cu putere: ori a fost determinat, cauzat sau prilejuit cu atenție; ori s-a consensat într-un interval de timp oarecare dar sîncopat serios, într-un punct al său. Da, pacea ia naștere și este reală atunci cînd toți, și fiecare lingă fiecare, avem aceeași stare de spirit, tonică și stenică, durabilă și putem asculta fără griji solo-urile lui Yehudi sau putem munci și iubi în liniște.

Așadar, spun azi, aici, izbucnirea păcii, provocarea păcii și cele două pări nu sînt formulări succinate sau voit neobișnuite, ci meditații profunde pe marginea unui adevăr al istoriei în calea căruia, ca în fața oricărui adevăr incontestabil, n-ar trebui să existe piedici, gînduri și acțiuni necurate, ignorări deliberate sau nu. Căci, în fond, și primul exemplu, și al doilea, și al treilea, și atîtea altele cite vor fi de acest gen spun limpede, așa cum s-a zis zilele trecute, „că pacea nu trebuie considerată ca un concept pasiv; noi toți trebuie să facem maximum pentru a împiedica războiul“.

DUMITRU CONSTANTIN ■

Lumea se amuză

(Din „Panorama“ — R.P. Polonă)

Premiul Nobel pentru literatură — 1979

Odysseus Elytis

Așadar, Premiul Nobel pentru literatură s-a reintrors în Europa, incununându-l pe poetul grec Odysseus Elytis. Mediterana continuă să producă poezie.

Și ca și în anii precedenți, pentru mulți dintre noi numele laureatului Nobel e foarte puțin sau deloc cunoscut. E firesc, atîta timp cît editurile publică atît de puțină poezie străină, mai ales veche. Și e nefiresc, avînd în vedere numărul mare de traducători excelenți. Nefiresc a doua oară, dacă ne gîndim că recentul laureat este atît de aproape de noi.

L-am inclus pe Odysseus Elytis — cred că a fost prima dată cînd i s-a menționat numele la noi, dar nu am orgolii — în meridianul de soare al Mediteranei, alături de Lorca, Montale, Quasimodo, Kavafis și Lucian Blaga (traducerea mea în spaniolă din Lucian Blaga, publicată de Editura Minerva, în 1972), fascinat de lumina versului său, în „dialog direct cu formarea unei vîrste poetice europene după primul război mondial“, țîșnind din izvoarele primordiale ale Mediteranei peste cele trei mari civilizații europene — greacă, romană și iberică — cele care au dat chip spiritual continentului nostru.

Dar nu e momentul să intrăm acum în astfel de amănunte. Să notăm, prin urmare, datele de biobibliografie ale ultimului laureat Nobel: Odysseus Elytis s-a născut la Heraklion, în Creta, în 1911. Numele lui adevărat este Odysseus Alepoudelys. În 1935 și-a prezentat primele încercări poetice în revista de avangardă „Ta ellenniká grámmata, surprinzînd prin curajul formal și noutatea conținutului. Punctul de plecare era cel suprarealist, dar limbajul era nou, transmițînd o realitate lirică aparte, cu o construcție riguroasă și antrenînd, alături de „ambianța“

clasică, o certă încărcătură de vechi reminiscente ale cîntecului elen.

În 1940, Odysseus Elytis și-a publicat prima carte — „Orientări, iar trei ani mai tîrziu, pe cea de-a doua — „Mai intii, soarele. A devenit cunoscut cu adevărat la apariția unui lung poem — „Cîntec eroic și funebru pentru sublocotenentul căzut în Albania (1945), inspirat din luptele greco-italiene. În 1947 publica volumul „Bunătatea din pașii lupilor. În 1959—1960 incredîncează țînarului opera sa fundamentală, „To Axion Esti — Dignum est, compusă din trei părți, „Geneza, „Pasiunca și „Dignum est, de clară structură medievală actualizată la nivelul sensibilității contemporane și păstrînd frumusețea fluidă a prozodiei bizantine în versuri ample și libere, a căror popularitate a fost sporită de armonia muzicală semnată de Mikis Teodorakis.

Pentru traducerea poemelor de față am folosit selecția făcută de profesorul Linos Politis în cel de-al șaptelea volum din „Antologia poetică — Galaxias, Atena, 1967, pag. 234—235. Punctuația — Odysseus Elytis ignoră în majoritatea cazurilor ortografia — și unele titluri de poeme ne aparțin.

Nu cred într-o influență blagiană în ceea ce privește poemul TRUPUL VERII, unde apare versul „Colinele se veselesc sub ugerile pline ale norilor“, amintînd cutremurătorul „Spre muntii trec nori cu ugerile pline“ din „Melancolie. Chiar dacă Blaga a trăit acest moment cu un sfert de veac mai înainte (Poemele luminii apar în 1919), decît poetul grec, este vorba doar de o coincidență a sensibilităților luminată de același meridian poetic.

D. N.

Virsta amintirii pure

Măslini și vie pînă la țărmlul mării,
roșii, bărcile pescarilor
pînă dîncolo de amintire;
aurit acoperiș de august
peste somnul amiezii cu alge și melci.
Și corabia aceea abia plecată,
verde, pe care încă se mai citește,
în pacea golului, „Providența“.

S-au dus anii, frunze sau pietre;
imi amintesc copiii și marinarii
care plecau,
desenîndu-și inimile pe pinze.
Cîntau spre cele patru puncte
cardinale
și duceau pe piept vînturile Nördului.

Ce căutam cînd ai sosit
desenată de răsăritul soarelui?
Cu virsta mărilor în ochi,
cu sănătatea soarelui în trup
— ce căutam?
Ce căutam în peșterile marine
din spațioasele vise, unde vîntul
își dantela cu spumă nestatornicia?
Necunoscut și pur, desenîndu-mi
pe piept

Șocul poluării

„O planetă bolnavă“, „Cerule de oxid de sulf“, „O liniste de 1 000 de decibeli“ — iată numai cîteva din multele titluri, acordate la același diapazon al dramatismului poluării, intîlnite de curînd. Presa mondială abundă de semnale de alarmă, unele foarte percutante, în legătură cu nivelul atîns de infestarea apelor, aerului și pămîntului.

În ultimele săptămîni, dezastrul ecologic din golful Campeche a deținut capul de afiș. Erupția devastatoare a sondei Itoc-1 a zvrîlit în ocean 2 200 000 barili de petrol. Această cantitate amestecată în neșterne cu apele a pus pe gînduri suficienți experți călîți în lupta împotriva poluării marine. În comparație cu dimensiunile erupției din golful Campeche, relativ recentul record înregistrat în urma eșuării petrolierului Amoco Cadiz (200 000 tone) apare modest. Pînă la urmă însă toate recordurile de acest gen, dîncolo de dimensiunea și frecvența lor, se aliniază într-un mohorit și periculos numitor comun, care este scorul global al poluării: peste 6 milioane de tone de petrol se deversează anual în mările și oceanele lumii. Informația este inclusă cu prudența și seriozitatea necesare într-un raport al Programului O.N.U. pentru mediul inconjurător. Aceste milioane de tone intercalate prin accident sau, mai exact, datorită unei suite galopante de perturbări nefaste — coliziuni navale, deversări ale întreprinderilor prelucrătoare de coastă etc. — se acumulează de la un an la altul, de la un deceniu la altul, apăsînd din greu capacitatea de refacere și oxigenare naturală a apelor. Flora și fauna marină sînt grav asaltate de o undă de șoc din ce în ce mai agresivă și nu numai pe alocuri triumfătoare.

Desigur, omenirea nu stă cu brațele încrucișate, conferințele se țîn lant, experții întocmesc rapoarte și, ceea ce este

mai important, se inițiază acțiuni concertate, pornite dintr-o viziune strategică, de salvare a oceanului planetar. Pînă la salvarea mărilor, cîteva fluviu — considerate cîndva definitiv pierdute — și-au revenit, pînă acum, la normal.

Amenințarea poluării rămîne însă statornică și, pe acest front fără armistiț al luptei pentru o planetă sănătoasă, mai sînt de dat bătălii decisive. Marile orașe industriale din țările membre ale Organizației pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (O.E.C.D.) sînt puternic poluate. Principali poluanți ai atmosferei, solului și apei sînt oxidul de sulf, oxidul de carbon, oxidul de azot și hidrocarburi.

Zonele de litoral se industrializează, iar zonele umede cu o înaltă productivitate biologică sînt desecate. În Statele Unite, aceste zone dispar într-un ritm de 150 000 hectare pe an. Se reduc în mod îngrijorător și suprafețele agricole, pășunile și pădurile. În ultimii 10 ani, în S.U.A. au fost sustrate sectorului agricol circa 4 milioane hectare, iar în Europa — 1,6 milioane ha.

Zgomotul constituie un alt factor poluant care s-a agravat tot mai mult. Cantitatea totală de energie acustică produsă în cele 24 de state membre ale O.E.C.D. s-a dublat în decurs de un deceniu și jumătate. Aproximativ 20 la sută din populația acestor țări trăiește în locuri expuse la peste 65 decibeli, adică limita acceptabilă. Jumătate din populația Parisului se află în această situație, aproape critică.

Mai mult decît ploaia torențială de decibeli cu efect direct asupra nervilor cei de toate zilele, poluarea atmosferică a marilor orașe alterează puternic istoricele vestigii. Roma și Atena se află în primele locuri ale populației în acest domeniu. După Veneția și Florența, abordate de specialiștii U.N.E.S.C.O. în stilul „primului ajutor“, cetatea eternă a intrat în sfera de influență a salvatorilor de maladii datorate infestării aerului. „Stațiile, coloanele și frescele care ornează

emblema furtunilor mării. Cu nisipul în mină, stringeam degetele, cu nisipul în ochi, stringeam degetele. Era chinul amintirii, acel aprilie, cînd am simțit intîia oară greutatea ta omenescă.

Trupul tău omenesc, argilă și păcat, asemeni primei zile pe pămînt. Era sîrbătoarea narciselor.

Imi amintesc durerea ta. Mușcătura buzelor. Unghia infiptă adine în piele. acolo unde timpul rămîne definitiv gravat.

Și te-am lăsat atunci.

O boare gălăgioasă a învăluit casele albe, albele sentimente abia spălate sub cerul care le lumina cu surisul lui.

Acum, am alături un urcioc cu apă vie, schema libertății vîntului care mă bate și mîinile tale, acele mîini în care Amor se simțea invins. Și melcul tău în care vîiește Marca Egee.

Trupul verii

E mult de cînd s-a auzit ultima ploaie fierbind peste furnici și gușteri. Acum, cerul arde ca o rană, fructele rotunjesc buzele, porii pămîntului se deschid și lingă apa care-și picură silabele, o plantă uriașă contemplant soarele în ochi.

Cine-i cel ce zace pe nisipuri,
fumînd frunze de măsline arșite?
Greierii se încălzesc în auzul lui,
furnicile îi trec peste piept,
gușterii se pierd în iarba
de lingă subsuori
și prin algele de la picioare
trece-n val trimis de o sirenă
care i-a cîntat:

O, trup al verii, gol, de soare ars,
îmbrățișat de ulei și sare,
trup al stîncilor și florurilor,
se leagănă pletele trestiiilor
ca o răsufare de basilise
peste pubisul ondulat,
plin cu stele și ace de pin,
trup profund, corabie a zilei.

Se-nțore ploile lente, grele
grîndinile pedepesc pămîntul
cu unghilele vîntului de gheață
înnegrît în adîncul valurilor furioase.
Colinele se veselesc sub ugerile pline
ale norilor
și, totuși, tu surizi dîncolo de toate,
indiferentă,
și-ți regăsești ora nemuritoare,
așa cum soarele te regăsește
pe nisipuri,
ogîndindu-ți sănătatea nudă
în lacrima cerului.

Traduceri de DARIE NOVĂCEANU ■

fațade ale multor edificii din capitala italiană sînt muribunde — a precizat fără echivocuri inutile Adriano da Regina, supraintendent al monumentelor din Roma. Pirahille financiare impuse de o operație de anvergură sînt însă greu de pus la punct de la o săptămînă la alta. Situația se întîlneste și în alte zone ale globului, în mari centre urbane, unde proporțiile poluării au atins cote paroxistice cu impact vizibil asupra istoriei clădite a orașelor și a vieții populației. Tokio este un exemplu de preferință al presei mondiale, realitatea poluării și a luptei împotriva ei fiind la ea acasă în valori de performanță. „Norul fotochimic din 1970 a paralizat tot orașul. Asemenea neguri se mai ivesc. Cu cîtiva ani în urmă căderile de praf într-o lună erau de 16—75 tone pe kilometru pătrat“.

Situația aceasta alarmantă a determinat autoritățile să adopte o serie de măsuri destul de severe. A fost introdusă o legislație specială în vederea combaterii poluării orasului, a asfizerii sale progresive. Dar mijloacele de convingere și de constrîngere sînt adesea inoperante în condițiile menținerii principiului sacrosanct al liberei concurențe.

Acest citat din ziarul „Le Monde“ explicitează un factor poluant specific, nici fizic, nici chimic, derivat direct din mecanismul așa-numitei „piețe libere“. Piața liberă să se autonolueze în cursa furi-bundă a concurenților care nu au altă împlinire decît rotunjirea contului la bancă. Situația conține imoliciții mai largi și nu întîmplător într-un recent studiu publicat la Geneva de un grup de lucru O.N.U. s-a făcut o strînsă corelație între politica unor companii transnacionale și agresivitatea poluantă derivată. Una dintre concluzii este: marile concernuri sînt tentate să-și planteze industriile poluante în perimetrul lumii a treia unde un asemenea flazel nu produce perturbațiile supărătoare din metropole...

Pur și simplu...

RADU BUDEANU ■

Atletism:

Să acordăm juniorilor mai multă atenție!

S-a încheiat, recent, Cupa României la atletism, competiție care s-a însoțit pe tot parcursul și, mai ales, după terminare de numeroase critici, formulate de specialiști cu renume. Dacă nu ne putem declara de acord cu cei care, plasați pe linia rezistenței minime și interesați să evite o răspundere în plus, au propus desființarea întrecerii, e totuși cazul să subliniem că, în general, cupa nu și-a atins decât parțial scopul. Marele și poate singurul ei merit a fost acela de a aduna, în 3 rânduri, elita disponibilă la acea oră a atletismului nostru. La prima vedere, s-ar părea că numai și această reunire reprezintă o reușită, dar lucrurile nu stau așa, de vreme ce cele mai redutabile echipe de club, Steaua și Dinamo în primul rând, au participat la Cupă mai mult din obligație. Deținind obiective de înaltă performanță, reprezentanților acestora nu le-a fost, firește, greu să se confrunte cu colegii din județe, pe care i-au depășit, de cele mai multe ori, cu ușurință, Steaua câștigând detașat trofeul. Numai că o astfel de confruntare n-a stărnit, lesne de dedus, nici o emulație deosebită, lucru pe care l-a sesizat, mai demult, chiar federația de specialitate, care, printr-o măsură organizatorică vizând dinamizarea, a transformat în Cupa României fostul campionat național pe echipe. Un pas înainte dar, după opinia tehnicienilor, insuficient spre a salva competiția, fie ea și îmbrăcată într-o haină nouă, de rutină și mediocritate. Acestea fiind zise, considerăm că nu schimbările de suprafață, chiar spectaculoase fiind ele, ar avea darul să aducă un suflu nou, inedit, ci schimbările de esență, cum ar fi, înaintăm F.R.A. această propunere, transformarea Cupei într-un campionat interjudețean, din care marile cluburi ale Capitalei să fie excluse, ele putând să fie antrenate într-o confruntare aparte, care să aibă un caracter stimulator crescut.

O asemenea competiție ar trebui să fie organizată pe același principiu, cu 3 etape, dar ea ar trebui, într-o măsură mai mare decât până acum, să ofere posibilități superioare de verificare și, implicit, de afirmare atleților noștri juniori, știut fiind faptul, recunoscut chiar de secretarul federației de resort, că la acest capitol stăm din ce în ce mai prost. Când facem o asemenea afirmație, avem în vedere că, de pildă, Constanța se poate lăuda cu cîteva atleți de frunte, cu Floroiu, cu Copu, cu Toboc, cu alții, fără a putea însă aduce în discuție fie și numele unui singur ju-

nior cu reală perspectivă! Cam la fel stau lucrurile, din păcate, la Dinamo și la Clubul Athletic Universitar unde, de mulți ani, greul apasă pe umerii lui Măniș și Popa, respectiv ai lui Loghin și Ionescu, fără ca o generație tină să se arate capabilă a prelua ștafeta. Deși cu numeroși atleți de valoare, adesea imbatabili în concursurile interne, nici Steaua nu pare să facă excepție de la regulă, productivitatea clubului militar la nivelul juniorilor fiind cât se poate de redusă, fapt cu atât mai îngrijorător cu cât, după Viorela Viscoșeanu sau Carol Corbu, Steaua n-a mai afișat nici un atlet de excepție. Numai Dolj, unde se simt ochiul și mina lui Nicolae Mărășescu, antrenor tinăr aflat în permanență și eficientă căutare, se ridică peste nivelul foarte scăzut al celorlalte competiții, dovadă fiind un remarcabil loc 2 în întrecerea fetelor și un la fel de meritos loc 5 în clasamentul general. Dar cu o floare, cum bine se știe, e greu de închipuit o primăvară!

Nu demult am scris, chiar în această pagină, despre situația precară a atletismului românesc, trecind în revistă câteva probe deficitare ale acestei discipline, probe trădătoare, cum spuneam atunci, mentalități deficitare. Am avut ocazia, la puține zile după apariția articolului, să discutăm conținutul acestuia cu secretarul responsabil al federației de specialitate, profesorul Emil Jecu. Cu câteva rezerve, Emil Jecu s-a declarat de acord cu punctul de vedere exprimat în „Flacăra”, ceea ce, desigur, ne-a bucurat. Dar de la a aproba o opinie până la a lua o decizie în sensul articolului în discuție rămâne, firește, un drum lung. Seriam atunci, și repetăm astăzi, că atletismul nostru a trăit și s-a făcut cunoscut lumii prin câteva valori, mereu puține la număr, respectivă disciplină, cu importante responsabilități olimpice, neavând la noi o bază de masă pe măsura atenției ce i s-a acordat și i se acordă. O asemenea bază nu poate fi creată decât prin stimularea atletismului junior, a celui practicat în școli îndeobște, iar transformarea Cupei României într-un campionat interjudețean, în care fiecare echipă să alinieze un număr cât mai mare de juniori, mergând pînă la jumătatea din efectiv, n-ar însemna, după părerea noastră, decât un prim pas, apăsător, pe calea redresării situației.

Față de toate acestea, așteptăm punctul de vedere al tehnicienilor, al federației de resort.

ANDREI GEORGESCU ■

Fotbal, divizia A

BAIA MARE. Fotbal Club — Universitatea Craiova 3—3 (0—2). Nimeni, dar absolut nimeni din cei prezenți la stadion, și chiar telespectatorii, nu credem că puneau la îndoială, după primele 45 de minute de joc, victoria universitarilor din cetatea Băniei. Dar cum un meci de fotbal se joacă pînă în minutul 90, iată că la sfîrșitul partidei reprezentanța noastră în Cupa U.E.F.A. a cedat un punct cu care astăzi putea fi în fruntea clasamentului. Universitatea a jucat, probabil, această partidă cu gîndul la Leeds, căci altfel nu pot fi explicate incredibilele ratări ale lui Cămătaru, Cițu sau Crișan. Cum altfel nu poate fi explicată ușurința cu care a tratat partea a doua a partidei. Într-adevăr, simțind ziua mai slabă a băimărenilor, craiovenii n-au insistat în atac, căzînd pînă la urmă în plasa propriei auto-mulțumiri. De partea cealaltă, elevii antrenorului Mateianu s-au străduit să cîștige, și-au interpretat cu sîrguință partitura, dar în fața unei apărări solide, mult mai bună decît a altor echipe de divizia A, n-au putut realiza mare lucru. Minunea, căci numai o minune i-ar mai fi putut salva după modul cum evoluau lucrurile, minunea s-a numit, duminică trecută, **Terheș**. Acesta a punctat de două ori de lingă cel, mai bun liberu al fotbalului nostru, **Ștefănescu**. În ciuda lipsei de inspirație în joc a băimărenilor, ca și în ciuda automulțumirii de care a dat dovadă nesprezecele craiovean, putem spune că de multă vreme n-am asistat la o partidă atît de interesantă, de atrăgătoare. (Cornel Catană)

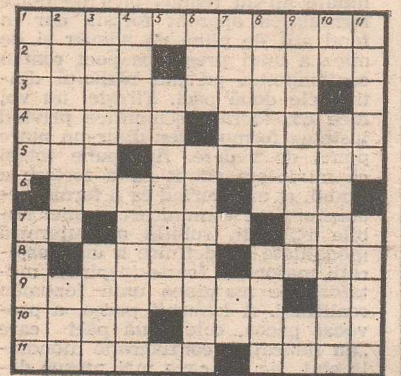
BUCUREȘTI: Dinamo — Politehnica Iași 4—1 (2—1), după un meci foarte disputat, de nivel mediu, în care oaspeții și-au vindut scump pielea, recurgînd uneori și la intervenții plasate în afara regulamentului. Mai îngăduitor cu ei în prima repriză, arbitrul buzoian Cristian Teodorescu i-a chemat la ordine după pauză, partida căpătînd un curs normal. Poate că ieșenii, cu o linie de mijloc în care Simion și Romilă au atlerat cu folos, alimentînd atacul cu multe mingi utile, ar fi putut spera la mai mult dacă defensivă lor n-ar fi comis greșeli dintre cele mai grave, portarul Bucu fiind vinovat la 3 din cele 4 goluri înscrise de gazde. Dinamo, în continuare fără Dudu Georgescu, a jucat metodic, făcînd parcă o repetiție generală, în mare măsură reușită, înaintea partidei cu Eintracht. Apărarea a funcționat bine, Dinu arătîndu-se în formă, el subliniind cele câteva gafe ale portarului Eftimescu. În atac, însă, numai Tălnar a pus probleme studenților, în vreme ce Muțescu nu prea și-a găsit locul, iar Vrinceanu și, după aceea, Apostol s-au descurat mai greu. După o primă repriză foarte slabă, petrecută parcă pe

post de spectator, Muțescu și-a mai întrat în mină, reușind chiar un gol, ultimul, la o centrare ca la carte a lui Tălnar, la care Bucu a avut partea lui de vină. (Andrei Georgescu)

Scurt, foarte scurt

● Astronomia a început să facă bună casă cu campionatul de rugby: Steaua — C.F.R. Brașov 104—3!! Astfel, echipa militară a rămas singura neînvingătoare în divizie, unde Grivita Roșie a trînsat, duminică, în favoarea ei, 12—9, derbyul cu Dinamo. ● După despărțirea de Gloria Buzău, fostul internațional rapidist Ion Ionescu, suspendat de federație, și-a reluat locul în cadrul catedrei de educație fizică de la A.S.E. ● Disputat între Dinamo și F.C. Argeș, vîrful de atac Iamandi continuă să înscrie goluri pentru Delta Tulcea. Se zice că, în schimb, Dinamo l-a legat pe Glonț, de la Chimia Turnu Măgurele, echipă care face o frumoasă figură în seria a II-a a diviziei B, sub conducerea antrenorului Eugen Stoicescu. ● Tîturi împărțite în familie la motocros! Ce 4 campioni, stabiliți recent la Cimpina Mîlner, Ilieș, Dulea și Moasa sînt, primii 2 și ultimii 2, veri primari! ● Campionatul țării la handbal feminin. Știința Bacău a fost învinsă duminică la Timișoara, în ultima secundă! Universitatea — Știința 14—13. ● După îndelungi deliberări, conducerea echipei de fotbal Pandurii Tîrgu Jiu a fost încredințată fostului internațional dinamovist Ștefan. El e ajutat de Savu Doda. ● După ce a ratat calificarea la Riga, unde outsiderul Trois l-a stopat din cursa pentru un loc în clita mondială, șahistul român Florin Gheorghiu se numără printre animatorii puternicului turpeu de la Novi Sad. Legat de asta, să subliniem că tot o jucătoare de mîna a doua, americanca Crotto, a lîngă pe Elisabeta Polibroniade de cea jumătate de punct necesară calificării în turneul candidaților! Iată, noi jucăm bine numai cu marii campioni!

Convergențe

ORIZONTAL: 1) Definiți cu oarecare greutate. 2) Îndreaptă garnitură — O acțiune valabilă pentru deșănțare. 3) Cu prezență de spirit (fem.). 4) Act de prezență — Privitor la numite sarcini. 5) Denotă o proastă inspirație — Activ lăsat la vatră (fem.). 6) Are patul lui la grădiniță — Mamaia de altădată! 7) Cupidă! — În slujba științei cu toată energia — Un om neînsemnat. 8) Împieturii făcute cu rost! — De categoria pană (od.). 9) Nu are nici un amestec (fem.). — Din Teba! 10) Scump la vedere — Nu poți spune că e... cineva. 11) S-a făcut praf — Face o întindere.

VERTICAL: 1) Pe picior de egalitate la serviciu (sing.) — Obiectul unor depuneri la bancă. 2) Referitor la spațiul orbital (pl.) — Cheie de... sol (pl.). 3) Intră în depășire — E un tip normal. 4) Sare de mare — Printre stelele marelui ecran. 5) Amator de băi de nămol. 6) Te primesc cu ura! — Creează o atmosferă plăcută. 7) Arc! — Lei în libertate! 8) Depinderi manuale! — Numărătoare scoasă din uz. 9) Fără sufler! — Perenă! 10) Clanțe! — Romanul secolului XX (pl.). 11) Element cu ardere latentă — Un braț de cursuri.

GHEORGHE GEAFIR ■

Dezlegările carcului „Punct și de la capăt” apărut în nr. trecut: TIRBUNSON; MA; REORGANIZAT; ER; IERI; ATE; SUDURA; ALUN; ANURE; SPORT; CRI; EFIGII; CIA; PLACI; E; A; TIU; TOTI; PREAMBUL; AL; AE; SNUR; UTA; CARI; IMPAS.

Ultima oră

Salonul de invenții Cluj '79

De la Cluj-Napoca ne parvine știrea organizării unei importante manifestări înscrise în Festivalul național „Cîntarea României”: decernarea premiilor primu-

lui Salon de invenții organizat la Cluj-Napoca.

La salon au fost prezentate invenții și inovații realizate în 60 de unități econo-

mice, de cercetare, proiectare și învățămînt din numeroase județe ale țării.

Pentru valoarea activității desfășurate în munca de creație științifică și tehnică, au fost premiate unități reprezentative, între care: Institutul politehnic, Institutul de chimie, Institutul de cercetări chimico-farmacaceutice, I.C.P.I.A.F., I.C.P.E.T., Terapia, Tehnofrig, Clujana, Unirea, Întreprinderea de sticlărie Turda, Institutul oncologic și altele. În domeniul inovațiilor, s-a apreciat că cea mai eficientă activitate au desfășurat-o Combinatul metalurgic Cîmpia Turzii și Regionala de căi ferate Cluj.

Tot cu acest prilej, în cadrul festivității la care au participat conducătorii tehnici, președinții comisiilor de creație științifică și tehnică din întreprinderi și președinții comisiilor inginerilor și tehnicienilor, s-a făcut un amplu bilanț al participării clujenilor la a 2-a ediție a acțiunii de creație științifică și tehnică din cadrul Festivalului național „Cîntarea României”. Pînă în prezent, numărul participanților este mai mare de 120 000, iar cel al obiectivelor realizate se apropie de 10 000, în timp ce eficiența rezultată a depășit valoarea unui miliard de lei.

Juriul, prezidat de prof. dr. ing. Ioan Drăgan, președintele Comisiei județene a inginerilor și tehnicienilor, apreciind în mod deosebit activitatea desfășurată de revista „Flacăra” în domeniul promovării noului, a atribuit revistei noastre un premiu special, precum se vede din diploma alăturată.

Flacăra. Redacția: București, Piața Științei 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20, interioare: Secția social-politică (N. Gr. Mărășanu, Mihai Stănescu, Nelu Ionescu) — 1623; Secția știință-învățămînt (Liviu Timbus, Emanuel Valeriu, Lionel Nițescu) — 1606; Secția scrisori, probleme cetățenești (Eugen Seceleanu, Marga Nedelea) — 1787 și 1617; Secția reportaj, anchete, sport (Nicolae Cristache, Ilie Purcaru) 1618; Sectorul cultură-cenaclu (George Arion, Adrian Dohotaru) — 1619; Sectorul fotoreportaj — 1595; Secretariat de redacție (Dan Birlădeanu, Cornel Catană) — 1782, 1621; Administrație: 17 78 82 și 17 60 10 — interior 1783; secretar responsabil de redacție (Tudor OCTAVIAN — 17 63 16 și interior 1611), redactor șef adjunct (Nicolae ARSENIU — 17 63 16 interior 1786); redactor șef — 18 22 96 și 17 60 10 interior 1822. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei”. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — Departamentul Export Import presă, P.O. BOX-136-137, telex: 1 12 26, București str. 13 Decembrie nr. 3.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU